

willem
van oranje
scholen
groep

Jaarverslag 2022

Datum : 23 juni 2023
Status : definitief
CvB : woensdag 28 juni 2023 – ter vaststelling
KD-PO : -
KD-VO : -
GMR-VO : dinsdag 27 juni 2023 – ter informatie
GMR-PO : woensdag 5 juli 2023 – ter informatie
RvT : woensdag 28 juni 2023 – ter goedkeuring
Door : J.M. de Bruin, voorzitter College van Bestuur

willem
van oranje
scholen
groep

Inhoud

1.	Voorwoord.....	4
A.	Bestuursverslag.....	6
2.	Thema's vanuit wet- en regelgeving.....	6
2.1	Werkdrukregulatie PO.....	6
2.2	Subsidieverantwoording techniekgeden vmbo.....	7
3.	Visie en besturing.....	8
3.1	Missie en visie.....	8
3.1.1	Cultuur en identiteit.....	8
3.1.2	Missie.....	8
3.1.3	Visie.....	8
3.2	Besturing.....	8
3.2.1	Onderwijsaanbod.....	8
3.2.2	Bevoegd gezag.....	9
3.2.3	Interne organisatiestructuur.....	10
3.2.4	College van bestuur en raad van toezicht.....	10
3.3	Naleving branchecode.....	11
3.4	Verslag toezichthoudend orgaan.....	11
3.5	Omgeving (internationaal, nationaal, regionaal, lokaal).....	14
3.6	Toegankelijkheid en toelating.....	15
3.7	Klachten.....	16
4.	Risicomangement.....	17
4.1	Strategie en risico's.....	17
4.2	Verantwoording gevoerd risicomangement.....	18
5.	Bedrijfsvoering.....	19
5.1	Bedrijfsvoering.....	19
5.2	Duurzaamheid.....	20
6.	Ontwikkelingen.....	21
6.1	Huisvesting.....	21
6.2	ICT.....	21
6.3	AVG.....	22
6.4	Leerlingen.....	23
6.5	Personeel.....	24
6.5.1	FTE's.....	24
6.5.2	Personeelsopbouw.....	25
6.5.3	Ziekteverzuim.....	27
6.5.4	Leiderschap.....	29
6.5.5	Sociaal Plan.....	29
6.5.6	Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit.....	29
6.5.7	POINT.....	31
6.5.8	Talenten Motivatie Analyse Methode.....	31
6.6	Onderwijs en kwaliteit.....	31
6.6.1	Kwaliteit.....	31
6.6.2	De Bron.....	32
6.6.3	Juliana van Stolbergschool.....	32
6.6.4	Koningsschool.....	33
6.6.5	De Leilinde.....	33
6.6.6	Willem van Oranje College Waalwijk.....	34
6.6.7	Willem van Oranje College Wijk en Aalburg.....	34
6.6.8	ISK Wereldschool.....	34
6.6.9	MET Praktijkonderwijs.....	35

7.	Financiële paragraaf	36
7.1	Balans en toelichting	36
7.2	Staat van Baten en Lasten en toelichting	37
7.3	Kengetallen	41
7.4	Toelichting op investeringsbeleid	41
7.5	Treasury	42
7.6	Continuïteitsparagraaf	42
7.6.1	Gegevensset	42
7.6.2	Financieel meerjaren perspectief	43
8.	Onderwijs(prestaties) op de scholen	47
8.1	De Bron	47
8.1.1	Onderwijsprestaties	47
8.1.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	48
8.1.3	Internationalisering en burgerschap	48
8.2	Juliana van Stolbergschool	48
8.2.1	Onderwijsprestaties	48
8.2.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	49
8.2.3	Internationalisering en burgerschap	49
8.3	Koningsschool	50
8.3.1	Onderwijsprestaties	50
8.3.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	50
8.3.3	Internationalisering en burgerschap	51
8.4	SBO Daltonschoon De Leilinde	51
8.4.1	Onderwijsprestaties	51
8.4.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	52
8.4.3	Internationalisering en burgerschap	52
8.5	Willem van Oranje College Waalwijk	52
8.5.1	Onderwijsprestaties	53
8.5.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	54
8.5.3	Internationalisering en burgerschap	54
8.6	Willem van Oranje College Wijk en Aalburg	55
8.6.1	Onderwijsprestaties	55
8.6.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	56
8.6.3	Internationalisering en burgerschap	57
8.7	ISK Wereldschool Willem van Oranje	57
8.7.1	Onderwijsprestaties	58
8.7.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	59
8.7.3	Internationalisering en burgerschap	60
8.8	MET Praktijkonderwijs	60
8.8.1	Onderwijsprestaties	61
8.8.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	62
8.8.3	Internationalisering en burgerschap	63

1. Voorwoord

Moed en verwachting

Hoe mooi was het te ervaren dat na een zeer lange en onzekere periode van corona met lockdowns en onlineonderwijs geleidelijk aan het gewone schoolleven terugkeerde. Er was in maart een spetterend Open Podium, er vonden weer bijeenkomsten en vieringen plaats, niet op afstand of digitaal, maar fysiek als gemeenschap.

Onze leerlingen en medewerkers hebben de moed niet laten zakken en hebben met hoge verwachtingen samen gewerkt aan hun groei en hun ontwikkeling. Er was aandacht voor ontmoeting middels programma's gericht op samen leven en mentaal welbevinden. En ook nu blijkt hoe ernstig de coronatijd de motivatie en concentratie van leerlingen heeft aangetast en de harde leerresultaten onder druk staan, houden we de moed er in.

In een combinatie van strijdbaarheid en het besef van de bovenmenselijke omvang van wat er moet gebeuren, wil het leven zich in zijn volle potentie kunnen ontvouwen.

Zoals verwoord door de jonge zwarte dichteres Amanda Gorman, in de vertaling van haar Nederlandse collega Spoken Word Artist Zaire Krieger:

Onze mensen, divers en krachtig
Zullen opstaan, broos, maar prachtig.

Als de dag aanbreekt en wij uit de nacht ontwaken,
Vrij van angst en blakend.
De ochtend bloeit vrij van pijn,
Want er is altijd licht,
Als we de moed hebben het te zien,
Als we de moed hebben het te zijn.

In 2022 mochten we veel nieuwe leerlingen welkom heten op ISK Wereldschool. De oorlog in Oekraïne maakte dat gezinnen vluchtten, ook naar ons land. Ook met en voor deze leerlingen en met de andere 21 nationaliteiten, houden we de moed erin en leven we van het Licht.

Samen sterk

Vanaf 1 januari 2022 is MET Praktijkonderwijs onderdeel van de scholengroep. In alles ervaren we dat de mensen van MET PrO zich verbonden weten met de scholengroep. Werkwijzen zijn op elkaar afgestemd, ondersteuning wordt door de staf en vanuit de directie geboden, met behoud van autonomie om als school kleur en inhoud te geven aan onderwijs en identiteit.

Vanuit het activiteitenplan 'Altena – leerlingendaling VO' vindt een intensieve samenwerking tussen de vier VO-schoolbesturen plaats met als doel kwalitatief goed onderwijs te blijven bieden in tijden van krimp en een dekkend, breed en doelmatig aanbod te garanderen voor leerlingen in Altena.

In het najaar is de eerste fase van onderzoek naar verregeande samenwerking tussen CVO-AV (Christelijk Voortgezet Onderwijs – Alblasserwaard-Vijfheerenlanden) en Willem van Oranje Scholengroep afgerond. In december hebben de raden van toezicht, medezeggenschapsraden en de directie van beide organisaties unaniem een GO gegeven voor de tweede fase die in 2023 plaatsvindt om te komen tot besluitvorming met als perspectief een besturenfusie per 1 januari 2024.

Vanuit een vastgesteld narratief is er een strategische samenwerkingsagenda tussen vijf PC-schoolbesturen in het primair onderwijs opgesteld. Vanuit het narratief, 'de why', gaat uitwerking gegeven worden aan 'het wat' op het gebied van personeel, kennisdeling, kwaliteitszorg, scholing en bedrijfsvoering.

De Stroming en Willem van Oranje Scholengroep hebben de keuze gemaakt om de directievergaderingen van beide organisaties samen te laten plaatsvinden.

Waarom?

Ons bestaansrecht wordt bepaald door de belangstelling die er is voor onze scholen. Wij kiezen ervoor om ons te onderscheiden op basis van onze grondslag en identiteit – nu en in de toekomst. Onze waarden worden geladen vanuit Bijbelse principes. Eigentijds en duidelijk. Want we geloven erin dat de waarden waar we voor staan, meer dan de moeite waard zijn. Samen kunnen we dit meer zichtbaar maken, voor leerlingen en medewerkers. Daarmee creëren we betekenisvol onderwijs voor leerlingen, voor de bouwers van de samenleving van de toekomst. We hebben een verhaal!

We willen een goede, aantrekkelijke en betrouwbare werkgever blijven voor onze huidige en toekomstige medewerkers. We zijn ervan overtuigd dat we door samenvoeging van besturen komen tot een organisatie die meer robuust, meer toekomstbestendig en meer innovatief is, dan dat we dat afzonderlijk zouden kunnen zijn.

Bestaansrecht

In 2022 groeide het aantal leerlingen van de scholengroep licht. In het PO met ca. 30 leerlingen (4%) en in het VO ook met ca. 30 leerlingen (1,7%). De verschillen tussen scholen worden groter; er zijn scholen die stabiel blijven en sterk groeien en er zijn scholen die de grens van bestaansrecht naderen. In het verhaal van de scholen wordt dit beschreven.

Verantwoording

In dit jaarverslag blikken we terug en verantwoorden we de prestaties van onze scholengroep. Het verhaal van de scholen wordt verteld met daarbij de presentatie van de onderwijsresultaten en middels de jaarrekening met de toelichting daarop wordt de inzet van middelen verantwoord.

Lichtdragers

“Wie een lamp aansteekt, zet hem niet onder een vat of onder een bed, maar plaatst hem op een standaard, zodat iedereen die binnenkomt het licht ziet.” (Lucas 8 vers 16).

Een prachtige gelijkenis. Jezus, het licht van de wereld! In dat licht mogen wij staan en ook zelf lichtdragers zijn, vanuit het geloof dat ons werk in 2022 gezegend mag zijn. Want er is altijd licht!

Jan Maarten de Bruin
Voorzitter College van Bestuur

A. Bestuursverslag

2. Thema's vanuit wet- en regelgeving

Willem van Oranje Scholengroep legt verantwoording af over de politieke of maatschappelijke thema's voor het PO en VO zoals benoemd in de brieven van de Minister. Strategisch personeelsbeleid wordt beschreven in paragraaf 6.5, passend onderwijs in paragraaf 3.6 en de hoofdstukken 7 en 8. Allocatie van middelen naar schoolniveau is opgenomen in de jaarrekening. Werkdrukregulatie PO wordt toegelicht in onderstaande paragraaf 2.1. Onderwijsachterstanden in het PO zijn nauwelijks van toepassing. De werkdrukmiddelen VO worden toegelicht in paragraaf 2.1, terwijl de techniekgeldten vmbo worden toegelicht in 2.2. Daarnaast komt toetsing en examinering aan de orde bij 6.6 en hoofdstuk 8. Het Nationaal Programma Onderwijs wordt besproken in hoofdstukken 6.6 en 8. De financiële impact hiervan wordt beschreven in de financiële paragraaf. De inzet van de prestatieboxmiddelen wordt toegelicht in de paragrafen 3.5, 6.5.4, 6.6 en in hoofdstuk 8.

2.1 Werkdrukregulatie PO

In februari 2018 sloot de PO-raad samen met de vakbonden en Minister Slob het Werkdrukakkoord. Elke school krijgt met ingang van het schooljaar 2018-2019 een bedrag per leerling, voor schooljaar 2021-2022 was dat € 253,- per leerling en voor schooljaar 2022-2023 was dat € 262,- per leerling. De hoogte van het budget per school (brin) wordt vastgesteld op basis van het aantal leerlingen op 1 oktober voorafgaand aan het betreffende schooljaar. Voor schooljaar 2022-2023 geldt dus het leerlingaantal per 1 oktober 2021. Deze extra middelen zijn structureel en worden verstrekt via het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid.

Op basis van uitkomsten van gesprekken over werkdrukregulatie tussen directies en teams, hebben de directies een bestedingsplan met bestedingsdoelen voor de verlaging van de werkdruk opgesteld. De GMR heeft ingestemd met het voorstel voor de besteding van de werkdrukmiddelen en het college van bestuur heeft de bestedingsplannen goedgekeurd. In dit jaarverslag worden de middelen 2021-2022 voor 7/12^e deel en de middelen 2022-2023 voor 5/12^e deel financieel verantwoord.

School	Bedrag 2022 budget	Bedrag 2022 besteed	Besteed aan/verdeeld over de categorieën: personeel / materieel / professionalisering
06EJ Koningsschool	€ 58.003	€ 58.932	De middelen zijn ingezet ten behoeve van klassenverkleining
05MY De Bron	€ 14.116	€ 14.342	De middelen zijn ingezet voor een onderwijsassistent
10RF Juliana van Stolbergschool	€ 98.810	€ 78.355	De middelen zijn ingezet voor onderwijsassistenten, die goedkoper waren dan begroot
23DC SBO De Leilinde	€ 21.559	€ 21.904	De middelen zijn ingezet voor een onderwijsassistent

In april 2022 stelde het kabinet het VO jaarlijks 300 miljoen in het vooruitzicht om de werkdruk te verlichten. 150 Miljoen hiervan gaat naar de scholen, waarbij de personeelsvertegenwoordiging in de MR beslist hoe het schoolbudget binnen de schoolgeledingen wordt verdeeld. De andere 150 miljoen wordt ingezet om iedereen die in het VO werkt 40 klokuren (op fulltime basis) te geven die zelf kunnen worden ingezet. Deze uren komen naast de al bestaande 50 uren uit het Persoonlijke Budget

2.2 Subsidieverantwoording techniekgeden vmbo

In 2019 is door het team Techniek een visiedocument opgesteld als basis voor het techniekplan voor de regio 'Sterk Techniek Onderwijs Gorinchem en Altena' (STO). Dit techniek heeft subsidie gekregen en de gelden daarvan worden in de regio verdeeld. In de uitvoering in 2021 bleek corona opnieuw een stagnerende factor. Er waren minder ontmoetingen met bijvoorbeeld het bedrijfsleven in de regio of vervolgonderwijs mogelijk en ook het aantal stages en de uitvoering daarvan beperkt tot zelfs geheel onmogelijk. Dit zorgde voor vertraging van het leerproces. Het bedrijfsleven in de regio co-financiert het project STO. De middelen worden op de deelnemende scholen ingezet, dit betreft zowel personele als materiële inzet. Bij de inzet van deze aanvullende bekostiging is voldaan aan de verplichtingen die daaraan zijn verbonden.

In 2018/2019 was er sprake van een voorbereidende fase. In 2020 heeft dit een vervolg gekregen met een transitiefase die doorloopt tot 2023. Onderdelen van de transitiefase zijn 'de basis op orde', hotspots (techniekcentra bemenst door docenten en bedrijfsleven), technologielessen op basisscholen, etc.

In 2021 is aan regio 'Sterk Techniek Onderwijs Gorinchem en Altena' (STO) een nieuwe programmaliijn 7 toegevoegd: Programmeren en computational thinking. Ook is een ombuigingsplan opgesteld vanwege de geplande nieuwbouw van het Gilde. Over de structurele fase in 2024 bestaat nog onduidelijkheid, de verwachting is dat dit half 2023 bekend zal worden. De promotie van techniekonderwijs bij basisscholen verloopt bijzonder goed. In regio is een stijging van het aantal techniekleerlingen merkbaar.

De geparkeerde STO middelen op de balans per 31-12-2021 worden in de kalenderjaren 2022 en verder ingezet voor dit onderwijs.

In een overzicht ziet dit er als volgt uit:

Sterk Techniek Onderwijs

Te besteden baten 2022 vanuit balans 31-12-2021	€	170.600
Lasten 2022	€	39.300
Restant op balans per 31-12-2022	€	131.300

3. Visie en besturing

3.1 Missie en visie

Het vertrekpunt voor de concrete invulling van de eigen, lokale identiteit van de scholen is de gezamenlijk geformuleerde identiteit van de Scholengroep; het identiteitsbewijs, het paspoort en het Vision Eye van de Scholengroep.

3.1.1 Cultuur en identiteit

Voor Willem van Oranje Scholengroep is de Protestants-Christelijke signatuur de basis. We geloven dat Jezus in woord en daad betekenis geeft aan ons leven. Tolerantie is daarbij een belangrijk begrip. Ieder mens is welkom, uniek en waardevol en heeft zijn of haar eigen talenten. In die gedachte van hoop geven we vorm aan de cultuur en identiteit van de scholen.

We gaan respectvol met elkaar en onze omgeving om. We inspireren onze leerlingen om zich te ontwikkelen tot sterke individuen. Dat doen we met enthousiaste en bevlogen docenten met liefde voor hun vak en de school. Bovendien steunen en helpen alle medewerkers van de scholengroep elkaar met advies en opbouwende feedback.

3.1.2 Missie

Onze missie is leerlingen te begeleiden op weg naar zelfstandigheid en volwassenheid in een omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen tot sterke individuen met als doel een betekenisvolle plek in onze samenleving te vinden, met zelfvertrouwen en eigenwaarde.

Dat doen we door onze leerlingen te stimuleren zelf hun talenten en ambities te ontdekken, ieder op zijn of haar eigen wijze. Daartoe bieden we een veilige en uitdagende leer- en leefomgeving, nauw in verbinding met de maatschappij om ons heen.

3.1.3 Visie

De samenleving waarin wij leven en leren is voortdurend in beweging. Onze visie is om innovatief met veranderingen om te gaan en daarbij de ontwikkeling van onze leerlingen als prioriteit te blijven zien. Hun uniciteit, evenals die van collega's, zien we als zeer waardevol. Binnen onze gezamenlijke kernbelofte en identiteit is ruimte voor eigenheid en ambities.

3.2 Besturing

3.2.1 Onderwijsaanbod

De Bron, de Juliana van Stolbergschool en de Koningsschool bieden regulier basisonderwijs. SBO Daltonschool De Leilinde is een school voor speciaal basisonderwijs. Op de Koningsschool wordt tevens Linus-onderwijs aangeboden, een onderwijsvoorziening voor hoogbegaafde leerlingen die vanwege hun cognitief talent aangepast onderwijs nodig hebben.

Het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg kent de onderwijssoorten: vmbo bb, vmbo kb, vmbo g(t), havo en vwo. Het onderwijs op havoniveau wordt aangeboden voor klas 1, 2 en 3 en op vwo-niveau aangeboden in klas 1 en 2. Daarna vervolgen de leerlingen hun schoolloopbaan op het Willem van Oranje College Waalwijk of op een andere VO-school in de regio. Naast het reguliere vmbo worden onderwijsprogramma's geboden die zijn gespecialiseerd in Vakcollege Techniek, Ondernemerschap en vmbo T-Business.

Het Willem van Oranje College Waalwijk kent de onderwijssoorten: mavo, mavo/havo, havo, atheneum en gymnasium. Het mavo/havo-onderwijs wordt het H6-traject genoemd (in 6 jaar tijd een havodiploma behalen). Naast het onderwijsaanbod passend bij een onderwijssoort is er voor elke afdeling ook een extra aanbod en/of zijn er speciale programma's.

ISK (Internationale Schakelklas) is een andere vorm van onderwijs dan het reguliere VO. Bij ISK-onderwijs wordt gebruik gemaakt van de inzichten en leerroutes van LOWAN (ondersteuning onderwijs nieuwkomers). De doelstelling is om anderstalige leerlingen zo snel en zoveel mogelijk Nederlands te leren en voor te bereiden op een vorm van voortgezet onderwijs of een beroepsopleiding die het beste past bij hun leervermogen, vooropleiding en leeftijd.

MET Praktijkonderwijs Waalwijk heeft als doel om leerlingen in staat te stellen om op het eigen niveau zelfstandig te kunnen functioneren op het gebied van arbeid, wonen, vrije tijd en burgerschap. Na observaties en gesprekken wordt per leerling een uitstroomperspectief en een leerroute (Veilige-, Reguliere- of Schakelroute) opgesteld en gaandeweg gedurende de schoolloopbaan bijgesteld indien nodig. Voor toelating op MET Praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring vanuit de ACT van het Samenwerkingsverband nodig.

3.2.2 Bevoegd gezag

De stichting draagt de naam "Stichting voor Protestants-Christelijk Onderwijs, Bommelerwaard, Land van Heusden en Altena en De Langstraat en omstreken" ook genaamd Willem van Oranje Scholengroep. Zij heeft haar statutaire zetel in de gemeente Waalwijk.

Naam/Bevoegd gezag	:	Willem van Oranje Scholengroep Willem van Oranje Facilitairbedrijf BV
E-mail	:	scholengroep@wvoranje.nl
Website	:	www.willemvanoranjescholengroep.nl
Administratie/Bestuursnummer	:	40681
Kamer van Koophandel	:	41100627 (Willem van Oranje Scholengroep) 57792534 (Willem van Oranje Facilitairbedrijf)
Verplichtingsnummer	:	61500 en 50500
Voorzitter raad van toezicht	:	de heer drs. R. Opendorp RA (tot 1 augustus 2022) de heer D.C. van Rhee (vanaf 1 augustus 2022)
Voorzitter college van bestuur	:	J.M. de Bruin
Situering van de scholen	:	<i>Locatie Waalwijk - 01GH00</i> De Gaard 4, 5146 AW Waalwijk Telefoon 0416 - 33 30 69 Locatiedirecteur: C.W. Smit Adjunct-directeur: J.P.G.A. Straver <i>Locatie Wijk en Aalburg - 01GH01</i> Perzikstraat 7, 4261 KC Wijk en Aalburg Telefoon 0416 - 69 17 22 Locatiedirecteur: A. van Vuuren <i>Locatie ISK Wereldschool - 01GH04</i> Baardwijksestraat 44, 5142 WG Waalwijk Telefoon 0416 - 65 22 55 Locatiedirecteur: A. van Vuuren (tot 1 november 2022) C. van Strien (per 1 november 2022 waarnemend) <i>MET Praktijkonderwijs Waalwijk - 23DB</i> Koetshuislaan 1, 5146 BA Waalwijk Telefoon 0416-333416 Locatiedirecteur: L.M.T. van Erp <i>Locatie De Bron - 05MY</i> Nieuwevaart 11, 5161 AN Sprang-Capelle Telefoon 0416 - 34 53 90 Locatiedirecteur: A. Buijs (tot 1/11/2022) A.J. van Zanten (interim per 01/11/2022) <i>Locatie Juliana van Stolbergschool - 10RF</i> Woeringenlaan 20, 5144 CJ Waalwijk Telefoon 0416 - 33 22 87 Locatiedirecteur: G. de Ronde <i>Locatie Koningsschool - 06EJ</i> Burg. Van Casterenstraat 41, 5146 GA Waalwijk Telefoon 0416 - 27 41 45 Locatiedirecteur: A. Buijs (tot 01/11/2022) A.J. van Zanten (interim per 01/11/2022) <i>Locatie SBO Daltonschool De Leilinde - 23DC</i> Kasteellaan 41, 5156 CJ Oudheusden Tijdelijk: Perzikstraat 7, 4261 KC Wijk en Aalburg Telefoon 0416 - 33 94 83 Locatiedirecteur: A.D. van Ooijen (per 01/09/2022) A.J. van Zanten (interim tot 15/07/2022)

3.2.3 Interne organisatiestructuur

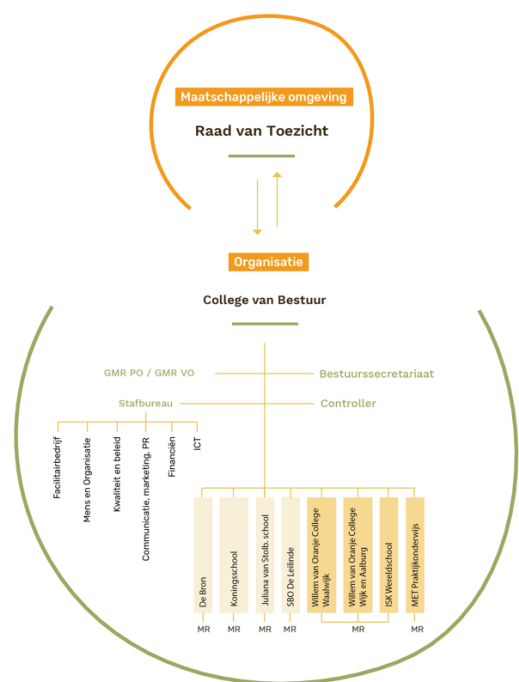
Wij hanteren het principe van verantwoordelijkheid diep in de organisatie leggen. We doen dit door op ieder niveau in de organisatie ruimte te geven voor eigen inrichting en uitvoering van beleid. Dat geldt voor scholen, voor teams, voor vaksecties en voor medewerkers. De scholen worden, vanuit hun lokale eigenheid, aangestuurd en ondersteund met als doel zo sterk mogelijke kwaliteit, voortkomend uit de eigen identiteit en de gemeenschappelijke kaders die er zijn.

Willem van Oranje Scholengroep wordt geleid door een eenhoofdig college van bestuur. Daarnaast krijgen locatiedirecteuren taken gemandateerd van het bestuur. De stafmedewerkers ondersteunen het bestuur en de directies.

In het primair onderwijs functioneren de MR-en onder de verantwoordelijkheid van de schooldirecteuren. De GMR PO heeft haar positie op stichtingsniveau en functioneert in relatie tot het college van bestuur. In 2022 is gefuseerd met MET Praktijkonderwijs Waalwijk en is een start gemaakt met de oprichting van een GMR VO. Daarvoor is een nieuw GMR-statuut opgesteld en zijn de GMR-reglementen aangepast.

Locatiedirectie

De locatiedirecteur van een school is, onder verantwoordelijkheid van het college van bestuur, integraal belast met het schoolbeleid, de schoolontwikkeling, de schoolorganisatie en de dagelijkse leiding van de school. Dit is vastgelegd in het managementstatuut. De directeur participeert in het directieoverleg dat een belangrijke rol speelt ten aanzien van de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering.

3.2.4 College van bestuur en raad van toezicht

Willem van Oranje Scholengroep heeft een raad van toezicht met zeven personen in 2022:

- Mevrouw mr. W. van Grieken;
- Mevrouw A.M. Haverhals-den Dekker MSc (vanaf 1 januari 2021);
- De heer dr. B. Jansen (vanaf 1 augustus 2022);
- De heer drs. R. Opendorp RA (voorzitter, tot 1 augustus 2022);
- Mevrouw drs. Ing. P.A. Paulides-Ruitenbergh (vanaf 1 augustus 2022);
- De heer D.C. van Rhee (voorzitter, vanaf 1 augustus 2022);
- Mevrouw dr. T.M.M.L. van Schilt-Mol;
- De heer W.H.C. Verboom (vanaf 1 augustus 2021);

Het college van bestuur van de Willem van Oranje Scholengroep wordt gevormd door de heer J.M. de Bruin.

Betaalde en onbetaalde (neven)functies van de bestuurders en toezichthouders

Overzicht functies college van bestuur:

De heer J.M. de Bruin Voorzitter van Stichting d'Alburcht in Wijk en Aalburg (onbezoldigd), Lid deelnemersraad Samenwerkingsverband Langstraat Heusden en Altena PO (onbezoldigd), Lid toezichthoudend bestuur Samenwerkingsverband VO De Langstraat (onbezoldigd), ouderling-kerkrentmeester en voorzitter kerkenraad Hervormde Gemeente Aalburg (onbezoldigd)

Overzicht (neven)functies leden raad van toezicht:

Mevrouw mr. W. van Grieken Advocaat/partner bij W&W Arbeidsrecht Advocaten 's-Hertogenbosch (bezoldigd), Bestuurder We Do (onbezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting ATO (bezoldigd)

Mevrouw A.M. Haverhals-den Dekker MSc Manager IT-afdeling Achmea (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)

De heer dr. B. Jansen (vanaf 1 augustus 2022) Directeur Corporate Dienst Datafundamenten en Analytics Belastingdienst (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Eindhovenens Christelijk Voortgezet Onderwijs (bezoldigd)

De heer drs. R. Opendorp RA (voorzitter, tot 1 augustus 2022) Partner Baker Tilly (Netherlands) N.V. (bezoldigd), Directeur/Eigenaar Opendorp Beheer BV (bezoldigd), Voorzitter raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd), Voorzitter kerkenraad Hervormde gemeente Besoyen Waalwijk (onbezoldigd), Administrateur Musicalgroep Besoyen Waalwijk (onbezoldigd), Penningmeester Stichting Pastorale Arbeid in de Hervormde gemeente Besoyen (onbezoldigd), Penningmeester Hervormd gemeentecentrum De Rank (onbezoldigd)

Mevrouw drs. Ing. P.A. Paulides-Ruitenbergh (vanaf 1 augustus 2022) Zelfstandig ondernemer De Raadszaak (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep (bezoldigd)

De heer D.C. van Rhee (voorzitter, vanaf 1 augustus 2022) Voorzitter raad van toezicht Scholengemeenschap Guido te Amersfoort (bezoldigd), bestuurslid Stichting Beheer Sponsorgelden Theater De Leest Waalwijk (onbezoldigd), lid comité van Aanbeveling Villa Pardoes Kaatsheuvel (onbezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd), coöperatief directeur Rabobank (bezoldigd)

Mevrouw dr. T.M.M.L. van Schilt-Mol Lector Eigentijds beoordelen en beslissen – HAN (bezoldigd), Lid expertgroep eindtoetsen PO (bezoldigd), Voorzitter Stichting TheaterRijk (onbezoldigd), eigenaar Statim – onderzoek en advies (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd), lid raad van toezicht Borgesius Stichting Oudenbosch (bezoldigd), lid Onderwijscuratorium NIPV (bezoldigd)

De heer W.H.C. Verboom Directeur Vereniging IFES Nederland (bezoldigd), raad van bestuur Stichting IFES (bezoldigd), raad van bestuur Stichting Hermitage3 (bezoldigd), raad van bestuur ForumC (bezoldigd), Eigenaar van Brevet van Vermogen (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)

Bij zowel het college van bestuur als bij de raad van toezicht is geen sprake van conflicterende nevenfuncties.

3.3 Naleving branchecode

De raad van toezicht hanteert voor haar functioneren en toezichthoudende rol de in de codes voor goed bestuur (van primair en voortgezet onderwijs) opgenomen aanbevelingen van goed bestuur. Er is geen sprake van afwijkingen ten opzichte van de code goed bestuur.

3.4 Verslag toezichthoudend orgaan

Willem van Oranje Scholengroep wordt door het college van bestuur bestuurd. De raad van toezicht (hierna rvt genoemd) houdt integraal toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de scholengroep. De wijze van werken is vastgelegd in de statuten en het Reglement raad van toezicht. De rvt werkt volgens het model van Policy Governance van John Carver. Door vastlegging van de beleidsuitspraken geeft de rvt aan het college van bestuur de verwachting op de diverse beleidsterreinen aan. De te behalen doelen worden door het bestuur als interpretatie van de beleidsuitspraken aan de RvT voorgelegd. Over het gevoerde beleid en de behaalde doelen wordt uiteindelijk door het bestuur verantwoording afgelegd.

De beleidsuitspraken zijn geen statisch geheel. In 2022 heeft de rvt toezicht gehouden op de beleidsuitspraken en afwijkingen goedgekeurd op grond van valide argumentatie en een toelichting vanuit de bestuurder.

De raad van toezicht hanteert voor haar functioneren en toezichthoudende rol de in de codes voor goed bestuur (van primair en voortgezet onderwijs) opgenomen aanbevelingen van goed bestuur.

In 2022 heeft de raad van toezicht zes keer vergaderd (zie ook tabel 1). Dit jaar was alleen de eerste vergadering van 27 januari digitaal i.v.m. de geldende COVID-richtlijnen van dat moment. De rest van het jaar was het mogelijk om elkaar weer fysiek te ontmoeten, idem voor de verschillende bijeenkomsten.

Tabel 1: Vergaderingen / Bijeenkomsten – met raad van toezicht – 2022

Datum	Vergadering / Bijeenkomst
27 januari	Vergadering rvt
22 februari	Scholenbezoek door rvt aan: VO school: Willem van Oranje – Wijk en Aalburg SBO school: Leilinde – (tijdelijk) Wijk en Aalburg Praktijkonderwijs: MET – Waalwijk ISK Wereldschool – Waalwijk
17 februari	Inspiratiesessie met Erik Borgman – georganiseerd vanuit de samenwerkende PC-besturen Heusden en Altena
30 maart	Vergadering rvt
2 juni	Vergadering rvt
5 juli	Gemeenschappelijke vergadering met MR, GMR en rvt
4 oktober	2 jaarlijkse bijeenkomst ZeeBra- scholen voor raden van toezicht en besturen. Thema: regionale samenwerking.
6 oktober	Benen op tafel sessie met raad van toezicht en college van bestuur
13 oktober	Vergadering rvt
19 oktober	rvt sluit aan bij GMR PO vergadering.
24 november	Informatiebijeenkomst over voorgenomen bestuurlijke fusie Willem van Oranje Scholengroep en CVO – AV.
8 december	Vergadering RvT

Vanuit de strategische koers die door de scholengroep was ingezet, kreeg het thema samenwerking in 2022 vervolg en was een belangrijk onderwerp op de agenda van de rvt.

Nadat in oktober 2021 de intentieverklaring door beide bestuurders (Willem van Oranje Scholengroep en CVO-AV) was getekend tot onderzoek naar bestuurlijke fusie tussen Willem van Oranje Scholengroep en CVO – AV, vond het eerste onderzoek in 2022 plaats. De rvt werd in de vergaderingen geïnformeerd over het verloop en de vorderingen van het onderzoek. Op 24 november heeft een informatieavond plaats gevonden waarbij door betrokkenen bij het onderzoek een toelichting werd gegeven aan directie, MR'en, GMR en raden van toezicht op het proces en de uitkomsten van het onderzoek tot bestuurlijke fusie. Voorafgaand hebben de raden van toezicht elkaar ontmoet en nader kennis gemaakt.

De rapportage met de uitkomsten van het onderzoek is in de vergadering van 8 december besproken en alle vragen zijn door de bestuurder beantwoord. Op basis van de uitkomsten in het rapport, de toelichting op de informatieavond, aangevuld met de antwoorden van de bestuurder in de vergadering op de gestelde vragen vanuit de rvt, heeft de raad haar 'go' gegeven voor fase 2 van het onderzoek.

Daarnaast is sinds 2022 ook sprake van een niet vrijblijvende samenwerking tussen de vijf PC-besturen in de regio De Langstraat en Heusden en Altena. Er is o.a. een bijeenkomst geweest met betrekking tot de strategische samenwerkingsagenda PC-onderwijs in de regio. Bij een inspiratiesessie nam Erik Borgman ons mee in het onderwerp 'De school als bouwplaats'.

In februari bracht de RvT een bezoek aan verschillende scholen binnen de scholengroep (zie tabel 1). De raad had zich opgesplitst en was op deze manier in staat om vier scholen te bezoeken. Het waren prettige en waardevolle ontmoetingen, waarbij de raad werd bijgepraat over zaken die spelen op de scholen (van successen tot uitdagingen/zorgen), te denken aan besteden NPO-gelden, daling van aantal leerlingen (Willem van Oranje College in Wijk en Aalburg).

In juli heeft er een gezamenlijke vergadering plaats gevonden met de GMR en MR, bestuurder en rvt. In deze sessie is ingegaan op eenieders rol, vanuit de driehoek (bestuurder, GMR en rvt), en de inhoud daarvan. In kleinere, gemixte groepen zijn de gesprekken gevoerd over de uitvoering van de rol en hoe hier met elkaar goed invulling gegeven kan worden. In oktober is de rvt aangeschoven bij een GMR vergadering (PO-scholen), waarbij samenwerking als één van de onderwerpen werd besproken.

Een ander belangrijk onderwerp in de vergaderingen van 2022 was o.a. de meerjarenbegroting 2022 – 2026. In het proces van de meerjarenbegroting zijn ontwikkelingen in leerlingenaantallen en groeps groottes meer zichtbaar geworden die vanuit zowel financieel als organisatorisch perspectief om keuzes vragen.

Naast de onderwerpen rondom onderzoek tot bestuurlijke fusie en de meerjarenbegroting werden uiteraard de standaardzaken als het jaarverslag 2021, na bespreking met de accountant, en de begroting 2023 goedgekeurd. Ook werden de schoolresultaten (onderwijsresultaten) uitgebreid besproken.

Overige onderwerpen die aan de orde zijn geweest in 2022:

- Nieuwbouw Koningsschool en SBO De Leilinde
- Voortgangsrapportages (financieel/personeel)
- Bezoldigingsklasse WNT 2022. De raad van toezicht heeft de WNT norm berekend op basis van de complexiteitspunten en heeft dit goedgekeurd op 27 januari 2022.
- Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
- Onderwijsresultaten en welbevinden (sociale veiligheid)
- Professionalisering/scholing
- AVG Risicomanagement
- Benoeming accountant 2022-2023

De raad heeft gedurende 2022 toegezien op doelmatige bestedingen. De raad agendeerde de doelmatigheid van de besteding van de middelen en de controle daarop via besprekingen van de bestuursrapportages en financiële rapportages. De financiële resultaten versus de begroting kwamen expliciet aan de orde. De fte-bezetting versus de begroting het ziekteverzuim versus de interne norm, waren continu in beeld. De vergaderingen van de raad vonden in 2022 gelukkig weer fysiek op de scholen plaats. In alle vergaderingen stond de raad stil bij de gevolgende van de coronapandemie voor het onderwijs, de strategische koers en identiteit van Willem van Oranje Scholengroep, de impact op leerlingen en medewerkers, de kwaliteit van het onderwijs, de financiën (inclusief de risicoparagraaf), de verschillende bouwprojecten en de financiële risico's hiervan, governance, de algemene gang van zaken bij Willem van Oranje Scholengroep en de samenwerking met De Stroming en de mogelijke bestuurlijke fusie met CVO-AV.

De raad van toezicht heeft de relatie tussen de ingezette middelen en de (onderwijs)opbrengsten getoetst die met de ingezette middelen worden behaald. Onderwijs is in de ogen van de raad doelmatig als de doelen tegen zo laag mogelijke kosten worden behaald of als het geld tot zo hoog mogelijke prestaties leidt. Een causale relatie tussen inspanningen en middelen aan de ene kant en onderwijskwaliteit en onderwijsopbrengsten aan de andere kant is niet eenvoudig aan te tonen. De raad van toezicht geeft invulling aan de toetsing op doelmatigheid door:

1. periodieke gesprekken met het bestuur;
2. tenminste eenmaal per jaar een gesprek met schooldirecties, medezeggenschapsraden en vertrouwenspersonen;
3. de financiële meerjarenbegroting en achterliggende onderbouwingen jaarlijks te beoordelen en goed te keuren;
4. de financiële performance (uitputting versus begroting) te monitoren aan de hand van de door de schoolleiding aangeleverde tussentijdse sturingsinformatie;
5. jaarlijks kennis te nemen van het externe financiële benchmarkonderzoek van Vensters en de analyse van het bestuur van deze benchmark bespreken;
6. de uitkomsten van de interne audits en testen op de onderwijskwaliteit te beoordelen;
7. monitoring op de realisatie in het instellingsplan/strategisch beleidsplan afgesproken prestatie-indicatoren;
8. kennis te nemen van (formele) klachten van leerlingen/ouders en de reactie van de school;
9. een enquête over de kwaliteit van het onderwijs uit te zetten onder de leerlingen en het personeel;
10. het beoordelen van rapportages van de Inspectie van het Onderwijs over de onderwijskwaliteit en daarin afgesproken (verbeter)maatregelen;
11. werkbezoeken op verschillende locaties te organiseren;
12. kennisontwikkeling en uitwisseling in koepelorganisaties, samenwerkingsverbanden en andere overlegorganisaties;
13. bevindingen en rapportages van de controleren accountant te beoordelen.

Voor zover de raad heeft kunnen beoordelen in haar toezichthoudende rol, is de raad van mening dat de schoolleiding de onderwijsmiddelen doelmatig inzet. Dit oordeel wordt onderbouwd met:

1. positieve feedback over de onderwijskwaliteit van ouders, leerlingen en toezichthouders;
2. innoverende en vernieuwende onderwijsconcepten;
3. de afhandeling van klachten;
4. de beleidsrijke meerjarenbegroting;
5. toereikende financiële positie op basis van de signaleringswaardes van de Inspectie van het Onderwijs.

Ook in de toekomst blijft de raad erop toezien dat de schoolleiding maatregelen neemt die de doelmatigheid bevorderen. Om het college van bestuur hierin optimaal te ondersteunen, worden de komende periode verbeterafspraken gemaakt over te realiseren doelstellingen/prestaties inclusief de wijze waarop het college van bestuur de realisatie hiervan (tussentijds) aantoot. Een en ander afhankelijk van de mogelijke bestuurlijke fusie met CVO-AV.

In 2022 heeft de rvt een zelfevaluatie gehouden. Alle leden hebben hierbij volgens een vaste beoordelingssystematiek een eigen evaluatie ingevuld. Deze is vervolgens samengevoegd tot één totaalevaluatie waarbij de afzonderlijke onderwerpen besproken zijn en waar nodig acties zijn uitgezet die in de loop van het jaar zijn opgepakt/afgewikkeld. Op 6 oktober heeft de raad elkaar in een informelere setting ontmoet. Hierbij is ingezoomd op de onderlinge samenwerking en daarnaast werd ook tijd besteed om elkaar beter te leren kennen.

In de zomer van 2022 stopte de voorzitter de heer Opendorp (reglementair), de heer Van Rhee heeft de voorzittersrol overgenomen. In maart 2022 zijn er sollicitatiegesprekken gevoerd voor twee vacatures binnen de raad. In de vergadering van woensdag 30 maart heeft de raad besloten dat zowel de heer B. Jansen als mevrouw P. Paulides, met unanieme instemming vanuit de raad, aangenomen zijn op de vacatures. Per 1 augustus zijn zij toetreden tot de raad.

De remuneratiecommissie heeft begin 2022 een beoordelingsgesprek gehouden met het college van bestuur over 2021. Voor dit gesprek is input gevraagd aan alle afzonderlijke leden van de rvt alsook aan de MR en GMR om hiermee een breder beeld van het functioneren van de bestuurder te verkrijgen. De bestuurder heeft zelf een reflectie op eigen functioneren opgezet waarna een open gesprek heeft plaatsgevonden. In mei heeft de remuneratiecommissie een vervolgggesprek met bestuurder gehouden om te spreken over ontwikkelwensen en de wijze waarop daar invulling aan gegeven kan worden.

De rvt dankt de bestuurder en in hem alle personeelsleden en betrokkenen bij Willem van Oranje Scholengroep voor hun inzet in het afgelopen jaar. De raad is dankbaar voor de behaalde resultaten en maatschappelijke ontwikkelingen waar de medewerkers van de scholengroep zich vol voor inzetten. De raad wenst bestuurder, directie en medewerkers Gods Zegen toe bij deze verantwoordelijke taak om zingevend onderwijs te verzorgen.

3.5 Omgeving (internationaal, nationaal, regionaal, lokaal)

Scholen realiseren hun opdracht in hun directe omgeving. Educatieve regionale kracht wordt vergroot door samenwerken met de diverse partners uit de omliggende streek. Bij krimp van leerlingaantallen zetten we in op het behouden van diversiteit van onderwijsaanbod. Ook dit vraagt om samenwerking met anderen in de regio. Willem van Oranje Scholengroep is een maatschappelijk verbinder (regio, bedrijven, vervolgonderwijs, oud-leerlingen, ouders, basisonderwijs, kerk). De relaties worden onderhouden om voeling te hebben met wat de maatschappelijke context (nu en in de toekomst) vergt van leerlingen.

Samenwerkingsverbanden

Willem van Oranje Scholengroep is aangesloten bij de samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs in de regio: Samenwerkingsverband Langstraat, Heusden Altena (PO 30-10) en Samenwerkingsverband VO De Langstraat (VO 30-09). De Scholengroep participeert in de samenwerkingsverbanden zowel op bestuurlijk als op schoolniveau. Vanuit het voor alle scholen opgestelde ondersteuningsplan en de voor elke school afzonderlijk geldende schoolondersteuningsprofielen wordt inhoud en vorm aan passend onderwijs gegeven. De samenwerkingsverbanden en schoolbesturen voeren jaarlijks monitoringsgesprekken waarin resultaten en inzet van middelen over en weer worden verantwoord. De uitkomsten worden besproken in het overleg met gemeenten en binnen het bestuur van de samenwerkingsverbanden en worden voorgelegd aan de ondersteuningsplanraad waarin ouders en medewerkers van scholen zijn vertegenwoordigd.

Gemeenten

Willem van Oranje Scholengroep is door de leerlingpopulatie van haar scholen verbonden aan de gemeenten Altena, Baarle-Nassau, Dongen, Drimmelen, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Loon op Zand, Ravels (België), Tilburg, Waalwijk en Zaltbommel. Binnen de gemeenten Altena, Heusden en Waalwijk participeert de Scholengroep actief in de (wettelijke) overleggen zoals het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) over onderwijshuisvesting en de lokale educatieve agenda (LEA). De wijze van organisatie van het overleg verschilt per gemeente.

Ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers worden vertegenwoordigd in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de scholen voor voortgezet onderwijs en in de gemeenschappelijk raad primair onderwijs alsmede in de schooleigen medezeggenschapsraden. In 2022 is een start gemaakt met het aanstellen van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voortgezet onderwijs. Daarnaast zijn er op scholen in verschillende vormen 'klankbordgroepen' waarin met ouders wordt gesproken over de visie en missie van de school en de wijze waarop onderwijs wordt vormgegeven en georganiseerd.

Bedrijven/instellingen

Scholen zijn middels samenwerkingsovereenkomsten gebonden aan instellingen of bedrijven in de nabijheid van de school. Voorbeelden hiervan zijn samenwerking met Bibliotheek Altena in Wijk en Aalburg, verbintenis met Avans Hogeschool en de Universiteit van Tilburg vanuit de IBC-opleiding in 4- en 5-havo en het Econasium in de bovenbouw van het vwo. In het vmbo vindt samenwerking plaats met Tibo-Veen, een installatiebedrijf dat meewerkt in het programma van de opleiding en werkervaringsplaatsen voor leerlingen biedt. Vanwege de uitstroom naar arbeid heeft MET Praktijkonderwijs contacten met veel stagebedrijven op de gebieden van zorg en welzijn, groenvoorziening, horeca en voeding, bouw/wonen/onderhoud, constructie, retail, transport en logistiek.

Opleidingsschool Rivierenland

Willem van Oranje Scholengroep neemt deel aan de Opleidingsschool Rivierenland (OSR) die zich richt op de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en het aangrenzende gebied van West-Betuwe, het Land van Heusden & Altena en De Langstraat. Ook in de toekomst is het van belang dat in deze regio goed en innovatief onderwijs wordt geboden. De OSR wil studenten uit de regio opleiden tot leraren voor de regio.

Voor alle vakken bachelor en master, voltijd en deeltijd biedt OSR stageplaatsen aan. Studenten worden opgeleid binnen een sectie en hebben een werkplekbegeleider. In nauwe samenwerking tussen instituutopleiders en schoolopleider worden op de stageschool zelf intervisie, studie en stage verzorgd.

Door OSR worden jaarlijks themabijeenkomsten georganiseerd. In 2023 zal Willem van Oranje College Waalwijk voor het eerst de gastlocatie hiervoor zijn. De themabijeenkomst zal draaien om progressiegericht coachen en om deelnemers, directeuren en bestuurders, mee te nemen in het gedachtengoed van OSR. Ook zal een stuurgroep van OSR in 2023 onderzoek doen naar mogelijk partnerschap van Fontys Hogeschool.

De Stroming

In 2020 is de samenwerking met De Stroming gestart. De Stroming is een vereniging met 11 basisscholen in de gemeente Altena, het Land van Heusden en Altena. Per 1 januari 2021 wordt de personeels- en financiële administratie van De Stroming gevoerd door het stafbureau van Willem van Oranje Scholengroep. Daarbij wordt gebruik gemaakt van ondersteuning door ONS Onderwijsbureau. Op projectmatige basis ondersteunen ook andere stafafdelingen De Stroming. Ook wordt met De Stroming samengewerkt in over en weer aanbieden van diverse workshops.

CVO-AV

In 2021 werd al een intentieverklaring tot samenwerking getekend door Willem van Oranje Scholengroep en CVO-AV. In 2022 is een onderzoekstraject naar samenwerking gestart en afgerond met een rapportage. De rapportage bestaat uit een onderzoeksdocument en twee losse bijlagen, zijnde het rapport 'Gezamenlijke ondersteunende dienst' (door werkgroep bedrijfsvoering) en het rapport 'Financiële verkenning/ due diligence' (door Infinite BV). Tijdens een informatieve bijeenkomst zijn de rapporten toegelicht. Op basis van de rapportage hebben beide besturen een voorgenomen besluit genomen tot bestuurlijke fusie per 1 januari 2024. Zowel CVO-AV als Willem van Oranje Scholengroep willen de leerlingen kwalitatief goed, thuisnabij, waardengedreven, protestants-christelijk onderwijs blijven bieden. Daarnaast is gewenst een goede, aantrekkelijke en betrouwbare werkgever te blijven voor medewerkers. Het is de overtuiging dat door samenvoeging van de besturen gekomen kan worden tot een organisatie die meer robuust, meer toekomstbestendig en meer innovatief is.

3.6 Toegankelijkheid en toelating

PCBS De Bron, de Juliana van Stolbergschool en de Koningsschool zijn scholen die regulier basisonderwijs bieden aan leerlingen van 4 - 12 jaar. De scholen zijn algemeen toegankelijk waarbij de Protestants-Christelijke grondslag dient te worden gerespecteerd.

Binnen het SWV is de route van gebiedsgerichte benadering opgesteld. Dat houdt in dat wanneer een leerling niet op een reguliere PO-school geplaatst kan worden, er binnen het gebied wordt gekeken naar welke SBO-school deze leerling zou kunnen gaan. SBO Daltonschool De Leilinde biedt leerlingen die (zeer) moeilijk lerend zijn, gedragsmatige problemen hebben of leerlingen met kenmerken van taal-spraakproblematieken een passende plaats. Voor een plaatsing op SBO Daltonschool De Leilinde is een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) nodig die wordt afgegeven door de TAC (Toelaatbaarheid en Advies Commissie). Daarbij speelt ook de DBG (deskundige bevoegd gezag) een belangrijke rol. Na plaatsing van de leerling wordt een OPP (ontwikkelingsperspectief) opgesteld waarin de ontwikkeling van het kind naar een vorm van voortgezet onderwijs in kaart wordt gebracht. In 2021 is gestart met de verbrede toelating, dat houdt in dat er geen verlenging van de TLV tot en met 12 jaar meer nodig is. Wel is verlenging nodig bij het 13^e jaar van de leerling. Verbrede Toelating houdt ook in dat leerlingen die voorheen naar het speciaal onderwijs gingen (leerlingen met intensievere bredere ondersteuningsvragen), thuisnabij (steeds beter) een passende plek aangeboden kan worden.

Het Willem van Oranje College Waalwijk en het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg zijn scholen voor vmbo, mavo, havo en vwo. De scholen zijn algemeen toegankelijk waarbij de Protestants-Christelijke grondslag dient te worden gerespecteerd. In principe kunnen alle leerlingen met een vmbo, havo- of vwo-advies vanuit de basisschool worden ingeschreven. Leerlingen uit groep 8 uit het gebied van SWV De Langstraat en aanpalende samenwerkingsverbanden worden rechtstreeks door hun ouders/verzorgers aangemeld bij het Willem van Oranje College.

De scholen bieden regulier onderwijs en daarbinnen is er passend onderwijs voor elke leerling. Er zijn echter grenzen aan de mogelijkheden van de scholen. Aan niet alle kinderen kan, bijvoorbeeld bij bepaalde problematieken, een passende plek worden geboden. De mogelijkheden voor de scholen zijn vastgelegd in het schoolondersteuningsprofiel. Voor leerlingen die niet op de school van hun keuze terecht kunnen, wordt in overleg met de ouders een passende school binnen het samenwerkingsverband gezocht.

MET Praktijkonderwijs biedt voortgezet onderwijs aan leerlingen van 12 tot 18 jaar die extra ondersteuning en hulp nodig hebben bij schoolvakken en hun persoonlijke ontwikkeling. Voor plaatsing op MET Praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Het onderwijs is voornamelijk praktijkgericht. MET Praktijkonderwijs biedt een programma dat uitgaat van de mogelijkheden van de leerling. Door en voor leerlingen wordt een eigen ontwikkelingsplan opgesteld en er is intensieve persoonlijke begeleiding door coaches.

ISK Wereldschool biedt onderwijs aan leerlingen van 11-18 jaar die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen om succesvol te zijn op het regulier voortgezet onderwijs. Aangezien ISK-onderwijs geen afsluitend onderwijs is, gaat het in de visie op onderwijs niet alleen om taalonderwijs, maar ook om een pedagogisch klimaat gekenmerkt door geborgenheid en veiligheid als krachtige leeromgeving. Na enige tijd wordt door de mentoren een voorlopig uitstroomprofiel vastgesteld waarin wordt getracht zo goed mogelijk te voorspellen welke onderwijsrichting na de ISK het beste bij de leerling past en hoeveel tijd de leerling op de ISK daarvoor nodig heeft. Per 2022 kunnen ook leerlingen ouder dan 18 jaar, afhankelijk van hun motivatie en na overleg met de zorgcoördinator, voor vijf dagen per week worden toegelaten. Normaliter komen deze jongeren drie dagen bij inburgering terecht.

3.7 Klachten

Willem van Oranje Scholengroep heeft op alle locaties interne vertrouwenspersonen. Deze vertrouwenspersonen zijn voor zowel leerlingen, personeel als ouders beschikbaar.

De externe vertrouwenspersonen zijn benaderd met een aantal klachten en meldingen. Deze klachten en meldingen zijn besproken met betrokkenen en hebben niet geleid tot een officiële klacht.

In 2022 is er bij Willem van Oranje Scholengroep een klacht ontvangen betreffende locatie Willem van Oranje College Waalwijk. Deze klacht is behandeld door Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs. De commissie verklaarde de klacht deels gegrond en deels ongegrond. De aanbeveling van de Commissie om meer regie te houden op communicatie in brede zin, wordt opgevolgd.

Willem van Oranje Scholengroep is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie.

Willem van Oranje Scholengroep heeft een klokkenluidersregeling die in 2022 is herzien. Er is in 2022 geen gebruik gemaakt van deze regeling.

4. Risicomanagement

Deze paragraaf is opgenomen als onderdeel B Overige rapportages van de verplichte gegevensset die door het Ministerie is voorgeschreven (B1 en B2).

4.1 Strategie en risico's

De Governance Code stelt dat er systemen nodig zijn voor risicobeheersing en -controle. Dat is de verantwoordelijkheid van het college van bestuur. De raad van toezicht heeft de verantwoordelijkheid erop toe te zien dat deze systemen er zijn en dat het bestuur zorgt voor het adequaat functioneren daarvan.

Willem van Oranje Scholengroep hanteert risicomanagement. Bij risicomanagement gaat het om het identificeren en kwalificeren van risico's en het periodiek en systematisch doorlopen van de organisatie op risico's, met als doel de gevolgen ervan te elimineren, verminderen of verkleinen.

Een risico is de kans dat het zich voordoet vermenigvuldigd met de impact. De prioritering geeft aan naar welke risico's de eerste aandacht dient uit te gaan. Hiermee ontstaat een model voor integraal risicobeleid. Inzicht in de risico's stelt de stichting in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat toekomstige investeringen op de lange termijn in verhouding staan tot de vermogenspositie van de stichting.

Jaarlijks worden de risico's besproken met het college van bestuur, de stafmedewerkers en de locatiedirecteuren.

In het opstellen van het risicomanagement van de Willem van Oranje Scholengroep zijn 20 risico's geïdentificeerd, verdeeld over 6 risicogebieden. Het benodigde weerstandsvermogen om deze risico's financieel op te vangen, mochten deze zich allen in de praktijk realiseren, bedraagt € 2.697.700. Dit is gelijk aan 11,5% van de lumpsum 2022 en daarmee in lijn met de algemeen geldende richtlijn om een weerstandsvermogen van zo'n 10 tot 15% van de lumpsum aan te houden.

Dit weerstandsvermogen past binnen het eigen vermogen van de stichting. Het publiek eigen vermogen (exclusief NPO) bedroeg in 2022 € 7.268.609. Het verschil tussen het eigen vermogen en het weerstandsvermogen is beschikbaar voor onderwijsinhoudelijk beleid.

In onderstaande tabel zijn de verschillende risico's ingeschaald in termen van kans en impact.

Kans	Impact	Onbelangrijk 1	Weinig 2	Gemiddeld 3	Belangrijk 4	Catastrofaal 5
Vrijwel zeker	5		Transitievergoeding ontslag			Leerlingendaling door demografie (De Bron)
Aannemelijk	4			- Aanbestedingen - Te hoge structurele lasten	- Personeel uitval - Tekort kwalitatief goed personeel (W&A, PO, staf)	
					- Leerlingendaling door onderwijskwaliteit (JvS, Koningschool) - Leerlingendaling door concurrentiepositie (VO) - Personeel onvrijwillig uit dienst (De Bron) - Ventilatie (De Bron, ISK) - Uitval IT systemen	
Mogelijk	3		IPAP semi-collectief	- Huurkosten (ISK) - Bekostiging (ISK) - Sociale onveiligheid (JvS)	- Ransomware - AVG	
Onwaarschijnlijk	2			- Ontoereikende MJOP	- Discontinuiteit CvB	
Zeldzaam	1					

* Noot: indien een risico zich bij verschillende scholen voordoet en dat risico op die scholen verschillend wordt ingeschat in termen van kans en impact, dan is het risico in de tabel hierboven geplaatst bij de vaakst gegeven inschatting van kans en impact.

De risico's die direct actie vragen (de rood gekleurde velden) zijn:

- Leerlingendaling bij De Bron door demografische ontwikkelingen, waardoor de school in haar voortbestaan bedreigd wordt (risicogebied: extern risico)
 - Beheersingsmaatregelen:
 - Afstemmen (onderwijs)concept op aantal leerlingen.
 - Van belang om met college van bestuur afspraken te maken over toekomst met kader. Bij welke omvang blijven bestaan en bij welke omvang voornemen tot sluiting.
 - Vergroten zichtbaarheid om afname leerlingenaantallen tegen te gaan.

-
- Uitval van personeel bij alle scholen vanwege hoge werkdruk, corona en het lerarentekort in het algemeen.
 - Beheersingsmaatregelen: maatregelen om werkdruk te verlagen, zoals
 - Kritische blik op takenpakket medewerkers
 - Kritische blik op onderwijstijd leerlingen
 - Aanspreken reserves op basis van een plan om werkdruk te reguleren
 - Ouderenmaatregel 61+ verlengen
 - Uitslag RI&E geeft aanzet tot een plan van aanpak
 - Taskforces zijn in gesprek om te komen tot voorstellen om de werkdruk te verlagen
 - Zelfverantwoordelijk team blijven stimuleren
 - Inzet onderwijsassistenten
 - Inzetten/opzetten extra eigen pool oproepkrachten
 - Inzet werkdrukmiddelen
 - Vitaliteitsprogramma's
 - Tekort aan kwalitatief goed personeel bij verschillende scholen, mede vanwege de extra gelden voor het Nationaal Programma Onderwijs, waardoor er een grote vraag is naar personeel (risicogebied: personeel en arbeidsmarkt).
 - Beheersingsmaatregelen:
 - Partner in Opleidingsschool Rivierenland (OSR) om meer en meer zelf personeel op te leiden.
 - Participeren in RAP regio Midden Brabant voor Willem van Oranje College locatie Waalwijk
 - (Niet-vrijblijvende) samenwerking met andere PO besturen om gezamenlijk de werving & selectie te verzorgen. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met De Stroming.

Zoals ook blijkt uit enkele van de beschreven risico's hierboven, heeft corona enerzijds geleid tot een aantal risico's en anderzijds meegewogen in meer generieke risico's, zoals het risico op uitval van personeel.

4.2 Verantwoording gevoerd risicomanagement

Vanuit de Code Goed Onderwijsbestuur is het bestuur verplicht verantwoording af te leggen over de risicobeheersing van de organisatie. De wet verplicht de onderwijsinstellingen om in de jaarrekening in hun jaarverslag verantwoording af te leggen over het gevoerde risicomanagement. In 2022 zijn er geen risico's geweest die de huidige strategie of continuïteit van de organisatie negatief hebben beïnvloed en/of ernstig hebben bedreigd. Wel hebben de coronapandemie en de dalende leerlingenaantallen in sector VO impact gehad op de organisatie.

5. Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

Binnen Willem van Oranje Scholengroep ondersteunt het stafbureau de directies van de scholen en het college van bestuur op een aantal gebieden betreffende enerzijds beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en evaluatie en anderzijds beheer op de werkterreinen personeelszaken, HR, financiën, huisvesting, marketing en communicatie, kwaliteitszorg en -beleid en ICT. Binnen het stafbureau zijn eigen adviseurs operationeel. Samen werken zij beleid uit in praktisch hanteerbare kaders en faciliteren zij de scholen van Willem van Oranje Scholengroep. Zij worden daarbij ondersteund door stafmedewerkers. Waar nodig wordt de samenwerking uitgebreid met externe adviseurs.

In 2021 heeft 'lean' organiseren meer vorm gekregen op met name de afdelingen FA, K&B, Control en ICT. Stafbreed neemt de rol van het adviseursoverleg verder toe. Samenwerking binnen de diverse disciplines en 'werken vanuit de bedoeling' is steeds verder ontwikkeld. Echter vanwege de sterk veranderde samenstelling van het stafbureau was een herijking gewenst. Deze herijking is voortgezet en er is een duidelijke professionaliseringsslag gemaakt bij financiële administratie en control. In 2022 is Cogix, een begrotingstool, ingevoerd. Ook is de PDCA-cyclus versterkt: door de adviseur Kwaliteit en Beleid wordt driewekelijks een adviseursoverleg georganiseerd. Daarin worden activiteiten van de disciplines besproken en wordt bezien hoe de onderlinge samenhang daarvan is: 'werken vanuit de bedoeling'. Er zijn korte lijnen; adviseurs hebben direct contact met directeuren en nemen op verzoek deel aan vergaderingen van kerndirecties of college van bestuur waardoor de bedoeling van gespreid leiderschap duidelijke gestalte heeft gekregen.

Inzet voor 2023 bij het stafbureau zal een ontwikkeltraject op inhoud en teamontwikkeling zijn. Er zullen teamontwikkeldagen worden gehouden en er zal meer aandacht zijn voor professionalisering in brede zin. Dus meer inzet op de gedragscomponent van competenties en tegelijkertijd ontwikkeling van de inhoudscomponent.

De samenwerking met De Stroming is in 2022 gecontinueerd. Het stafbureau van Willem van Oranje Scholengroep verzorgt de financiële én personeelsadministratie voor deze stichting. Ook andere stafdisciplines worden op projectbasis bij De Stroming betrokken. Per 1 januari 2022 is ook de fusie met MET PrO geëffectueerd. Er werd al samengewerkt op het gebied van personeelsadministratie, per 2022 worden nu ook de andere disciplines van het stafbureau ondersteunend aan MET PrO. In 2022 heeft dit veel aandacht gevraagd om beide organisaties op een goede manier met elkaar te vervlechten.

Tevens zijn de fusiebesprekingen met CVO-AV en Altena College voortgezet. Het Altena College besloot niet meer deel te nemen. Met CVO-AV is de onderzoeksrapportage over fase 1 van de mogelijke samenwerking afgerond als vervolg op de in 2021 getekende intentieverklaring. Deze onderzoeksrapportage is een voorbereiding op verregaande bestuurlijke samenwerking die naar verwachting per 1 januari 2024 zal resulteren in een fusie van beide organisaties. CVO-AV beschikt ook zelf over een stafbureau, de intentie is op termijn beide ondersteunende diensten te laten samengaan. Deze mogelijke fusie zorgt met name bij stafmedewerkers van beide organisaties voor onrust op het gebied van werkplek en rechtszekerheid.

De inhuur van externen is in 2022 teruggebracht vanwege de aanstelling van een coördinator financiële administratie. Ook de inzet van OOB is afgebouwd door inzet van een medewerker PSA en HR-adviseur. In 2022 was er sprake van een uitbreiding van formatie, maar verminderde inhuur van externen. Wel zijn er zorgen voor 2023 vanwege vacatures binnen het stafbureau. De mogelijkheid bestaat dat daardoor de inhuur van externen weer zal toenemen.

Thuiswerken door medewerkers van het stafbureau is in 2022 grotendeels afgebouwd. Wel wordt thuiswerken ervaren als effectief, hoewel de collegiale verbinding van groot belang blijft. In 2023 zal hiervoor beleid moeten worden opgesteld.

Het optimaliseren van de inrichting van Afas (Insite) is in 2022 gecontinueerd. Met name de portal voor medewerkers is uitgebreid. Eigenaarschap voor het aanleveren van gegevens ligt bij personeelsleden zelf. Het onderzoek van Dyade is vanwege corona in eerste instantie uitgesteld en daarna volledig gecancelled. Wel zullen in 2023 diverse processen worden herbezien in het kader van de fusie met CVO-AV en de vormgeving van het stafbureau.

Focus in 2023 zal qua bedrijfsvoering liggen op:

1. Aandacht voor fusie met CVO-AV;
2. Continueren herijking stafbureau;
3. Verdere harmonisering en 'lean' maken van processen;
4. Professionalisering: ruimte voor persoonlijke ontwikkeling op inhoud en gedrag;
5. 'Werken vanuit de bedoeling': bedoelen, bewegen en bereiken (dit loopt door vanuit 2021);
6. Slagvaardigheid van de staforganisatie, zowel intern als extern.

In 2022 is het projectteam Talent & Ontwikkeling opgeheven en zijn de activiteiten ondergebracht in een nieuwe afdeling van het stafbureau 'Mens en Organisatie'. Deze afdeling bestaat uit HRM, personeelszaken en communicatie. Het doel van de afdeling MeO is om het belang van HR, diens strategische bijdrage, de dienstverlening en servicegerichtheid te optimaliseren. Duurzaam, vitaal en wendbaar personeel en een open mind zijn samen met de 3 Willemcompetenties de bril waardoor naar alle personeelsgerelateerde thema's gekeken wordt.

Om daadwerkelijk invulling te geven aan persoonlijke en professionele ontwikkeling van de medewerkers faciliteert de scholengroep dat personeel met plezier in beweging is. Hiermee sluiten we aan op bewijs 4 van ons Vision Eye: *"Medewerkers van WvO scholen willen zich continu blijven verbeteren en leerlingen maximaal voorbereiden op de complexe samenleving. De instelling die nodig is, is een open mind. Creativiteit en ongebaande paden betreden, zijn goed en vragen voorbeeldgedrag van de medewerkers. De stijl van opereren is gericht op wat kan wel?, in plaats van wat kan niet?"*

Dit streven wordt vertaald naar drie aandachtsgebieden waar MeO zich, samen met de leidinggevenden en medewerkers zelf, op richt:

1. Professionalisering leidinggevenden: alle leidinggevenden zijn bekwame en actieve Multipliers
 - Opleidingsprogramma Multipliers-leiderschap
 - Coaching directeuren en afdelingsleiders
 - MD-traject 'Leiderschap vanuit eigen kracht'
 - Faciliteren in het voeren van het goede gesprek
2. Professionalisering medewerkers: alle medewerkers zijn in ontwikkeling met als basis hun talent. De ontwikkeling is gericht op Welbevinden, Kwaliteit en Resultaat
 - Gesprekkencyclus waarin het uitoefenen van de functie en de eigen ontwikkeling centraal staan
 - Ontwikkeling is vastgelegd in persoonlijk ontwikkelplan
 - Intervisie om te leren van en met elkaar
 - Teamontwikkeling
 - Talentontwikkeling
 - Workshops ter bevordering van de persoonlijke ontwikkeling
 - Vitaliteitstrajecten met jaarlijks meerdere leuke activiteiten
3. Professionalisering organisatie: de organisatie biedt de randvoorwaarden die nodig zijn om de professionalisering van de medewerkers mogelijk te maken en te borgen
 - Een eigen academie om medewerkers blijvend te faciliteren in hun ontwikkeling d.m.v. workshops, trainingen, coaching, ontwikkeltools
 - Competentiemanagement
 - Een opgeleid bovenscholings coachteam
 - Performance Management Systeem

Willem van Oranje Scholengroep is hiermee een lerende organisatie die de ontwikkeling van haar medewerkers permanent bevordert om nu en in de toekomst de kernbelofte waar te maken.

5.2 Duurzaamheid

De Scholengroep werkt vanuit een houding van verantwoordelijkheid. Dat komt terug in de aandacht voor duurzaamheid in bedrijfsvoering en huisvesting. De kernbelofte 'waarden-vol voorbereid op de toekomst' raakt duurzaamheid. Met onderwijs worden de leerlingen toegerust voor hun verdere leven, daarvoor is ook een gezonde planeet nodig. Milieubewuster worden, ook als scholengroep, helpt de eigen leefomgeving te sparen voor toekomstige generaties.

In 2022 zijn in alle lokalen in de schoolgebouwen CO₂-meters geplaatst. Ledverlichting in scholen wordt stapsgewijs ingevoerd vanwege de kosten. Voor duurzame energie zijn zonnepanelen in gebruik.

Niet alleen vanwege het financiële aspect, maar ook vanuit milieubewustzijn is de verwarming op de scholen op 19°C ingesteld.

Bewijs 5 uit het Vision Eye (duurzaam, vitaal en wendbaar personeel) heeft veel aandacht gekregen. Na een geslaagde pilot met de nieuwe gesprekkencyclus, met daarin concrete aandacht voor duurzaamheid van personeel en organisatie, is dit in 2021 voor de gehele scholengroep ingezet. Dit is gecontinueerd in 2022.

Ook bij de nieuwbouw van SBO Daltonschool De Leilinde is duurzaamheid een aandachtspunt. De nieuwbouw zal voldoen aan de modernste eisen met een uitstekend werkend ventilatie- en aardgasvrij verwarmingssysteem. Tevens zullen zonnepanelen worden geplaatst. Zo wordt een zo energieneutraal mogelijk gebouw gerealiseerd.

6. Ontwikkelingen

6.1 Huisvesting

Binnen De Bron volgen alle leerlingen de lessen beneden en de lokalen boven worden gebruikt als lokalen voor thematisch werken. Ook is er een ontmoetplein en een stilte werkplek. Over het gebruik van het schoolgebouw zijn ook afspraken gemaakt met De Schat (kdv). In 2021 bleek dat de ventilatie volgens de norm onvoldoende is, echter vanwege geplande nieuwe schoolsituatie is dit ook in 2022 voorlopig opgelost middels natuurlijke ventilatie.

De Juliana van Stolbergschool kampt structureel met ruimtegebrek. De school mag niet uitbreiden met lokalen en er is een maximum aantal leerlingen. Om in het gebouw te blijven passen, is er een combinatiegroep gemaakt. De samenwerking met Mikz is goed. In 2022 zijn, vanwege vandalisme, camera's geplaatst. Ook zijn in 2022 enkele motoren van zonneschermen vervangen. Vanwege de hoge vervangingskosten van de overige motoren zullen deze worden opgenomen in het meerjareninvesteringsplan voor de locatie. Ook blijken de zonnepanelen niet optimaal te functioneren door het ontbreken van een optimizer. Verder is het binnenklimaat in het gebouw uitstekend.

In 2020 heeft de gemeente akkoord gegeven voor vervangende nieuwbouw voor de Koningschool. Deze nieuwbouw staat gepland voor 2024. In 2022 is het plan van eisen opgesteld en in 2023 zal de selectie voor een architect plaatsvinden. De nieuwe school zal een gebouw zijn samen met Basisschool Vrijhoeve (Leerrijk!). Vanwege de groei van het aantal leerlingen wordt de ruimte in het huidige gebouw krap, mogelijk ontstaat er een tekort. Dit kan tijdelijk worden opgelost door opheffing OLC's en/of inzet van de speelzaal als lokaal.

De nieuwbouw van De Leilinde is medio 2022 gestart. De oude school is gesloopt en de nieuwbouw vordert gestaag. De hoop is dat medio 2023 de nieuwbouw wordt afgerond. In de tussenliggende periode worden de leerlingen gehuisvest in lokalen van het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg. Hoewel de samenwerking met het Willem van Oranje College goed is, is merkbaar dat het gebouw niet gericht is op basisschoolleerlingen. Er is wel een plein met zandbak, maar geen echte speelplaats, terwijl leerlingen bewegingsbehoefte hebben. Er zijn veel voorbereidingen getroffen inzake de inrichting en aankleding van de nieuwe school. In de nieuwbouw zal ook een Time Out-ruimte worden gerealiseerd.

ISK Wereldschool heeft in 2022 bij BaLaDe zeven extra lokalen gehuurd. Het huidige gebouw is blijvend te klein en huisvesting is een structureel probleem geworden want ook komend jaar worden meer leerlingen verwacht. Gesprekken met de gemeente Waalwijk over andere huisvesting zijn gaande. Uitgangspunt voor schooljaar 2023/2024 is een lange termijn oplossing te vinden voor de komende twee jaar, waarbij naast de huidige locatie nog maximaal één extra locatie zal gaan worden benut voor huisvesting van minimaal 10 klassen.

Het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg heeft, als gevolg van dalende leerlingenaantallen, een overschot aan ruimte. In 2022 was, vanwege nieuwbouw, tijde SBO Daltonschool De Leilinde gehuisvest in het gebouw. In 2022 is gezocht naar nieuwe gebruikspartners. Vanaf kerst 2023 zal OBS Henri Dunant vanwege geplande nieuwbouw tijdelijk de intrek nemen in het gebouw. Voor het plaatsen van digiborden in alle lokalen is een aanbesteding gestart. Waarschijnlijk zullen in 2023 alle lokalen voorzien zijn van touchscreens.

In 2022 is, vanwege het opheffen van de coronamaatregelen, de situatie bij het Willem van Oranje College Waalwijk genormaliseerd en was fysiek lesgeven weer mogelijk. Eerdere jaren was al sprake van de herinrichting van de personeelskamer, aula, studieruimtes en personeelskantoren. Door de coronapandemie heeft deze herinrichting vertraging opgelopen. De verwachting is dat dit in 2023 zal worden gerealiseerd. Ook zijn in 2022 een aantal lokalen van de locatie in gebruik genomen door leerlingen van ISK Wereldschool.

MET Praktijkonderwijs is gevestigd in een schoolgebouw met een vriendelijke en warme uitstraling. Door de openheid van het gebouw, wordt een veilige sfeer gecreëerd. De school beschikt over veel in pandige praktijklokalen en een gymzaal. Rond de school is veel ruimte, ook voor het beroepsprofiel 'groen' is voldoende ruimte. Het gebouw ligt middenin een woonwijk. In 2023 zal het schoolplein worden verbeterd.

6.2 ICT

De activiteiten van de afdeling ICT zijn gericht op het bieden van een goede en bruikbare digitale infrastructuur in brede zin alsmede het ondersteunen van de gebruikers op de scholen in al hun diversiteit. De werkzaamheden die daarvoor worden verricht, zijn niet altijd even zichtbaar in de organisatie doch wel noodzakelijk voor het goed functioneren van het onderwijs. De investeringen die hiervoor worden ingezet door ICT zijn hoog en verdienen een korte toelichting.

In 2022 zijn alle basisscholen voorzien van MFA en een SSO-koppeling (Multifactor Authentication en Single Sign On) vanuit het personeelsportaal naar ParnasSys. In het laatste kwartaal van 2022 is vastgesteld dat de docentenpc's niet langer voldoen aan de wensen en zich niet lenen voor flexibel werken. Is samenspraak met direct en ICT-coördinatoren is voor de Koningsschool en De Bron gekozen voor laptops die meer flexibiliteit bieden. Ook is de beslissing genomen om in 2023 te gaan werken met Parro, een gebruiksvriendelijke app voor communicatie tussen ouders en leerkrachten. Parro staat dicht bij het leerlingvolgsysteem en administratieve zaken als absenties en privacy voorkeuren worden zo gemakkelijker bijgewerkt.

In het voortgezet onderwijs zijn in SomToday verschillende nieuwe functionaliteiten ingericht, met name betreffende gebruik en privacy. Ouders en leerlingen kunnen nu direct hun voorkeuren voor gebruik van beeldmateriaal aangeven of aanpassen. Ook ziek- en afwezigheidsmeldingen gaan rechtstreeks via SomToday en de meldingen worden automatisch doorgezet naar het opvanglokaal. In 2022 zijn voor het eerst de aanmeldingen van de brugklassen digitaal gegaan en geïmporteerd in SomToday. Hiermee is een significante vermindering van de administratieve last gerealiseerd.

Tevens heeft een organisatiescan plaatsgevonden met betrekking tot de inrichting van SomToday. Deze scan leverde aandachtspunten op, met name betreffende de structuur van rollen/rechten, ongebruikte functies, bepaalde dashboards en het toezicht daarop. Verbeteracties hiervoor zijn in gang gezet. Ook is in 2022 een onderzoek gedaan naar de module 'Leermiddelen'. Deze module geeft inzicht in de intensiteit van gebruik van digitale leermiddelen. Dit geeft input voor keuzes van secties en bij aanbesteding van leermiddelen. Vanaf 2023 komt het AVG-dashboard beschikbaar. Externe partijen kunnen hiermee eenvoudig aansluiten op SomToday zodat specifieke gegevens kunnen worden uitgewisseld.

In 2022 zijn op een tijdelijke locatie ISK een aantal lokalen ingericht met touchscreens, WiFi en een glasvezelverbinding. Per januari 2023 zal deze locatie niet meer in gebruik zijn.

Na de fusie is MET Pro samengevoegd met de Office 365-omgeving van Willem van Oranje Scholengroep. Ditzelfde geldt voor Afas en SpendCloud. Voor docenten zijn nieuwe laptops aangeschaft die beheerd worden vanuit de centrale beheeromgeving. MET Pro gebruikt verschillende systemen voor de 'digitale schoolpas'. Verouderde systemen zorgen er echter voor dat een en ander niet goed op elkaar aansluit en maakt dit administratief onderhoudsintensief. In 2023 zal in samenwerking met Xafax een inventarisatie en een voorstel voor wijziging worden opgesteld. Dan zal ook de printer worden voorzien PaperCut. Ook zal in 2023 het inloggen bij Presentis anders gaan verlopen, namelijk direct vanuit het personeels- en leerlingportaal (door middel van een SSO-koppeling tussen Presentis en SharePoint). Daarbij zal in 2023 een nieuwe website worden ontworpen en de behoefte aan een ouderportaal worden onderzocht. Presentis maakt het mogelijk om dan een en ander te koppelen aan de bestaande omgeving van WIS dat ook de website en ouderportaal voor de overige VO-locaties in beheer heeft.

Op niveau van de scholengroep is, behalve bij MET Pro, overgestapt naar een nieuw kopieer-/betaalsysteem PaperCut. Ook is het IT-landschap kritisch bezien. In 2022 zijn een aantal servers uitgefaseerd. Met het in gebruik nemen van Microsoft Teams is er een gestage groei van data in de Cloud en zijn twee fileservers per locatie niet meer nodig. De printservers zijn ook enigszins beperkt daar dit deels wordt gehost bij Xafax. In 2023 zal de server in Wijk en Aalburg worden vervangen.

Voor aanschaf van devices is in het najaar van 2022 gewerkt aan het opzetten van een raamwerkovereenkomst waarbinnen door minicompetities (tweemaal per jaar) ICT-hardware kunnen aanbesteden. In het eerste kwartaal van 2023 zal deze aanbesteding formeel compleet zijn en zullen de eerste minicompetities naar verwachting in Q2 worden uitgezet.

In 2023 zal scholengroep breed een Europese aanbesteding uitgevoerd worden voor touchscreens. Er zijn al gesprekken gevoerd met de basisschooldirecteuren over een ander type touchscreens. De werkwijze is daarin meer van belang dan de techniek. De ICT-coördinatoren hebben samen met de digicoaches van het VO al gekeken naar de manier van werken. Wenselijk is het AV-materiaal te standaardiseren om digitale vaardigheden van medewerkers op het gebied van gebruik verder te ontwikkelen. Daarnaast heeft het als voordeel dat wanneer personeel tussen locaties uitgewisseld wordt, er de beschikking is over hetzelfde materiaal.

In 2022 zijn meerdere rapporten opgeleverd met daarin de projecten die er plaats moeten vinden om de samenvoeging met CVO-AV te realiseren. In 2023 zal er meer zicht zijn op een budget voor security in de breedste zin. Er zijn al plannen om de technische omgeving(en) te auditen door middel van een PEN test. De wens is om hierin samen op te trekken met CVO-AV. Daarnaast zal naar een geschikt pakket voor de Cloud back-ups worden gekeken.

6.3 AVG

De functie van Functionaris Gegevensbescherming (FG) is extern belegd bij de CED-groep. Ook is een AVG-werkgroep ingesteld. De AVG-werkgroep heeft het afgelopen jaar duidelijke aandacht besteed aan bewustwording rondom privacy bij leerlingen en personeelsleden. Ook het komende jaar zal dit één van de speerpunten zijn.

In 2022 zijn er schoolbezoeken bij De Leilinde en MET Praktijkonderwijs gehouden. De aanbevelingen naar aanleiding van deze bezoeken zijn met de directeuren besproken en er zijn actielijsten opgesteld. Deze wordt door de AVG-werkgroep periodiek gemonitord.

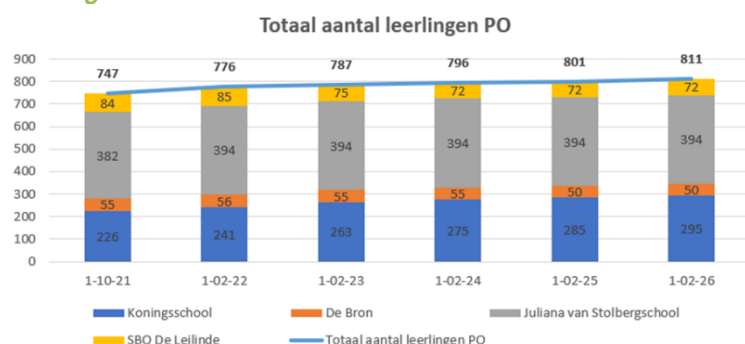
De FG heeft een gesprek gevoerd met de voorzitter college van bestuur en vertegenwoordiging van de AVG-werkgroep. Daarin werden de incidenten en meldingen besproken en zijn adviezen gegeven. Ook zijn de schoolbezoeken aan de orde geweest. In 2022 zijn zes incidenten gemeld waarvan slechts één gemeld behoefde te worden bij de AP (autoriteit persoonsgegevens).

Er is een landelijke DPIA (data protection impact assessment) uitgevoerd voor ParnasSys en SOM Today. Naar aanleiding daarvan is overleg geweest met de FG. In 2022 is gestart met een schoolspecifieke DPIA voor SOM Today. Deze is besproken in de werkgroep en zal in 2023 een vervolg krijgen.

Hoewel Willem van Oranje Scholengroep wil en moet voldoen aan de wettelijke bepalingen rondom AVG, legt dit nog steeds een grote administratieve druk op de organisatie van de scholengroep.

6.4 Leerlingen

Leerlingen PO

In bovenstaande grafiek wordt een beeld gegeven van de leerlingenprognoses voor de sector PO.

Belangrijk is om hierbij de trendbreuk van 2021 naar 2022 te herkennen. Het cijfer uit 2021, 747 leerlingen, is gebaseerd op teldatum 1 oktober 2021. Vanaf 2022 is er echter sprake van teldatum 1 februari in verband met de vereenvoudiging van de bekostiging. De stijging van 2021 naar 2022 komt voort uit het feit dat de leerlingaantallen in februari over het algemeen hoger liggen dan in oktober, in verband met tussentijdse instroom van leerlingen in groep 1/2, terwijl er slechts zeer beperkt sprake zal zijn van tussentijdse uitstroom.

Ondanks de hogere leerlingaantallen, blijft de totale bekostiging beschikbaar voor sector PO gelijk. Dit vertaalt zich bij de hogere leerlingaantallen in een lagere bekostiging per leerling.

PCBS De Bron

PCBS De Bron laat over de jaren heen een lichte daling van het aantal leerlingen zien. Mede vanwege het beperkte leerlingenaantal wordt het unit-onderwijs verzorgd in stamgroepen met meerdere leerjaren. De stamgroep is de sociaal-emotionele basis voor de leerling met een vaste leerkracht. Het onderwijs en de overige activiteiten zijn divers en worden door verschillende mensen aangeboden. Hierbij wordt rekening gehouden met de leerdoelen van de leerling.

Juliana van Stolbergschool

Het leerlingenaantal van Juliana van Stolbergschool wordt in 2022 en verder constant verondersteld op 394 leerlingen waarmee het maximale aantal leerlingen in het schoolgebouw is bereikt. Vanwege de huisvesting die niet uitgebreid mag worden, wordt getracht zoveel mogelijk regulatie van leerlingenaantallen toe passen. Dit blijft een punt van aandacht en is niet altijd mogelijk vanwege de aanmelding van broertjes of zusjes of juist door zeer vroege aanmelding van nieuwe leerlingen.

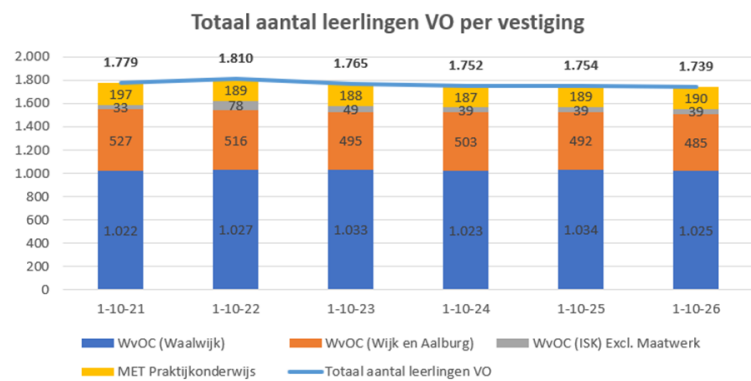
Koningsschool

Voor de Koningsschool wordt een groei verwacht. Dit op basis van verwachte instroom van nieuwe 4-jarige leerlingen en door de verwachte leerlingen in het voltijds hoogbegaafdenonderwijs Linus Driessen. Voor het Linus Driessen onderwijs is de verwachting dat per schooljaar 2024/2025 de twee groepen vol zitten, met 20 leerlingen per groep. In de jaren daarna wordt dit leerlingaantal constant verondersteld.

SBO Daltonschool De Leilinde

SBO De Leilinde verwacht een daling in de leerlingenaantallen van schooljaar 2022/2023 naar 2023/2024 met 10 leerlingen in verband met een grotere verwachte uitstroom van leerlingen. In de jaren daarna worden de leerlingaantallen gelijk verondersteld. Merkbaar is de trend dat er meer kleuters vanuit MKD en gespecialiseerd kleuterwerk worden aangemeld. De leerlingen variëren van zeer laag IQ tot heftige gedragsproblematiek.

Leerlingen VO

Het aantal leerlingen in Waalwijk blijft redelijk constant over de jaren heen. Hieraan ligt de aanname ten grondslag dat er 180 leerlingen per jaar instromen. Mede door een goed aantal inschrijvingen in het voorjaar van 2022 komt hiermee het totale aantal leerlingen in alle jaren hoger uit dan in de vorige meerjarenbegroting was verondersteld.

De aantallen in Wijk en Aalburg fluctueren wat meer door de jaren heen en stabiliseren vervolgens vanaf schooljaar 2026/2027 op 485 leerlingen. Hieraan ligt de aanname ten grondslag dat er 120 leerlingen per jaar instromen. Ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting is deze inschatting negatiever, op basis van een licht tegenvallende inschrijving.

Het aantal leerlingen op ISK Wereldschool kan vanwege de niet te beïnvloeden instroom sterk variëren. Het aantal getoonde leerlingen op ISK Wereldschool betreft enkel de leerlingen waarvoor basisbekostiging wordt verkregen (dit zijn leerlingen die voor 1 oktober 2021 in Nederland waren). In 2022 is de instroom nog verder toegenomen vanwege de versnelde procedures voor gezinshereniging en de oorlog in Oekraïne. In het najaar zijn vier extra klassen gestart op tijdelijke locaties. Dit veroorzaakt veel locatiewisselingen voor leerlingen en docenten. Met name voor leerlingen is dit bijzonder problematisch en complex gezien hun vaak instabiele achtergrond.

Na een aantal jaren van daling van de leerlingenaantallen stabiliseert het leerlingenaantal bij MET Praktijkonderwijs zich in de meerjarenbegroting rond de 189 leerlingen. De verwachting is dat, vanwege kansrijk adviseren door basisscholen, de afstroom van vmbo naar praktijkonderwijs zal toenemen. Leerlingen kunnen tot hun 18 jaar terecht bij MET Praktijkonderwijs Waalwijk. Doordat er onder andere een Entree opleiding intern verzorgd wordt, kiezen de leerlingen voor wie dit haalbaar is er vaak voor om op MET te blijven, in plaats van met 17 naar Entree op een ROC uit te stromen. Daarmee wordt extra vroege uitstroom en uitval voorkomen. In de Veilige route zijn er ongeveer 25 leerlingen met een extra ondersteuningsvraag, dit ter voorkoming van toename VSO. Tevens is er een Schakelroute waarmee leerlingen de kans krijgen om door te stromen naar regulier vmbo. De meeste leerlingen volgen de Praktijkroute waarbij ze uitstromen met een arbeidsovereenkomst.

6.5 Personeel

6.5.1 FTE's

Op 31 december 2022 waren er 381 medewerkers (totaal circa 280 FTE) in dienst van Willem van Oranje Scholengroep. Dit betreft alle personeelsleden met een arbeidsovereenkomst met de Scholengroep, inclusief de medewerkers van het Facilitair Bedrijf. Oproepkrachten met een vervangingsbenoeming en stagiaires zijn in deze telling niet meegenomen.

Bij de rapportage in 2021 betrof het aantal medewerkers van de Scholengroep nog 333 personen (circa 245 FTE). De verklaring van deze substantiële toename in personeel is meerledig. Allereerst is met ingang van 1 januari 2022 MET Praktijkonderwijs Waalwijk gefuseerd met Willem van Oranje Scholengroep. Daarnaast heeft, door de grote maatschappelijke onrust in de wereld, ISK Wereldschool een enorme groei doorgemaakt. Tevens hebben onder meer de Koningsschool en Willem van Oranje College Waalwijk (gedurende het schooljaar) een toename gezien in het aantal leerlingen waardoor extra personeel moest worden aangenomen. Tenslotte is ook dit kalenderjaar gebruik gemaakt van de beschikbare NPO middelen ten behoeve van de inzet van extra mensen waar nodig. Dit alles bij elkaar heeft er voor gezorgd dat we in 2022 een groot aantal nieuwe medewerkers hebben mogen begroeten bij Willem van Oranje Scholengroep.

In 2022 is van de NPO middelen door PO scholen 0,4% ingezet voor personeel niet in loondienst en 23,7% door VO scholen. Bij de VO scholen betreft dit vooral de inhuur van docenten door ISK Wereldschool om de NPO doelstellingen te bereiken, vanwege de enorme groei en krapte van docenten op de arbeidsmarkt.

Onderstaande grafiek betreft een weergave van het totale personeelsbestand van de Scholengroep uitgedrukt in FTE. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de functiegroepen Directie (DIR), onderwijzend personeel (OP), ondersteunend personeel (OOP) en de medewerkers van het Facilitair Bedrijf. Daarnaast zijn de cijfers van 2022 afgezet tegenover verslagjaren 2019, 2020 en 2021.

Functie categorie	2019	2020	2021	2022
Directie (DIR)	8,40	7,85	8,97	7,85
Onderwijzend Personeel (OP)	177,38	160,80	166,72	188,63
Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP)	61,59	60,49	62,66	75,76
Facilitair Bedrijf	7,49	6,28	7,22	8,20
TOTAAL	254,86	235,42	245,57	280,44

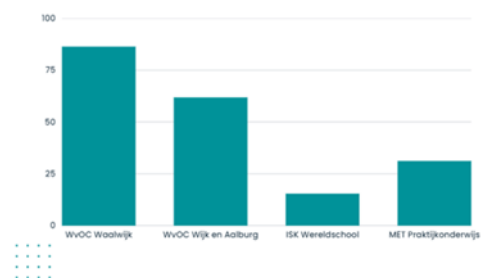
In onderstaande grafieken wordt de inzet van bovengenoemde functiegroepen uitgedrukt in FTE op peildatum 31 december 2022 per locatie.

Primair Onderwijs

Locatie	FTE
Juliana van Stolberg school	26,27
Konings school	16,21
PCBS De Bron	5,24
SBO de Leilinde	15,02
TOTAAL	62,74

Voortgezet Onderwijs

Locatie	FTE
WvOC Waalwijk	86,28
WvOC Wijk en Aalburg	61,77
ISK Wereld school	15,33
MET Praktijk onderwijs	31,10
TOTAAL	194,48

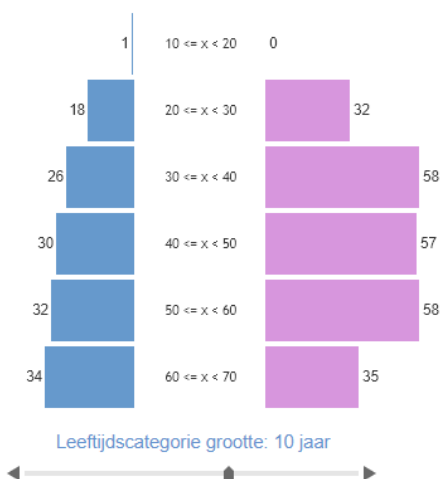
De onderwijslocaties worden ondersteund door een centraal georganiseerd Stafbureau. Op 31 december 2022 waren hier totaal 19 personen (13,64 FTE) werkzaam.

Samengevat: het totaal aantal FTE op de schoollocaties in PO en VO bedraagt 257,22 FTE. Hierbij opgeteld 14,02 FTE (Staf) en 1,0 FTE (CVB) plus 8,20 FTE (Facilitair Bedrijf) vormt een totaal van 280,44 FTE.

6.5.2 Personeelsopbouw

Leeftijdsoopbouw

Onderstaande grafiek is een weergave van de personeelsopbouw op basis van leeftijd en geslacht binnen Willem van Oranje Scholengroep (inclusief Facilitair Bedrijf) op 31 december 2022. Op deze datum was de gemiddelde leeftijd van de medewerkers binnen de Scholengroep 46 jaar. Bij mannen ligt de gemiddelde leeftijd op 47 jaar en bij de vrouwen op 45 jaar. Voor de Nederlandse beroepsbevolking in zijn algemeen geldt dat de gemiddelde leeftijd al jaren aan het toenemen is en momenteel op 42 jaar ligt. In de onderwijssector ligt de leeftijd gemiddeld nog iets hoger, van 42,6 jaar in het PO en 43,2 jaar in het VO.

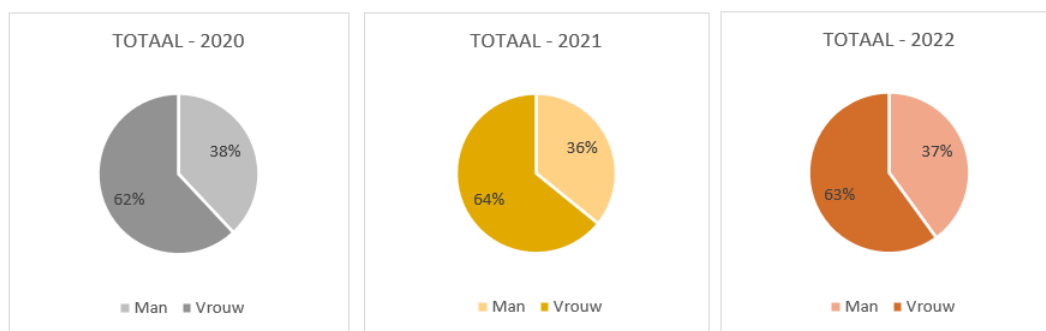

In 2022 valt het grootste percentage werknemers in de leeftijdscategorie van 50-60 jarigen (100 medewerkers), gevolgd door de leeftijdscategorie 40-50 jarigen (87 medewerkers). De groep 60+ (69 medewerkers) staat op een 4^e plaats, na de categorie 30-40 jarigen (84 medewerkers).

In vergelijking met voorgaande jaren zien we dat de groep 30-40 jarigen in omvang is toegenomen, echter de groep die de komende 15 jaar de AOW- en/of pensioengerechtigde leeftijd zal bereiken is nog steeds groot, waardoor de komende jaren onverminderd een hoge uitstroom van medewerkers in de leeftijdscategorie 50+ valt te verwachten.

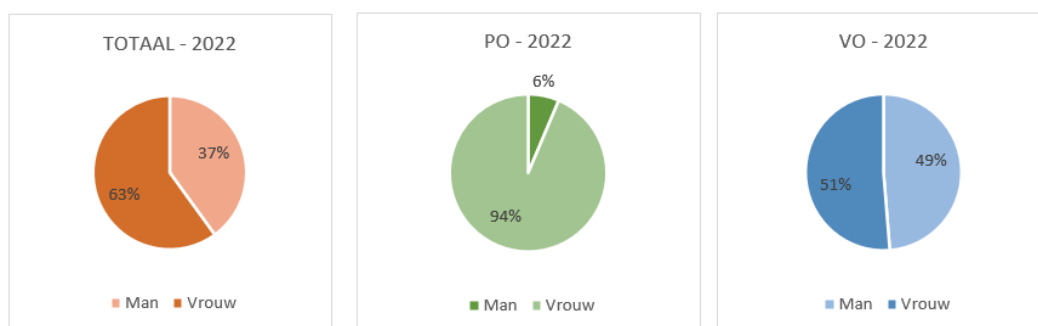
Verhouding man/vrouw binnen de Scholengroep

Binnen de totale Scholengroep is het aantal vrouwen in verhouding groter dan het aantal mannen. Deze verhoudingen zijn de afgelopen jaren nagenoeg gelijk gebleven, waarbij in 2022 het percentage vrouwen is uitgekomen op 63% van het totale personeelsbestand en de populatie mannen dat werkzaam is binnen de Scholengroep 37% bedraagt.

Op sectorniveau komen landelijk gezien de cijfers van het Voortgezet Onderwijs nagenoeg overeen met de VO-scholen van de Scholengroep, waarbij het aandeel mannen in het Voortgezet Onderwijs landelijk rond de 49% ligt en binnen de Scholengroep op 51%.

Binnen de PO-scholen van de Scholengroep is er daarentegen echter een groot verschil tussen het aantal mannen en vrouwen. Een verschil dat al jaren een terugkerend beeld is en inherent lijkt te zijn aan het primair onderwijs. Daarentegen hebben de PO-scholen van de Scholengroep echter ook een fors lager aandeel mannelijke medewerkers ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Waar het landelijk gemiddelde werkzame mannen in het Primair Onderwijs circa 13% betreft, is dit binnen de PO-scholen van de Scholengroep slechts 6% van het aantal medewerkers.

6.5.3 Ziekteverzuim

Hieronder worden de landelijke verzuimcijfers waar mogelijk vergeleken met die van de Scholengroep. In deze vergelijking wordt onderscheid gemaakt tussen sectoren (PO en VO) en daarnaast tussen onderwijzend personeel/directie (OP+DIR) en onderwijsondersteunend personeel (OOP).

In ogenschouw moet worden genomen dat verslagjaren 2020 en 2021 gekenmerkt zijn door de Covid-19 pandemie. Bij het samenstellen van het jaarverslag zijn de landelijke verzuimcijfers voor de onderwijssector over 2022 nog niet bekend. Wel is bekend dat het Centraal Bureau voor de Statistiek aan heeft gegeven dat het verzuim in 2022, met name in het eerste kwartaal historisch hoog is geweest.

Sector PO

Onderstaande tabel is een weergave van de verzuimcijfers (te weten: verzuimpercentage, meldingsfrequentie en nulverzuim) sinds 2020 afgezet tegen het landelijk gemiddelde (indien beschikbaar) van de PO-sector.

Sector PO	Verzuimpercentage			Meldingsfrequentie			Nulverzuim		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
OP + DIR									
Eigen cijfers	7,90%	4,00%	5,17%	1,10%	0,83%	1,33%	44,00%	53,01%	24,36%
Landelijke cijfers	5,80%	5,80%	x	0,90%	1,00%	x	50,00%	48,00%	x
OOP									
Eigen cijfers	17,00%	14,34%	15,80%	1,00%	0,68%	1,16%	39,00%	46,67%	22,86%
Landelijke cijfers	6,20%	6,60%	x	0,90%	0,90%	x	57,00%	55,00%	x

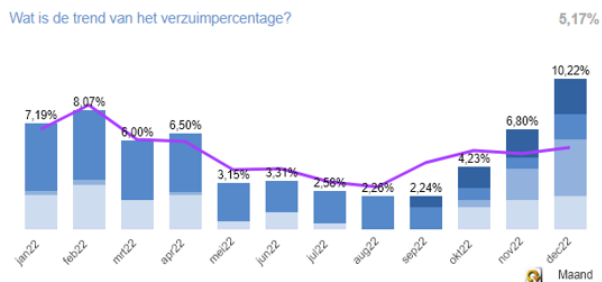
Het verzuimpercentage onder onderwijzend personeel in het PO stijgt ten opzichte van verslagjaar 2021 met ruim 1 procentpunt. Ook bij het OOP zien we een stijging ten opzichte van 2021, al zien we dat de percentages nog onder het piekjaar van 2020 blijven.

De stijging in de meldingsfrequentie en de afname van het nulverzuim zijn opvallend, maar naar verwachting in lijn met de landelijke trend. Dat echter een steeds kleiner deel van de medewerkers zich jaarlijks niet ziekmeldt, is reden te meer om de focus te hebben en te houden op duurzaam inzetbaar, vitaal en wendbaar personeel. Hierover later meer in paragraaf 6.5.5.

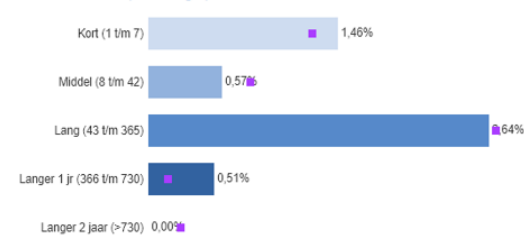
Hieronder wordt de trendlijn weergegeven van de verzuimcijfers in het PO in 2022 per maand. De paarse lijn geeft het gemiddelde weer voor de gehele Scholengroep.

Primair Onderwijs - OP + DIR - Verzuimpercentage 2022

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

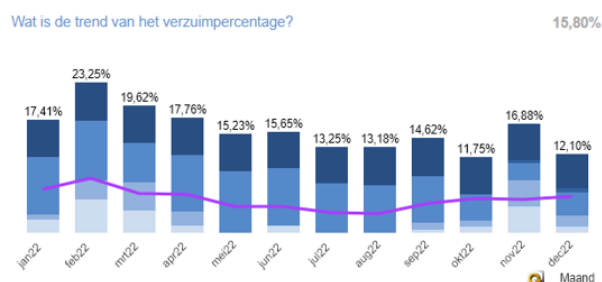

Wat is het verzuimpercentage per verzuimdurklasse?

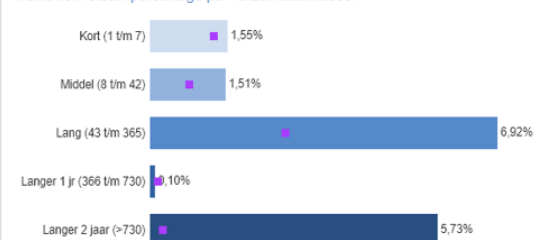

Primair Onderwijs - OOP - Verzuimpercentage 2022

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

Wat is het verzuimpercentage per verzuimdurklasse?

Kort Verzuim

Met name in het eerste kwartaal van 2022 zien we in verhouding een hoog percentage in de categorie kort verzuim. Dit is in lijn met de landelijke trend waarbij de eerste maanden van dit kalenderjaar sprake is van een historisch hoog ziekteverzuim als gevolg van zowel een hoog aantal coronabesmettingen als een griep epidemie.

Vanaf de maand oktober zien we wederom een lichte stijging van het kort verzuim. Dit betreft een zogeheten 'seizoenstrend', met het aanbreken van de herfst zien we jaarlijks een toename van het aantal korte verzuimende medewerkers als gevolg van griep(verschijnselen) en tegenwoordig ook corona-besmettingen.

(Middel)lang Verzuim

Over het totaal bezien heeft het lang verzuim (> 43 dagen) een groot aandeel in het verzuimpercentage. We zien dat het kort verzuim, behoudens de eerste maanden van het jaar, relatief laag ligt.

Voorzichtig kan dan ook de aanname worden gedaan dat de trend is dat mensen zich niet snel ziek melden, lang doorlopen wanneer 'het even niet lekker gaat', maar wanneer zij uitvallen het direct voor een langere periode is. Een zorgwekkende situatie die sterk gerelateerd kan worden aan de grote krapte op de arbeidsmarkt. Doordat vacatures moeizaam of niet kunnen worden ingevuld neemt de druk op het zittende personeel toe. De gevoelde verantwoordelijkheid om leerlingen niet naar huis te sturen zorgt ervoor dat medewerkers meer taken en verantwoordelijkheden op zich nemen dan waartoe zij qua persoonlijke belastbaarheid eigenlijk toe in staat zijn. Het risico bestaat dat zij hierdoor genoodzaakt zijn zich ziek te melden, waardoor de werkdruk bij collega's nog meer toeneemt. Een vicieuze cirkel die maar moeizaam doorbroken kan worden.

Sector VO

Onderstaande tabel is een weergave van de verzuimcijfers (te weten: verzuimpercentage, meldingsfrequentie en nulverzuim) sinds 2020 afgezet tegen het landelijk gemiddelde (indien beschikbaar) van de VO-sector.

Sector VO	Verzuimpercentage			Meldingsfrequentie			Nulverzuim		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
OP + DIR									
Eigen cijfers	4,90%	4,85%	5,33%	1,30%	0,95%	1,25%	36,00%	46,96%	33,79%
Landelijke cijfers	5,40%	5,30%	x	1,20%	1,40%	x	42,00%	42,00%	x
OOP									
Eigen cijfers	7,70%	8,91%	6,96%	1,20%	0,94%	1,07%	37,00%	44,59%	37,89%
Landelijke cijfers	6,20%	6,10%	x	0,90%	0,90%	x	53,00%	53,00%	x

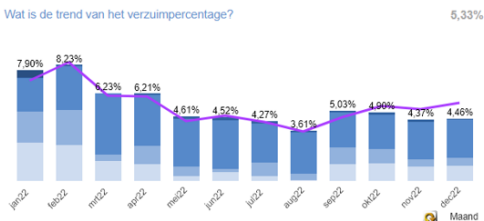
Het verzuimpercentage in 2022 is bij OP+DIR met circa een half procentpunt gestegen naar 5,33%. Bij het OOP zien we echter een afname van bijna 2 procentpunt ten opzichte van verslagjaar 2021 naar een verzuimpercentage van 6,96% in 2022.

We zien dat zowel bij OP+DIR als bij het OOP de meldingsfrequentie boven de 1% uitkomt. De cijfers van 2022 benaderen hierbij weer de cijfers van 2020. Dit zien we ook terug in de percentages van het nulverzuim, oftewel in de VO sector hebben in 2022 meer mensen zich vaker ziek gemeld dan in 2021.

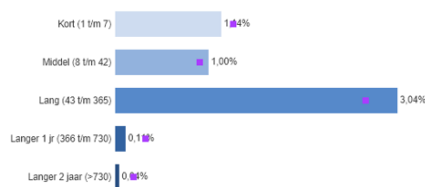
Hieronder wordt de trendlijn weergegeven van de verzuimcijfers in het VO in 2022 per maand. De parse lijn geeft het gemiddelde weer voor de gehele Scholengroep.

Voortgezet Onderwijs - OP + DIR - Verzuimpercentage 2022

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

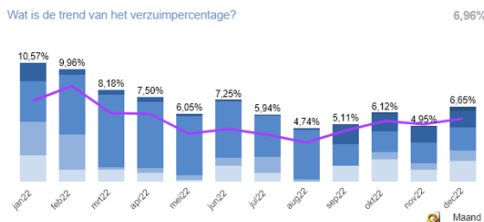

Wat is het verzuimpercentage per verzuimduurklasse?

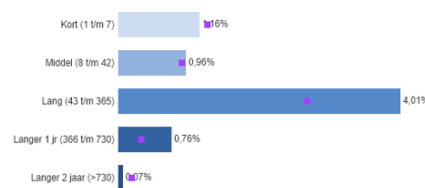

Voortgezet Onderwijs - OOP - Verzuimpercentage 2022

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

Wat is het verzuimpercentage per verzuimduurklasse?

Kort Verzuim

Ook in de VO-sector zien we in de eerste maanden van 2022 een relatief hoog aandeel kort verzuim over het totale verzuimpercentage. Zoals eerder aangegeven bij het PO valt dit te verklaren door de griep epidemie en een toename van het aantal coronabesmettingen in deze periode. Ook landelijk wordt er gesproken van een historisch hoog verzuim in het eerste kwartaal van 2022.

Over de locaties heen zijn er geen grote afwijkingen in het kort verzuim. Dit in tegenstelling tot (middel)lang verzuim. Hier wordt op de volgende slide nader op ingegaan.

(Middel)lang Verzuim

Bij de VO-scholen heeft het lang verzuim (> 43 dagen) over het totaal gezien een groot aandeel in het verzuimpercentage. Ook hier merken we het effect van de krapte op de arbeidsmarkt en wat dit doet met de duurzame inzetbaarheid van mensen. De (preventieve) acties die de Scholengroep hierop onderneemt worden nader toegelicht in paragraaf 6.5.5.

6.5.4 Leiderschap

Leiderschap is al jaren een belangrijk thema bij Willem van Oranje Scholengroep. Leiderschap in de zin van 'zelf aan zet willen zijn en verantwoordelijkheid nemen' of in andere bewoordingen 'meer ruimte, zeggenschap en autonomie bij de medewerker'. Dit vraagt van de medewerker om *ruimte te nemen* en van de leidinggevende om *ruimte te geven*.

Om ruimte te geven worden directeuren en afdelingsleiders blijvend getraind in de leiderschapsvisie van de 'Multiplier' die gericht is op het stimuleren van verantwoordelijkheid bij de ander. Ook worden zij blijvend gecoacht in het competentieprofiel dat passend is bij hun functies. Uiteraard krijgen daar de 'Willem-competenties' de nodige aandacht.

In het voorjaar 2023 zullen voor de startende leidinggevendenden trainingen worden georganiseerd rondom de leiderschapsvisie. In het najaar zal een vervolg aan deze training worden gegeven met zogenaamde verdiepings- en opfrismodules. Het aanbieden van deze trainingen en coaching wordt hiermee cyclisch vormgegeven.

In schooljaar 2021-2022 is ook gestart met een MD-programma 'Leiderschap vanuit eigen kracht'. Dit opleidingsprogramma is tweejaarlijks en zal in schooljaar 2023/2024 opnieuw worden aangeboden. Ook de besturen van samenwerkende scholen als CVO-AV en het Altena College en De Stroming participeren hierin. Daarmee wordt de samenwerking geïntensiveerd.

Om ruimte te nemen worden voor de medewerkers diverse workshops aangeboden. Denk aan thema's als assertiviteit en feedback geven. Maar ook het ontdekken wat de medewerker beweegt en motiveert en dat dat de moeite van het nastreven waard is. De workshops worden verzorgd door de leden van het coachteam. In 2023 zal een workshop 'coachen met paarden' worden aangeboden. Ook in het aanbieden van deze workshops is nauwe samenwerking met De Stroming. Over en weer worden breed elkaars workshops aangeboden.

Naast de trainingen en workshops voor de leidinggevendenden en medewerkers heeft ook 'Het goede gesprek' een belangrijke impuls gegeven aan het thema leiderschap. Deze vorm van gespreksvoering over functioneren en ontwikkelen zal in 2023 dé manier worden waarop we met elkaar spreken over functioneren en ontwikkelen. Eén van de belangrijke uitgangspunten hierin is dat de medewerker verantwoordelijk is voor de eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling. We bieden onze medewerkers ondersteuning om deze nieuwe rol goed op te pakken.

Zo geven we met elkaar vorm aan een cultuur waarin het nemen van eigen verantwoordelijkheid ofwel het tonen van leiderschap steeds zichtbaarder wordt.

6.5.5 Sociaal Plan

De afgelopen jaren was voor de VO-scholen van de Scholengroep een Sociaal Plan van kracht. In samenspraak met de vakbonden is besloten dat met ingang van 1 juli 2022 het Sociaal Plan volledig kon worden gesloten. Gedurende de periode dat het Sociaal Plan heeft opengestaan hebben enkele medewerkers vrijwillig gebruik gemaakt van de mogelijkheden die werden geboden. Er is echter niet overgegaan tot de gedwongen fase van het Sociaal Plan, een verheugende uitkomst.

6.5.6 Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit

Willem van Oranje Scholengroep onderschrijft in haar Vision Eye het belang van duurzaam, vitaal en wendbaar personeel en wil om die reden, een goed en passend beleid voeren op het gebied van gezondheid, veiligheid en welzijn. In schooljaar 2022/2023 is dan ook vol ingezet op duurzame inzetbaarheid en vitaliteit.

Bijeenkomsten Vitaliteit i.s.m. ARBO Unie

In samenwerking met ARBO Unie heeft ieder team op iedere locatie een bijeenkomst georganiseerd in het kader van vitaliteit. Tijdens deze bijeenkomsten is met elkaar gesproken over het thema 'eigenaarschap en verantwoordelijkheid in vitaliteit'. Met elkaar staan en gaan voor de kernbelofte en om dat te borgen is aanwezig kunnen zijn om je werkzaamheden te doen essentieel. Er is ingegaan op wat het betekent om van een medisch model de stap te maken naar een gedragsmodel. Aan de hand van stellingen werden medewerkers getriggerd om actief mee praten over hoe zij invulling geven aan bewijs 5 van ons Vison Eye 'duurzaam, vitaal en wendbaar personeel'.

Aanbod Workshops

Gedurende het jaar worden door het interne coachteam workshops gegeven die bijdragen aan een betere werk-privé balans en invulling van de werkzaamheden. Voorbeelden hiervan zijn:

- De Kracht van Verbinding
- Laat (van) je horen!
- Optimaal omgaan met je tijd

Arbeidsomstandighedenspreekuur

De mogelijkheid om gebruik te maken van het (preventieve) arbeidsomstandighedenspreekuur bij ARBO Unie is (nogmaals) actief onder de aandacht gebracht.

Van iedere medewerker wordt verwacht dat hij of zij zich actief opstelt als het gaat om ontwikkeling, scholing, mobiliteit en ook gezondheid. Daarbij past het recht om bij gezondheidsklachten die met werk te maken hebben of invloed hebben op het werk, een bedrijfsarts te raadplegen tijdens het arbeidsomstandighedenspreekuur. Met het arbeidsomstandighedenspreekuur worden medewerkers ondersteund om zelf de regie te nemen over hun eigen (duurzame) inzetbaarheid. Bovendien draagt vrije, laagdrempelige toegang tot de bedrijfsarts bij aan het voorkomen van uitval.

Sociaal Medisch Teamoverleg (SMT)

Het SMT is de plaats om casuïstiek in te brengen ter voorkoming van verzuim. Het SMT vindt zesmaal per jaar plaats en betreft een overleg tussen leidinggevenden, HR en ARBO Unie.

Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO)

In schooljaar 2022/2023 wordt binnen de Scholengroep een PAGO uitgevoerd. Doel van dit onderzoek is het zoveel mogelijk voorkomen van de risico's die de arbeid voor de gezondheid en de veiligheid van de werkenden met zich meebrengt. Het PAGO leidt tot advisering aan zowel werkgever als werknemer over de beschermende maatregelen die moeten worden genomen. Ook maakt vroege preventie onderdeel uit van het advies. Daarmee kan ziekte en uitval voorkomen worden.

Het Goede Gesprek

Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit zijn vaste onderwerpen die tussen leidinggevende en medewerker worden besproken tijdens Het Goede Gesprek. Punten die onder meer worden besproken zijn:

- Wat heeft de medewerker nodig om de werkzaamheden met plezier en op goede wijze uit te kunnen oefenen?
- Wat kan de medewerker zelf doen en waar heeft iemand hulp of ondersteuning bij nodig?

Training nieuwe leidinggevenden

Voor nieuwe leidinggevenden wordt in schooljaar 2022/2023 een training georganiseerd over het voeren van (preventieve) verzuimgesprekken en de verplichtingen in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter. Bij deze training wordt gebruik gemaakt van een acteur, zodat leidinggevenden de opgedane kennis direct in de praktijk kunnen brengen.

Implementatie AFAS Verzuimmodule

In september 2022 is binnen de Scholengroep de verzuimmodule in AFAS Insite geïmplementeerd. Deze verzuimmodule is ondersteunend aan de begeleiding van de verzuimende medewerker en zorgt voor:

1. *Uniformiteit* - Rollen en verantwoordelijkheden in verzuim zijn helder en worden binnen de Scholengroep eenduidig ingezet en uitgevoerd.
2. *Signalering* - Zorgdragen dat de verplichte acties die voortvloeien uit de Wet Verbetering Poortwachter tijdig en correct worden ingezet en afgerond.
3. *Ondersteuning* - Hulp voor leidinggevenden bij verslaglegging/dossiervorming bij langdurig en/of frequent verzuim middels gesprekskaders en -formulieren.

Ondersteuning bij (financiële) zorgen

De Scholengroep is zich er van bewust dat medewerkers zich mogelijk zorgen maken om hun financiële situatie. Een gevoelig onderwerp dat voor mensen niet altijd makkelijk is om te bespreken met hun werkgever, maar wel grote impact kan hebben op hun (dagelijks) functioneren. Binnen de Scholengroep is geen specifieke kennis aanwezig op het gebied van budgetbeheer. Wel zetten wij de deur open om het gesprek aan te gaan en te helpen met het vinden van de juiste instanties. Hierbij kan gedacht worden aan de experts op dit gebied binnen de gemeente en/of de bedrijfsmaatschappelijk werker.

6.5.7 POINT

Drie jaar lang, van 2019 tot juli 2022, heeft de afdeling Talent & Ontwikkeling al pionierend vorm en inhoud gegeven aan Personeelsontwikkeling met als missie: "De mensen van Willem van Oranje Scholengroep zijn met plezier in ontwikkeling". Vanaf schooljaar 2022/2023 is deze missie op verschillende manieren binnen de Scholengroep voortgezet. Om stuwkracht van onderop te creëren en ervoor te zorgen dat de ingezette beweging steeds breder gedragen wordt en (uiteindelijk) blijft bestaan is een team in het leven geroepen met als naam POINT: **P**ersoneel **O**ntwikkeling **I**nnovatie **T**eam.

POINT is een adviesorgaan voor de bestuurder, dat hem voedt met ideeën en voorstellen voor aanpak m.b.t. thema's die personeels- en organisatieontwikkeling raken. De leden van POINT zijn allen werkzaam op de scholen, een mix tussen OP en OOP en PO en VO.

Tevens pakt POINT in schooljaar 2022-2023 een viertal projecten op rondom de thema's: Tevredenheid, Teamontwikkeling, Vitaliteit en Benutten van talent.

6.5.8 Talenten Motivatie Analyse Methode

Binnen Willem van Oranje Scholengroep wordt gebruik gemaakt van de Talenten Motivatie Analyse Methode, kortweg TMA. De TMA geeft inzicht in de relatie tussen talenten en competenties. Er wordt inzicht verkregen in datgene waar iemand van nature goed in is. Dit inzicht helpt om bepaalde beweegredenen en voorkeursgedrag in kaart te brengen, te begrijpen en effectief in te zetten. Dit geeft concrete handvatten om mensen optimaal te versterken en te ontwikkelen. De TMA is al enkele jaren onderdeel van het inductieprogramma van de Scholengroep en van de gesprekkencyclus.

Vanaf 2023 zal een pilot worden gestart op het gebied van de TMA-portal. Stafmedewerkers en locatiedirecteuren hebben toegang gekregen tot deze portal waar de persoonlijke competenties, talenten en drijfveren helder worden gepresenteerd en worden gekoppeld aan de competentieprofielen die voor elke functie(groep) zijn opgesteld.

Via de portal is het onder meer mogelijk om een 360 graden feedback uit te zetten. De vragen van de 360 graden feedback zijn gekoppeld aan de opgestelde competentieprofielen. De inzichten en ontwikkelpunten die voortvloeien uit de 360 graden feedback worden op deze wijze praktisch gerelateerd aan de talenten van de medewerker en de competenties zoals worden toegeschreven aan de diverse functies.

Naast de mogelijkheid tot het uitzetten van deze 360 graden feedback is het ook mogelijk om 1 op 1 op een laagdrempelige manier feedback te vragen over een specifieke situatie, moment of onderwerp.

6.6 Onderwijs en kwaliteit

6.6.1 Kwaliteit

De kwaliteit van onderwijs is een breed begrip dat niet alleen meetbare, maar ook moeilijk of niet-meetbare elementen bevat. Willem van Oranje Scholengroep zorgt ervoor de kwaliteit goed te bewaken én te verbeteren, mede door het toepassen van de PDCA-cyclus.

De wettelijke basiskwaliteit moet op orde zijn waarbij in het nieuwe inspectiekader ruimte is voor invulling van de schooleigen ambities en de schooleigen aspecten van kwaliteit. Deze schooleigen ambities en aspecten worden nader uitgewerkt in de schoolplannen en de jaarlijkse locatieresultatenplannen (LRP's). In 2023 zal een start gemaakt worden voor het opstellen van nieuwe schoolplannen voor het PO.

De afdeling Kwaliteit & Beleid heeft in 2022 e-Herkenning geregeld. Hiervoor zijn twee beheerders aangesteld.

Het opstellen van een nieuw schoolondersteuningsprofiel voor het PO heeft enige vertraging opgelopen. De verwachting is dat dit in 2023 afgerond zal worden.

Voor wat betreft de onderwijsresultaten (OR) en schoolklimaat en veiligheid (SV) kan voor zowel de PO- als VO-locaties worden geconcludeerd dat de basis op orde is. Daar waar nodig zijn verbeteractiviteiten uitgevoerd. Bij de onderwijsprestaties op de scholen zijn de resultaten per school opgenomen.

Ook heeft er een nieuwe NPO-scan per school plaatsgevonden. Daarin is in beeld gebracht wat leerlingen en de school nodig hebben om de corona-achterstanden in te lopen aan de hand van een stappenplan zodat de koppeling met kwaliteitszorgbeleid is geborgd. Na analyse van deze schoolscan is per school een aantal keuzes gemaakt uit de 'menukaart' met effectieve interventies. Financiële monitoring wordt uitgevoerd door de NPO-coördinator samen met directie en de afdeling financiën van de scholengroep. Focus bij alle scholen ligt op het wegwerken van achterstanden op zowel sociaal-emotionele als cognitieve ontwikkeling. De gemaakte keuzes zijn echter per school uiteenlopend en worden toegelicht bij de verschillende scholen.

De Inspectie van het Onderwijs heeft in het najaar 2022 een vierjaarlijks bestuursonderzoek uitgevoerd. Na aanlevering van diverse documenten als kwaliteitsonderzoeken, tevredenheidsonderzoeken, schoolplannen etc., is er een gesprek gevoerd met het college van bestuur, raad van toezicht, directeuren, leden van de medezeggenschapsraden en diverse leerkrachten, docenten en specialisten. De inspectie en het bestuur bespraken de besturing, kwaliteitszorg en ambities, waaronder het financieel beheer van het bestuur. Ook de basisvaardigheden (taal, rekenen en burgerschap) waren onderdeel van het gesprek. Aansluitend zijn door de inspectie de Koningsschool, ISK Wereldschool en SBO De Leilinde bezocht. Uit het onderzoek bleek dat burgerschap de komende periode een duidelijk aandachtspunt is. Op verzoek van het college van bestuur is op SBO De Leilinde een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Op De Leilinde is een verbeterproces in gang gezet. In 2023 zal de inspectie een herstelonderzoek houden om te bezien of de onderwijskwaliteit voldoende is verbeterd.

6.6.2 De Bron

Vanwege de beperkte schoolomvang is het team van de school klein en daarmee kwetsbaar. Met betrekking tot onderwijskundige ontwikkelingen wordt daarom nauw samengewerkt met de Koningsschool.

In 2021 is een start gemaakt met het opstellen van een nieuw schoolondersteuningsprofiel (SOP). Dit kreeg een vervolg in 2022 en wordt opgesteld in samenwerking met de andere PO-scholen van Willem van Oranje Scholengroep, de afdeling Kwaliteit & Beleid en het samenwerkingsverband. De verwachting is dat dit in 2023 zal worden afgerond.

Het stelsel van kwaliteitszorg is systematisch, cyclisch en planmatig. De Bron maakt daarbij gebruik van het kwaliteitsinstrument WMK en het leerlingvolgsysteem ParnasSys. De basiskwaliteit, de schooleigen ambities en verbeterpunten zijn in het schoolplan geformuleerd. Ook is er een start gemaakt met het inrichten van een schoolportfolio. Een instrument wat ingezet kan worden voor brede verantwoording naar verschillende gremia.

De kerndoelen worden aangeboden vanuit diverse interessante onderwerpen waarbij talenten van kinderen worden ingezet, eigenaarschap wordt gestimuleerd en ontdekkend en onderzoekend leren wordt toegepast. In 2022 is de inzet van VierKeerWijzer verder geïntensiveerd. Er wordt ook gewerkt met Gynzy, een ondersteunend programma om de gebruikte methodes meer digitaal in te zetten.

6.6.3 Juliana van Stolbergschool

De voor 2020 geplande intervisie en audit met betrekking tot kwaliteit is deels opnieuw uitgesteld. Intervisie tussen teams wordt in 2022 structureel ingezet. Ook is er met regelmaat unitoverleg en overleg tussen units. Leerkrachten kijken bij elkaar in de klas en er wordt breed op inhoud over onderwijs gesproken. Tevens zijn er groepsbezoeken en observaties door directie en IB'ers. De audit zal in 2023 extern worden georganiseerd.

Hoewel de onderwijsinspectie de Juliana van Stolbergschool niet heeft bezocht, is het wel van belang dat er verbeteringen worden doorgevoerd. Om de basiskwaliteit beter in beeld te krijgen, is een sterkte/zwakte-analyse en een opbrengstenonderzoek uitgevoerd. Overzichten van niveaus en herstelgebieden zijn bekend en een jaarplanning voor hersteloperaties voor achterstanden onder andere opgelopen tijdens de coronaperiode is opgesteld.

Het rekenonderwijs staat duidelijk op de agenda en Wereld in Getallen V is verder geïmplementeerd. Handelingsgericht werken (HGW) met name betreffende rekenen, maakt een enorme kwaliteitsslag. De school wordt hierin begeleid door Wilma Willems van Onderwijsmens. HGW zal ook het komende jaar de benodigde impuls krijgen op concrete basis. Binnen het team is hierin een krachtige ontwikkeling te zien. In schooljaar 2022/2023 is een schoolbeleidsplan rekenen en wiskunde opgesteld en een kwaliteitsteam HGW rekenen. Uitgangspunt hierbij is het verbeteren van de rekenvaardigheden van leerlingen en het versterken van het pedagogisch/didactisch handelen, zodat er zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs kunnen (blijven) volgen. In schooljaar 2023/2024 zal het taal- en leesonderwijs centraal staan. Hiervoor is in 2022 reeds een schoolbeleidsplan opgesteld. De ontwikkellijn van de leerlingen wordt doorlopend gemonitord door leerkrachten, IB'ers en kwaliteitsmedewerker.

Drie collega's hebben in 2022 de expert leraar-rekenopleiding afgerond. Zij bereidden ook studiedagen voor over 'Kijk op praktijk' en 'zichtbare aanpak'. Ook de IB'ers volgden een opleiding bij Onderwijsmens, interne begeleiding next level, die einde schooljaar 2022/2023 zal worden afgerond.

In 2022 waren er net als vorig jaar meerdere OPP's (ontwikkelperspectieven) en zijn meer arrangementen aangevraagd en toegekend. Dit betreft een inhaalslag vanuit het verleden, toen dat niet of nauwelijks plaatsvond. Maar ook vanwege de komst van leerlingen met een problematiek die bij aanname niet bekend is. Opmerkelijk is wel dat vanwege corona er bij sommige leerlingen sprake is van verandering van gedrag (lagere frustratietolerantie). Opvoedproblematiek speelt eveneens een rol.

Voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen zijn er twee nieuwe HBO-gecertificeerde leerkrachten aangesteld. Zij bezoeken de klassen, ook bij de kleuters, en maken een inventarisatie van beschikbare materialen. Juist de ondersteuning in de klas zorgt voor integratie. Er wordt een specifieke nieuwsbrief 'Bruggetje' over dit onderwerp verspreid onder ouders en leerkrachten. Het plan rondom de doorgaande lijn po-vo verloopt minder dan verwacht. Dit is waarschijnlijk verklaarbaar door de mix van leerlingen op PO- en VO-niveau. Wel is er ondersteuning in dit traject door het Willem van Oranje College.

In 2021 is de school opleidingsschool voor de Marnix Academie geworden. De Marnix Academie is een grote zelfstandige pabo in Utrecht waarbij in het opleiden van toekomstige leraren en professionalisering van het onderwijs veel aandacht is voor praktijkgericht onderwijs. In 2022 heeft de Juliana van Stolbergschool hiervoor de accreditatie behaald. In 2022 is de school tevens opleidingsschool voor MBO-studenten "onderwijsassistent" van Koning Willem I.

6.6.4 Koningsschool

Vanuit het schoolplan wordt er voor de Koningsschool ieder jaar een jaarplan geschreven. Hierin worden per jaar de doelen benoemd. In 2022 was er bijzondere aandacht voor emotionele ontwikkeling, rekenonderwijs, taal en (begrijpend) lezen, motoriek en onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen. De leeskwaliteitskaart is in 2022 afgerond. Met name rekenen zal in 2023 één van de aandachtsgebieden zijn.

De Koningsschool werkt als teamgerichte organisatie. Er zijn drie teams in de school. Elk team heeft een teamleider, die via het unitleidersoverleg en het schoolberaad zorgt voor een doorgaande lijn binnen de schoolorganisatie. Een team is eigenaar van een leerwegeenheid (bouw/unit) en zorgt samen voor optimale ontwikkelingskansen van de leerlingen. Teams verkrijgen hierdoor meer eigenaarschap over hun 'bouw' en gaan met elkaar het gesprek aan over onderwijs en de verbetering daarvan. Dit geeft een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs.

Op de Koningsschool worden het kwaliteitsinstrument WMK en de leerlingvolgsystemen ParnasSys, Cito LVS en Zien! gebruikt. Binnen de Koningsschool is er cyclisch aandacht voor de beoordeling van de kwaliteit. De school wordt hierbij ondersteund door het stafonderdeel "Kwaliteit en Beleid" van de scholengroep. Ook wordt de basiskwaliteit regelmatig beoordeeld middels de zelfscan uit WMK.

In 2022 is een tevredenheidsonderzoek gehouden voor de Koningsschool en specifiek voor Linus en 1-2-DRIEssen. Opvallend hierin was dat ouders minder tevreden waren over kwaliteitszorg, zorg en begeleiding en schoolklimaat. Dit was waarschijnlijk te wijten aan de verwachtingen die te hoog waren. Ouders waarderen de Koningsschool met een 7,4. In 2023 zal een thema-ouderavond over informatievoorziening en communicatie worden gehouden. Tevens zal dan het nieuwe SOP worden gepresenteerd.

Waar mogelijk wordt in de ontwikkeling samengewerkt met De Bron of andere scholen van Willem van Oranje Scholengroep.

6.6.5 De Leilinde

Nog steeds is SBO Daltonschool De Leilinde de enige SBO-school in Nederland met het Dalton-certificaat en het merendeel van de medewerkers zijn Dalton-gecertificeerd. In het najaar van 2022 heeft het team gesproken over de uitwerking en betekenis van het Dalton concept.

Het groepsdoorbrekend werken, is verder voortgezet en uitgebouwd in 2022. Eerder werd dat al bij taal, lezen en gymles gedaan. In 2022 is een intensief ontwikkelingstraject voor rekenen gestart dat in een nieuwe methode, Getal en ruimte junior, heeft geresulteerd. Het komende jaar zal dit verder worden geïmplementeerd en zal dit worden gekoppeld aan een keuze voor een didactisch model en het didactisch handelen van de leerkrachten.

In 2022 is mede in samenwerking met het Samenwerkingsverband, een ontwikkelplan voor De Leilinde en verbrede toelating geschreven. In dit ontwikkelplan zijn 23 ontwikkelpunten opgenomen variërend van allerlei zaken rondom de nieuwbouw van de school tot aansturing van de school, pedagogisch en didactisch handelen, etc. Voor de uitvoering van dit alomvattende ontwikkelplan is een tijdspad opgesteld dat zal doorlopen tot 2024.

Doel van de in te zetten schoolontwikkeling is om, naast de aanwezige positieve punten:

- het planmatig en cyclisch handelen te verbeteren;
- de verbrede toelating van leerlingen nog meer in te bedden in de school;
- de relaties met de omgeving te versterken;
- expliciet kwaliteit in resultaten en handelen te verantwoorden naar de ouders van de school en naar de omgeving.

Met alle medewerkers zijn afspraken gemaakt over individuele en algemene ontwikkeldoelen. In november heeft de onderwijsinspectie een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. De inspectie is gericht de school in gegaan en heeft geconstateerd dat de indicator OP-2 onvoldoende is. Dat houdt in de school voor 2023 een herstelopdracht heeft gekregen waarin 'Zicht op ontwikkeling' het thema zal zijn. In november 2023 zal de school opnieuw worden bezocht door de inspectie.

Het leerlingvolgsysteem ParnasSys is in 2022 breder ingezet in de schoolorganisatie. Alle dossiers van leerlingen zijn inmiddels gedigitaliseerd evenals de OPP's. Deze OPP's vormen de onderlegger voor het praktisch vormgeven van de begeleiding van en het aanbod aan de leerlingen.

Op De Leilinde is in 2022 bij 14 van de 25 schoolverlatende leerlingen de landelijke eindtoets afgenomen.

6.6.6 Willem van Oranje College Waalwijk

Enige jaren geleden is ingezet op nieuwe onderwijsontwikkelingen (onderwijs met ruimte voor keuzes). In 2021 hebben de mentoren plaats gemaakt voor leerlingcoaches. De coaches hebben verantwoordelijkheid voor een groep leerlingen en voor de individuele leerlingen binnen deze groep. Zij leren de leerlingen verantwoorde keuzes te maken en te leren in het onderwijs. Dit is gecontinueerd in 2022. Ook is in 2022 een review gehouden gericht op onderwijsontwikkeling met als beoogd effect de kwaliteit van onderwijs dichterbij de medewerkers te brengen. Bij medewerkers ontstaat hiermee een gevoel van 'gehoord' worden en eigenaarschap. Naar aanleiding van deze review zijn ook de rollen van de leerling- en docentcoaches deels gewijzigd. Met name de rol van docentcoach is versterkt.

De onderwijsontwikkelingen zijn de afgelopen jaren vanwege corona anders verlopen dan was verwacht. Er wordt gestuurd op wat bereikt moet worden en waar ruimte gevonden kan worden. De noodzaak tot persoonsontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen is hoog, cognitieve eisen, zoals in de eindexamens worden getoetst, zijn niet aangepast en dat maakt het onderwijs geven complex. Geautomatiseerde kennis bij leerlingen is verminderd en een volledig vakprogramma is niet altijd haalbaar. Dit alles vergt veel van docenten en legt bij hen veel druk.

Er worden driehoeksgesprekken gevoerd met coach, ouders en leerling. In deze gesprekken is het mogelijk om op individueel niveau aan te geven welke ontwikkelingen voor de leerling gewenst zijn en worden daarover gezamenlijke afspraken gemaakt. De driehoeksgesprekken zijn uit de nood na Covid ontstaan en zijn een waardevol onderdeel van de begeleiding geworden. We onderzoeken op welke wijze de kracht ervan bewaard kan blijven voor het onderwijs.

In 2023 zal de stevige kwaliteitsbasis van de secties verder worden uitgebreid binnen de secties. De focus zal liggen op de versterking van de basisvaardigheden. Dit is eveneens passend bij de versterking van het toezicht van de onderwijsinspectie. De verdere professionalisering van de secties en de rol van de sectievoorzitters moet een aandeel geven in het gespreid leiderschap.

Het sociaal plan is in 2022 gesloten. Formatief hebben de NPO-gelden geleid tot tijdelijke een uitbreiding. Vanaf 2023 zal er sprake zijn afbouw van formatie en zal meer worden gestuurd op basisformatie. In mei 2023 zal opnieuw een schoolscan worden gehouden, waarbij de aandacht vooral uit zal gaan naar de kernvakken en het sociaal klimaat.

6.6.7 Willem van Oranje College Wijk en Aalburg

Sterk Techniek Onderwijs (STO) verloopt conform plan, de tweede termijn is ingegaan. De midtime review is ingevuld en de begroting is goedgekeurd. In 2022 zijn er weer meer ontmoetingen geweest met bijvoorbeeld het bedrijfsleven in de regio of vervolgonderwijs. Ook stages waren weer mogelijk. De ervaringen met STO zijn goed.

De 'dakpanklassen' zijn in 2022 gecontinueerd. Alle brugklassen zijn nu 'dakpanklassen' met een uitgestelde keuze voor de uiteindelijke te kiezen richting. Er is ruimte om leerlingen te observeren de leerlingen hebben langer de tijd om zich te oriënteren en hun uiteindelijke richting te kiezen.

Helaas kon het CSPE ook in 2022 geen doorgang vinden. Wel is het CSPE voor $\pm 80\%$ gemaakt door de leerlingen, als was er geen norm beschikbaar en uiteraard geen landelijk gemiddelde. De verwachting is dat in 2023 het CSPE weer wel zoals gebruikelijk was, zal worden gehouden.

Over de resultaten van de theoretische examens is er grote tevredenheid. De meeste vakken en leerwegen scoorden op of boven de landelijke benchmark. Ook de slagingspercentages waren goed. Wel hebben de 'duimvakken' een en ander uit verband getrokken, al is dit een landelijk gegeven.

Eerder al werden interventies doorgevoerd door de inzet van NPO-gelden. In 2022 is een nieuwe NPO-scan uitgevoerd. Op basis van die scan zijn de interventies herzien. Klassenverkleining is afgelopen jaar hierop een toevoeging geweest. Dit schooljaar worden echter minder NPO-gelden ingezet, omdat inzet hiervan ook wenselijk is in 2023 en 2024.

6.6.8 ISK Wereldschool

In 2022 is er een verdubbeling geweest van het aantal teamleden. Alle medewerkers met een vast dienstverband beschikken over onderwijsbevoegdheid en allemaal beschikken zij over een NT2-diploma. Vanwege de vraag naar personeel wordt er gebruik gemaakt van inzet van gedetacheerden van Bisbee en Maandag. Matchpartner is een betrekkelijk nieuwe detacheerder voor ISK.

De doorstroom naar en samenwerking met ROC Tilburg verloopt op zich goed. Wel is de pilot 'zorgroute' gestopt die in samenwerking met ROC Tilburg was ontwikkeld. Deze zorgroute betrof een tussenjaar voor leerlingen tussen ISK Wereldschool en Entree-onderwijs en bleek onvoldoende aan te sluiten. Hierdoor is een gemis ontstaan voor leerlingen. Voor de betreffende leerlingen is overleg geweest met MET Pro. Deze praktijkschool kan voor deze leerlingen zeker wat betekenen. Leerlingen die nog geen 18 jaar zijn, kunnen nu doorstromen naar MET Pro (maar niet naar MBO). Zij volgen daar extra lessen Nederlands en worden uiteindelijk na diverse stages toegeleid naar werk.

Begin 2022 zijn ook alle lesmethodes opnieuw geïnventariseerd en beoordeeld. De methodes zijn aangevuld waar nodig. Merkbaar is dat het aanbod aan lesmethodes voor ISK's inmiddels groter is geworden. Wel blijft een punt van aandacht kritisch te blijven op wat daadwerkelijk nodig is en wat passend is bij de verschillende leerlingen. Dit sluit aan bij het kwaliteitsgebied onderwijsproces van het onderzoekskader van de Inspectie voor het onderwijs.

Om blijvend de leskwaliteit te verbeteren, is een werkgroep 'Leskwaliteit op orde' opgestart. Deze werkgroep zet de ontwikkeling in dat iedere les zowel een goede instructie als een zelfstandige verwerking én een evaluatie omvat. Tevens is een werkgroep 'collegiale visitatie' ingesteld, om het gebruik van elkaars kwaliteiten te bevorderen en van en met elkaar te leren.

Voor nieuwe werknemers is een docentenbegeleider aangesteld. Op deze manier is er voor nieuwe werknemers en ook voor nieuwe gedetacheerden één aanspreekpunt voor contacten en vragen.

6.6.9 MET Praktijkonderwijs

Het leerlingvolgsysteem dat MET Praktijkonderwijs gebruikt, is Presentis. Voor iedere leerling wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Ook moeten leerlingen een eigen portfolio met daarin opgenomen leerdoelen opstellen. Voor het bevragen van leerlingen en ouders worden ProZo en de Uitstroommonitor gebruikt. In het kader van nazorg en bewaking van resultaten, worden de leerlingen nog twee jaar gevolgd via de Uitstroommonitor.

Jaarlijks wordt de tevredenheid onder leerlingen gepeild met daarbij het sociaal welbevinden. In 2022 bleek dat vanwege de coronapandemie er veel eenzaamheid en depressiviteit onder leerlingen heerste. Niet alle leerlingen gaan naar sportclubs of hebben vrienden. In 2023 zal daarom ingezet worden op het welbevinden van de leerlingen.

Bij MET Praktijkonderwijs wordt het Big Picture Learning concept gebruikt. Dit betekent dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van 'leren in de echte wereld'. Naast de praktijkvakken die de leerlingen op school volgen, maken stages een groot onderdeel uit van de opleiding. Leerlingen met de profielen groenvoorziening, horeca en zorg en welzijn, kunnen bijvoorbeeld tijdens een werkweek meelopen met de facilitaire dienst van een bungalowpark. Als voorbereiding op de individuele stages worden groepsstages georganiseerd: leerlingen gaan in kleine groepen naar bedrijven om werknemersvaardigheden te oefenen. Vanwege corona zijn deze groepsstages echter in 2022 verminderd. De intentie is om in 2023 schoolfietsen aan te schaffen om gemakkelijker bezoeken te brengen aan bedrijven in de omgeving.

Na het afronden van hun opleiding, behalen leerlingen het officiële diploma Praktijkonderwijs. Daarvoor moeten zij een eigen portfolio opstellen. Naast het behalen van het diploma, kunnen leerlingen zowel intern als extern diverse branchecertificaten behalen. Ook het behalen van een Praktijkverklaring van SBB is mogelijk. Wanneer een leerling stage loopt, kunnen zij in de praktijk laten zien dat zij in staat zijn onderdelen van een beroep of bepaalde taken uit te voeren op MBO 1 of 2 niveau.

Voor de ontwikkeling van de kwaliteit van personeel is een scholingsbeleidsplan op individueel en teamniveau opgesteld. Hierdoor ontstaat bij docenten meer professionalisering in het volgen van didactische ontwikkelingen. Door vooraf gestelde normen, wordt het mogelijk realistische groei in beeld te brengen. Gedurende het schooljaar worden scholingsweken georganiseerd, de zogeheten 'blauwe' weken. Merkbaar is dat de hulpvragen van leerlingen steeds complexer worden, daarom moet personeel in staat zijn de benodigde ondersteuning op een goede wijze te bieden. Met docenten worden periodebesprekingen, klassenbesprekingen en leerlingenbesprekingen gehouden om zo de verbinding tussen theorielessen en vaklessen te optimaliseren.

Na een periode van wisselingen in schoolleiding, is er in 2022 meer stabiliteit gekomen. Er is een andere samenstelling van het MT en taken en verantwoordelijkheden zijn verschoven. Zowel de directeur als de teamleiders worden gecoacht door M&O van het stafbureau. Voor teamleiders is een begeleidingstraject gestart. Daarnaast hebben verzuimbegeleiding en beoordelingstrajecten de aandacht. In 2023 wordt, in lijn met de Willem van Oranje Scholengroep gestart met 'Het goede gesprek' als gesprekkencyclus.

Wel is het lerarentekort ook bij MET Praktijkonderwijs een groot probleem. Er is weinig respons van geschikte kandidaten op vacatures. Dit levert extra werkdruk op bij andere medewerkers. Bij aanstelling van een nieuw personeelslid wordt er een vaste begeleider als coach aangesteld.

7. Financiële paragraaf

7.1 Balans en toelichting

De balans is een momentopname van de bezittingen, schulden en het eigen vermogen van de organisatie. Hierna een overzicht van de financiële situatie op 31 december 2022 vergeleken met de stand van het jaar daarvoor. Dit is gedaan voor:

- De geconsolideerde balans (Willem van Oranje Scholengroep incl. Facilitairbedrijf B.V.)
- De enkelvoudige balans van (Willem van Oranje Scholengroep excl. Facilitairbedrijf B.V.)

Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste afwijkingen tussen de twee peildata.

Willem van Oranje Scholengroep *inclusief* Willem van Oranje Facilitairbedrijf B.V.:

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Materiële vaste activa	5.929.654	5.784.210	Eigen vermogen	8.189.212	5.902.743
Financiële vaste activa	200.000	200.000	Voorzieningen	3.517.633	2.802.554
Vorraden	40.634	49.882	Langlopende schulden	316.283	345.047
Vorderingen	455.636	819.133	Kortlopende schulden	3.516.117	3.108.834
Effecten	-	-			
Liquide middelen	8.913.321	5.305.953			
Totaal activa	15.539.245	12.159.178	Totaal passiva	15.539.245	12.159.178

Willem van Oranje Scholengroep *exclusief* Willem van Oranje Facilitairbedrijf B.V.:

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Materiële vaste activa	5.907.429	5.758.385	Eigen vermogen	8.189.209	5.902.740
Financiële vaste activa	200.001	200.001	Voorzieningen	3.517.633	2.802.554
Vorraden	40.634	49.882	Langlopende schulden	316.283	345.047
Vorderingen	454.332	819.123	Kortlopende schulden	3.447.671	2.967.151
Effecten	-	-			
Liquide middelen	8.868.400	5.190.101			
Totaal activa	15.470.796	12.017.492	Totaal passiva	15.470.796	12.017.492

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn toegenomen ten opzichte van 2021, onder andere door de inbreng van activa van MET Praktijkonderwijs van € 122.000. Het investeringsbedrag is ook hoger is dan de afschrijvingslast. In 2022 is voor circa € 618.000 geïnvesteerd, voornamelijk in de categorie *inventaris en apparatuur*. Hier tegenover staan circa € 573.000 aan afschrijvingslasten. In 2022 is voor € 88.000 aan activa gedesinvesteed met een boekwaarde van € 22.000.

Financiële vaste activa

Per 31-12-2022 bestaan de financiële vaste activa uit een deposito met een looptijd van 15 jaar (vervaldatum: 21 mei 2027).

Vorraden

Dit betreft de voorraad examenbeeldjes op peildatum, welke afgenomen is vanwege verbruik.

Vorderingen

Deze bestaan uit onder andere debiteuren, de vordering op het Ministerie i.v.m. het betaalritme en vooruitbetaalde facturen. In de periode augustus-december wordt minder dan 5/12^e van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er op 31 december sprake is van een vordering. Deze vordering loopt in de periode januari-juli terug naar € 0.

Liquide middelen

De kortlopende vorderingen en kortlopende schulden betreffen een momentopname per 31-12 en worden onder andere beïnvloed door het moment van betalen en het moment van ontvangen van liquide middelen. Vooral het resultaat van € 1.028.000 en de inbreng van MET Praktijkonderwijs van € 1.262.000 veroorzaken de toename van de liquide middelen met € 3.678.000. In het kasstroom overzicht zijn de nadere details van de mutatie liquide middelen te vinden.

Eigen vermogen

Het verschil in het eigen vermogen per 31-12-2022 ten opzichte van 31-12-2021 wordt veroorzaakt door het resultaat van 2022. Zie hiervoor het onderdeel *resultaatbestemming* in de jaarrekening.

Voorzieningen

Binnen de stichting zijn er per 31-12-2022 zowel personele als materiële voorzieningen. De stand van de voorzieningen wordt op peilmoment 31-12 opgemaakt. Er zijn een voorziening voor groot onderhoud en een zestal personele voorzieningen.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is bepaald aan de hand van de laatst bekende meerjaren onderhoudsplannen. Onttrekkingen zijn afgeleid van dit plan en vinden plaats in overleg met de coördinator facilitaire zaken.

De voorziening voor spaarverlof betreft een reservering om de kosten vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. Het wordt berekend als aantal klokuren maal het bedrag behorende bij de schaal en trede van de betreffende persoon. Het saldo betreft het niet opgenomen saldo op balansdatum.

De jubileumvoorziening wordt gevormd voor 25-jarige en 40-jarige jubilea, waarbij rekening wordt gehouden met blijfkans en een disconteringsvoet.

De personele voorzieningen duurzame inzetbaarheid (sector PO) en het individuele keuzebudget (sector VO) zijn gevormd per 31-12-2016 en zijn in de jaarrekening geactualiseerd per 31-12-2022. De werknemer krijgt jaarlijks de beschikking over een basisbudget: in het PO zijn dit 40 klokuren per jaar, in het VO zijn dit 50 klokuren per jaar. Het is aan de werknemer om hierop keuzes te maken die passen binnen de levensfase en die de duurzame inzetbaarheid vergroten. Het budget mag gespaard worden voor latere inzet. De regelingen van het persoonlijk basisbudget gelden vanaf 2014. Omdat meer werknemers voor een langere periode gaan sparen, worden de spaaruren, die per 31-12-2022 een waarde vertegenwoordigen van € 500.000 in een voorziening ondergebracht. Bij opname van het spaarsaldo worden de middelen onttrokken aan de voorziening.

De voorziening langdurig zieken wordt gevormd voor specifieke langdurig zieke medewerkers, waarbij de inschatting van HR is dat de betreffende medewerker niet meer zal herstellen. De voorziening is gebaseerd op de resterende te betalen salarissen plus berekende verschuldigde transitievergoeding. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde gezien de korte looptijd van deze voorziening per medewerker.

De voorziening Wet WAB is gevormd voor verschillende medewerkers met een tijdelijk contract, waarbij het bij het aangaan van het contract zeer waarschijnlijk was dat het contract niet wordt verlengd. De transitievergoeding is bepaald per individuele medewerker over de looptijd van alle tijdelijke contracten. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde gezien de korte looptijd van deze voorziening per medewerker.

De personele voorziening betreft een reservering in verband met afspraken met personeel.

Langlopende schulden

Hier wordt de vooruit ontvangen huur van ROC Da Vinci getoond.

Kortlopende schulden

Dit betreft het crediteurensaldo, afdrachten belasting (loonheffing/BTW) en pensioenen, reservering vakantiegeld/bindingsstoelage, afwikkeling van vooruit ontvangen middelen/nog te betalen posten en transitoria. Het betreft een momentopname, een 'foto' per 31-12. De kortlopende schulden zijn per jaareinde 2022 € 407.000 hoger dan per jaareinde 2021 vooral door hogere schulden crediteuren en belastingen.

7.2 Staat van Baten en Lasten en toelichting

In 2022 realiseert Willem van Oranje Scholengroep een positief exploitatiesaldo van € 1.024.349,-. Het geconsolideerde netto resultaat bestaat uit:

- resultaat uit reguliere bedrijfsvoering	€	428.566
- resultaat uit Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	€	595.783
- inzet middelen bestemmingsreserve personeel / BAPO	€	0
	€	1.024.349

Dit gerealiseerde resultaat ligt daarmee € 1.117.935,- boven het begrote resultaat voor 2022 van -/- € 93.585,-.

W illem van Oranje Scholengroep Geconsolideerd	realisatie 2022	budget 2022	verschil in eur
Sector PO	84.081	-300.536	384.617
Sector VO	1.114.824	334.952	779.871
Centrale diensten	-174.555	-128.002	-46.553
Totaal Stichting	1.024.349	-93.585	1.117.935
W vO Facilitairbedrijf B.V.	-	-	-
Totaal geconsolideerd	1.024.349	-93.585	1.117.935

In onderstaand overzicht wordt de realisatie 2022 geconsolideerd gepresenteerd van de Scholengroep (inclusief WvO Facilitairbedrijf B.V.) in relatie tot de begroting 2022 en realisatie 2021.

W illem van Oranje Scholengroep Geconsolideerd	realisatie 2022	budget 2022	verschil realisatie- begroting	realisatie 2021	verschil realisatie 2022-2021
Rijksbijdragen OCenW	29.178.107	25.217.278	3.960.829	23.552.947	5.625.160
Overige overheidsbijdragen	414.106	283.250	130.856	289.087	125.019
Overige baten	1.044.319	944.627	99.692	689.025	355.294
Totaal baten	30.636.532	26.445.155	4.191.377	24.531.059	6.105.473
Personele lasten	23.584.829	21.345.998	2.238.831	19.698.507	3.886.322
Afschrijvingen	594.698	585.724	8.974	519.454	75.244
Huisvestingslasten	1.850.730	1.579.482	271.248	1.202.592	648.138
Overige instellingslasten	3.578.415	3.023.536	554.879	2.750.693	827.722
Totaal lasten	29.608.672	26.534.740	3.073.932	24.171.246	5.437.426
Saldo baten en lasten	1.027.860	-89.585	1.117.445	359.813	668.047
Financiële baten en lasten	-3.511	-4.000	489	-11.672	8.161
Nettoresultaat	1.024.349	-93.585	1.117.934	348.141	676.208

Hierna zijn in het kort de exploitatieoverzichten weergegeven voor:

- Sector PO;
- Sector VO;
- Centrale diensten.

Daarbij worden de meest significante afwijkingen nader toegelicht.

Sector PO

W illem van Oranje Scholengroep Sector PO	realisatie 2022	budget 2022	verschil realisatie- begroting	realisatie 2021	verschil realisatie 2022-2021
Rijksbijdragen OCenW	6.323.811	5.363.021	960.790	5.609.132	714.679
Overige overheidsbijdragen	88.038	87.250	788	101.847	-13.810
Overige baten	171.417	137.793	33.624	211.156	-39.738
Totaal baten	6.583.266	5.588.064	995.202	5.922.135	661.131
Personele lasten	5.332.741	4.808.947	523.794	5.036.904	295.837
Afschrijvingen	132.779	127.450	5.329	104.001	28.778
Huisvestingslasten	372.375	332.300	40.075	365.934	6.441
Overige instellingslasten	661.291	619.904	41.387	650.020	11.271
Totaal lasten	6.499.185	5.888.600	610.585	6.156.859	342.326
Saldo baten en lasten	84.081	-300.536	384.617	-234.724	318.805
Financiële baten en lasten	-	-	-	-	-
Nettoresultaat	84.081	-300.536	384.617	-234.724	318.805

Sector PO realiseert een resultaat van € 84.100,- positief. Dit is € 384.600 positiever dan de begroting van -/- € 300.500. Hieronder worden de voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

Baten sector PO

De verwachte totale baten 2022 liggen € 995.000 hoger dan budget.

Als onderdeel daarvan liggen de verwachte Rijksbaten 961.000 boven budget. Dit betreft, naast indexatie (€ 517.000) van de Rijksbijdragen, met name baten uit diverse extra middelen, te weten Nationaal Programma Onderwijs (€ 167.000), groeibekostiging (€ 145.000), bijzondere bekostiging (€ 17.000) en extra middelen via SVW (€ 27.000).

De 'overige baten' worden hoger gerealiseerd dan begroot door detachering van een medewerker van De Leilinde.

Lasten sector PO

De lasten vallen in de realisatie € 611.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere personele lasten. Hieronder staan van de rubrieken de grootste afwijkingen vermeld.

Personele lasten

De personeelslasten vallen € 524.000 hoger uit dan begroot. Hierop zijn van invloed:

- de hogere bezetting dan begroot (+ 1.4 FTE inclusief vervangingen).
- prijsverschil: het CAO akkoord dat in het voorjaar is gesloten, waarmee de loonkloof is gedicht, veroorzaakt een groot deel van de hogere personele lasten.
- de overige personele lasten zijn € 202.600 hoger dan begroot door niet begrote inhuur van directeur van De Leilinde en sportcoaches via de gemeente Waalwijk.

Huisvesting

De huisvestingslasten komen € 40.000 hoger uit dan begroot. Dit verschil wordt met name verklaard door hogere uitgaven dagelijks onderhoud en schoonmaak dan begroot.

Overige instellingslasten

De overige materiële lasten vallen € 41.000 hoger uit dan begroot, met name door hogere uitgaven aan in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (€ 35.000). Deze worden gefinancierd uit de hogere baten.

Sector VO

W illem van Oranje Scholengroep Sector VO	realisatie 2022	budget 2022	verschil realisatie- begroting	realisatie 2021	verschil realisatie 2022-2021
Rijksbijdragen OCenW	22.764.087	19.844.657	2.919.430	17.862.063	4.902.024
Overige overheidsbijdragen	326.069	196.000	130.069	187.240	138.829
Overige baten	745.784	721.327	24.457	344.693	401.091
Totaal baten	23.835.941	20.761.984	3.073.957	18.393.996	5.441.945
Personele lasten	18.006.584	16.348.565	1.658.020	14.048.571	3.958.013
Afschrijvingen	411.761	430.113	-18.352	384.881	26.880
Huisvestingslasten	1.418.784	1.196.134	222.650	1.093.638	325.146
Overige instellingslasten	2.883.459	2.444.220	439.239	2.077.993	805.466
Totaal lasten	22.720.587	20.419.032	2.301.556	17.605.082	5.115.505
Saldo baten en lasten	1.115.353	342.952	772.401	788.914	326.440
Financiële baten en lasten	-530	-8.000	7.470	-13.316	12.786
Nettoresultaat	1.114.824	334.952	779.871	775.598	339.226

Sector VO realiseert over kalenderjaar 2022 een resultaat van € 1.114.800 wat € 779.900 positiever is dan begroot. Hieronder worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting nader toegelicht.

Baten sector VO

De totale baten 2022 liggen fors hoger dan het budget (+ € 3.074.000).

Onderdeel van de totale baten zijn de Rijksbijdragen. Deze baten vallen € 2.919.000 hoger uit dan begroot. Dit betreft, naast indexatie, € 528.000, hogere gelden Strategisch personeelsbeleid (€ 743.000), hogere bekostiging eerste opvang nieuwkomers (€ 500.750), extra NPO achterstandsmiddelen (€ 778.000), bekostiging geïsoleerde vestigingen (€ 257.300).

De 'overige baten' zijn hoger dan begroot (€ 24.000), lagere ouderbijdragen door een daling van aantal excursies/activiteiten worden gecompenseerd door hogere incidentele baten en doorbelastingen.

Lasten sector VO

De lasten voor sector VO realiseren € 2.302.000,- hoger dan begroot. Dit wordt met name beïnvloed door hogere personele lasten. Hieronder de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Personele lasten

De personeelslasten vallen € 1.658.000 hoger uit dan begroot. Hierop zijn van invloed:

- de hogere bezetting dan begroot (+ 9,42 FTE inclusief vervangingen). Deze hogere bezetting wordt verklaard door inzet op NPO (+ 6,51 FTE) en vervangingen (1,17 FTE), de basis/reguliere formatie is dus hoger dan begroot.
- de nieuwe CAO voortgezet onderwijs waarin medewerkers een loonsverhoging van 4,75% ontvangen en een eenmalige uitkering van € 500 bruto bij een voltijdbaan.
- hogere uitgaven aan loonkosten derden, ten opzichte van hetgeen begroot was, vooral door inhuur personeel door ISK, als gevolg van de stijging van het aantal leerlingen -nieuwkomers-.
- hogere uitgaven aan scholing en personeelsactiviteiten

Afschrijvingen

De afschrijvingen vallen € 18.000 lager uit dan begroot, voornamelijk vanwege lagere investeringen in inventaris.

Huisvesting

De huisvestingslasten komen € 223.000 boven budget uit. Vooral hogere huren en onderhoudskosten. Dit betreft extra huurkosten voor huur van lokalen voor extra groepen van ISK.

Overige materiële lasten

De overige materiële lasten vallen € 439.000- hoger uit dan begroot. De voornaamste reden is dat een taakstelling bij MET, opgenomen in de begroting van € 226.500, voor kosten die weg zouden moeten vallen door samenvoeging, omdat hier een doorbelasting vanuit de centrale organisatie tegenover staat. Deze is niet gerealiseerd. Daarnaast zijn kosten voor specifieke activiteiten € 181.000 hoger dan begroot. Dit betreft € 85.000 verbruiksmaterialen, met name kosten voor ingrediënten t.b.v. zorgvakken bij MET (€ 30.000).

Centrale Diensten

W illem van Oranje Scholengroep Centrale diensten	realisatie 2022	budget 2022	verschil realisatie- begroting	realisatie 2021	verschil realisatie 2022-2021
Rijksbijdragen OCenW	90.208	9.600	80.608	81.752	8.456
Overige overheidsbijdragen	127.117	85.507	41.610	133.177	-6.060
Allocatie/doorbelasting overigen	1.793.741	1.793.741	-	1.707.150	86.591
Totaal baten	2.011.066	1.888.848	122.218	1.922.079	88.987
Personele lasten	1.532.185	1.475.168	57.017	1.557.973	-25.788
Afschrijvingen	28.592	28.161	431	30.572	-1.980
Huisvestingslasten	59.571	51.048	8.523	51.930	7.641
Overige instellingslasten	562.292	466.473	95.819	475.981	86.311
Totaal lasten	2.182.640	2.020.850	161.790	2.116.456	66.184
Saldo baten en lasten	-171.574	-132.002	-39.572	-194.377	22.803
Financiële baten en lasten	-2.981	4.000	-6.981	1.644	-4.625
Nettoresultaat	-174.555	-128.002	-46.553	-192.733	18.178

Voor Centraal was voor kalenderjaar 2022 een negatief resultaat begroot van € 128.000,-. Er is een negatief resultaat gerealiseerd van € 174.500. Hiermee wordt € 46.500 afgeweken in negatieve zin.

Baten centrale organisatie

Allocatie

De centrale organisatie bestaat uit een centraal stafbureau, het bestuur en toezicht van de scholengroep en de afdeling TenO. In de voorbije jaren zijn eerder lokaal belegde werkzaamheden centraal georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn: ICT, schoonmaak en onderhoud, kwaliteit. Om de kosten die door de centrale staforganisatie ten dienste van de scholen worden gemaakt te dekken, dragen de scholen een percentage van de totale baten per school af. De hoogte van de allocatie is bij elke schoolbegroting zichtbaar. De allocatie wordt zo laag mogelijk gehouden, zodat het onderwijsgeld zoveel mogelijk wordt besteed aan het onderwijsproces. Over 2022 bedroeg de allocatie € 1.345.343 Dit is 5,1% van de totale begrote baten van de scholen. Over 2021 bedroeg de allocatie € 1.707.150 (afgerond 7% van de totale baten van de scholen).

Onder de *rijksbijdragen* is een bate geboekt voor incidentele ontvangen middelen voor de leerlingendaling in het VO. Daarnaast is hier een vergoeding opgenomen voor de DBG-er, de Deskundige Bevoegd Gezag. Deze wordt door het samenwerkingsverband deels vergoed. De DBG-er werkt op bestuursniveau en voert namens het schoolbestuur de dialoog met de school en de ouders in het kader van passend onderwijs.

De overige baten in 2022 bestaan uit opbrengsten van De Strooming voor medewerkers van de financiële en personele administratie.

Lasten centrale organisatie

De lasten van de centrale organisatie vallen € 161.900 hoger uit dan begroot. De grootste afwijkingen zitten in de categorieën personele lasten en overige (instellings)lasten.

De personeelslasten komen € 57.000- hoger uit dan begroot. Dit is onder andere een resultante van hogere loonkosten op het gebied van HRM, controlling en IT (€ 64.000) en lagere overige personele lasten (€ 7.000), voor door lagere inhuur derden (€ 44.100)

De huisvestingslasten zijn € 8.500 door inschakeling adviseur m.b.t. verduurzaming.

De *overige (instellings)lasten* komen € 95.800 hoger uit dan begroot, vanwege de inzet van verschillende partijen ten behoeve van diverse strategische samenwerkingen, professionalisering en juridische ondersteuning. Tevens is er sprake van de kosten van negatieve rente.

7.3 Kengetallen

In het najaar van 2021 heeft de Inspectie van het Onderwijs een nieuwe set van kengetallen gepubliceerd waarmee zij toezicht houdt op de financiële continuïteit van de Scholengroep. De kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen moeten voldoen. Indien een bestuur onder aangepast financieel toezicht wordt geplaatst, dan is dit gebaseerd op een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw zijn genomen.

In de tabel hieronder worden de kengetallen weergegeven op basis van de enkelvoudige balans en exploitatie, met daarbij enerzijds de grenzen die Willem van Oranje Scholengroep voor haarzelf stelt, waar beschikbaar, en anderzijds de signaleringswaarde die de Inspectie van het Onderwijs hanteert. In aanvulling op de kengetallen van de Inspectie van het Onderwijs hanteert de Scholengroep een kengetal voor rentabiliteit.

Willem van Oranje Scholengroep Kengetallen	2021	2022	Grenzen Willem van Oranje Scholengroep	Signaleringswaarden Inspectie	Berekeningswijze
Solvabiliteit 2	72,4%	75,7%		> 30%	Eigen vermogen inclusief voorzieningen gedeeld door totale vermogen
Liquiditeit	2,0	2,7	≥ 1,00	> 0,75	Vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden. Geeft een indicatie of we in staat zijn om aan onze korte termijn (< 1 jaar) betalingsverplichtingen te voldoen.
Absolute omvang liquide middelen	5.190.101	8.868.400		> 100.000 euro	Omvang liquide middelen
Rentabiliteit	1,4%	3,3%	0 - < 0,5% (3 jarig)	nb	Exploitatiesaldo gedeeld door totale baten, inclusief rentebaten

Zoals is te zien, voldoen de kengetallen aan de door de Inspectie gestelde signaleringswaarden en de grenzen van Willem van Oranje Scholengroep.

Signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek vermogen

In afgelopen jaren heeft de Inspectie van het Onderwijs een signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen. Aanleiding was dat de inspectie in 2018 in De Financiële Staat van het Onderwijs 2017 concludeerde dat de reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk toenemen. Er blijft structureel geld over aan het einde van het jaar in nagenoeg alle onderwijssectoren. Indien er sprake is van een bovenmatige reserve, dient het bestuur in samenspraak met de raad van toezicht en de medezeggenschapsraad een bestedingsplan op te stellen om dit deel van het vermogen af te bouwen. In dit plan staat hoe en welk deel van de reserves doelmatig aangewend gaan worden voor het onderwijs. Op basis van de jaarrekening 2018 tot en met 2021 van Stichting Willem van Oranje (exclusief Facilitair bedrijf) is er geen sprake van bovenmatig publiek vermogen. In 2022 is door de groei bovenmatig eigen vermogen ontstaan inclusief reservering NPO gelden. Het publiek vermogen zonder de reservering NPO gelden blijft onder de grens van bovenmatig vermogen.

Willem van Oranje scholengroep	2018	2019	2020	2021	2022
Bovenmatig vermogen					
Aanschafwaarde gebouw	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776
Boekwaarde resterende materiele vaste activa	2.530.169	3.104.519	3.121.527	3.018.960	3.190.229
Totale baten (inclusief financiële baten)	23.780.428	24.246.754	23.521.691	24.532.703	30.636.532
Normatief eigen vermogen	6.420.973	7.018.640	6.999.394	6.947.378	7.423.838
Publiek eigen vermogen (incl NPO)	5.946.506	6.226.515	5.514.330	5.862.474	8.148.943
Bovenmatig eigen vermogen (incl NPO)	-474.467	-792.124	-1.485.064	-1.084.904	725.105
Publiek eigen vermogen (excl NPO)	5.946.506	6.226.515	5.514.330	5.033.683	7.268.609
Bovenmatig eigen vermogen (excl NPO)	-474.467	-792.124	-1.485.064	-1.913.695	-155.229

7.4 Toelichting op investeringsbeleid

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen waarvoor geen investeringssubsidie wordt ontvangen. Het uitgangspunt is dat geen vreemd vermogen wordt aangetrokken voor het doen van investeringen. De investeringen van 2022 zijn met eigen middelen gefinancierd. De toekomstige omvang van de liquide middelen is te zien in de toekomstbalans in de continuïteitsparagraaf. Hierbij is rekening gehouden met de geplande investeringen en de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening. Uit de meerjaren balans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren voldoende zal zijn om de lasten, de investeringen en de onttrekkingen uit de voorzieningen te betalen.

7.5 Treasury

Het bestuur hanteert een treasurystatuut dat is opgesteld overeenkomstig de voorschriften van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW, zoals uitgevaardigd door de Minister van OCW van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670). Deze is in 2019 aangepast naar de gewijzigde regeling van de Minister van OCW van 5 april 2018, nr. 1325371 en de gewijzigde regeling van 19 december 2018, nr. FEZ/1402273. De gewijzigde regeling treedt met terugwerkende kracht per 1 juli 2016 in werking.

De primaire doelstelling van Willem van Oranje Scholengroep is het verzorgen van onderwijs. Financieren en beleggen zijn ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

De algehele doelstelling van de treasury-functie is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Treasury heeft bij Willem van Oranje Scholengroep primair als doel het beheersen van financiële risico's en secundair het optimaliseren van het rendement van de (tijdelijk) overtollige liquide middelen en het reduceren van financieringskosten.

Hiermee is de stichting in staat om:

- te kunnen besturen en te beheersen,
- te kunnen verantwoorden over
- en toezicht te houden op vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Periodiek zal door de controller aan het college van bestuur worden gerapporteerd over de financiële baten en lasten (in relatie tot de vastgestelde begroting en investeringsafspraken). Het college van bestuur rapporteert conform "overzicht vergaderdata en onderwerpen" aan de raad van toezicht. Dit overzicht wordt jaarlijks op schooljaarbasis opgemaakt en vastgesteld door het college van bestuur.

Er is in 2022 een behoudend beleid gevoerd ten aanzien van de in te zetten instrumenten. Dit heeft zich vooral gericht op het onderzoeken van de mogelijkheden om de huidige negatieve markt rentes zo veel mogelijk te vermijden. In dit kader is er contact gezocht met een derde bankinstelling in Nederland om hier een deel van de liquide middelen onder te brengen.

Er is geen sprake van derivaten en/of speculatieve financiële instrumenten.

7.6 Continuïteitsparagraaf

De in deze paragraaf opgenomen bedragen zijn afkomstig uit de door de raad van toezicht goedgekeurde begroting 2023 welke door het college van bestuur is vastgesteld. De aantallen en cijfers die in paragraaf 7.6.1 en 7.6.2 worden getoond, betreffen de cijfers van Willem van Oranje Scholengroep inclusief MET Praktijkonderwijs. Per 1 januari 2022 is MET Praktijkonderwijs onderdeel geworden van Willem van Oranje Scholengroep.

7.6.1 Gegevensset

In deze paragraaf worden mededelingen gedaan van toekomstige ontwikkelingen. Ontwikkelingen van buitenaf (exogene ontwikkelingen) en ontwikkelingen van binnenuit (endogene ontwikkelingen). Het gaat hierbij om toekomstige ontwikkelingen en maatregelen die de continuïteit van de organisatie borgen en verbeteren en zich richten op de beheersing van risico's. De leerlingenaantallen en -prognoses per sector zijn al in hoofdstuk 6 visueel weergegeven.

Personele bezetting

De fte's hieronder zijn aantallen ultimo een boekjaar (conform de gegevensset van het Ministerie is dit onderdeel van A1). Dit betreft de FTE aantallen van Willem van Oranje Scholengroep inclusief MET Praktijkonderwijs.

Willem van Oranje Scholengroep	31-12-2021	31-12-2022	2023	2024	2025	2026	2026	2027
OP formatie	171,80	172,07	165,08	158,94	159,20	158,88	158,98	159,00
OOP formatie	61,98	64,59	63,16	64,40	62,27	62,08	61,72	61,47
Directie formatie	10,50	7,60	8,33	7,40	7,40	7,40	7,40	7,40
Formatie	244,29	244,26	236,57	230,74	228,88	228,37	228,10	227,87
Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	18,69	19,52	16,13	8,98	2,43	2,25	1,17	0,00
Project gelden	16,16	16,66	16,61	12,93	11,65	11,18	10,69	10,60
Formatie projecten	34,85	36,18	32,74	21,91	14,08	13,43	11,86	10,60
Totaal	279,13	280,44	269,31	252,64	242,95	241,79	239,96	238,47

De cijfers per 31-12-2021 zijn inclusief 33,56 fte van MET Praktijkonderwijs
*directie formatie incl voorzitter CVB (2021 en 2022)

Om meerjarig te komen tot een sluitende begroting, hebben de VO-locaties Waalwijk en Wijk en Aalburg de opdracht om de formatie in lijn te brengen met het geprognosticeerde aantal leerlingen. Dit wordt zichtbaar in het gebudgetteerde verloop van de FTE's zoals hierboven getoond.

Leerlingen

Voor leerlingenaantallen verwijzen we naar paragraaf 6.4 (conform de gegevensset van het Ministerie is dit onderdeel van A1).

7.6.2 Financieel meerjaren perspectief

Hierna wordt aandacht besteed aan diverse meerjaren overzichten. Deze zijn ontleend aan de meest recente definitieve meerjaren begroting 2023-2027 en de realisatiecijfers 2022. Deze zijn opgenomen conform de gegevensset A2 die door het Ministerie is voorgescreven.

Het gaat hier dan om

- meerjaren exploitatie (op stichtingsniveau en voor de sectoren PO en VO)
- meerjaren balans op stichtingsniveau
- meerjaren kasstroom overzicht op stichtingsniveau
- meerjaren kengetallen op stichtingsniveau

Meerjaren exploitatie op stichtingsniveau

Hieronder de meerjaren exploitatie van de stichting, zonder Willem van Oranje Facilitair bedrijf. De baten en lasten van MET Praktijkonderwijs zijn onderdeel van deze begroting.

Grootboekrekening	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
3.1 Rijksbijdragen	28.665.200	26.233.535	25.931.515	25.961.178	25.864.774
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	367.137	256.060	212.658	212.658	212.658
3.5 Overige baten	736.868	793.328	795.997	746.814	725.033
3 Baten	29.769.205	27.282.923	26.940.170	26.920.650	26.802.465
4.1.1 Lonen en salarissen	22.455.124	21.306.830	20.740.882	20.725.475	20.570.540
4.1.2 Overige personele lasten	1.476.580	899.420	672.353	640.078	663.865
4.1 Personeelslasten	23.931.704	22.206.250	21.413.235	21.365.553	21.234.405
4.2 Afschrijvingen	647.384	672.002	692.553	690.956	682.310
4.3 Huisvestingslasten	1.936.912	1.869.512	1.779.262	1.738.162	1.735.062
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	494.396	296.900	296.900	296.900	296.920
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.409.655	1.375.655	1.362.905	1.360.405	1.372.405
4.4.4 Overige (overige lasten)	1.912.482	1.753.944	1.731.720	1.682.595	1.629.020
4.4 Overige lasten	3.816.533	3.426.499	3.391.525	3.339.900	3.298.345
4 Lasten	30.332.534	28.174.262	27.276.575	27.134.571	26.950.122
6 Financiële baten en lasten	9.000	9.000	9.000	9.000	3.000
1 Resultaat	-554.329	-882.339	-327.406	-204.920	-144.657

Algemene toelichting

Het budget van 2023 en de jaren daarna wordt door een aantal ontwikkelingen sterk beïnvloed, namelijk:

- Voor de periode januari tot en met juli 2023 ontvangt de scholengroep voor de laatste maal extra middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). In diezelfde periode en in de schooljaren daarna worden deze baten besteed. Hiervoor wordt de in 2021 en 2022 opgebouwde bestemmingsreserve NPO aangewend. De bestemmingsreserve NPO bedraagt per 31-12-2022 naar verwachting € 828.791 (reserve WvO uit 2021) + € 51.543 (reserve MET uit 2021) + € 766.275 (reserve uit 2022) = € 1.646.610. In de meerjarenbegroting 2023-2027 is er rekening gehouden met een inzet van deze gelden ter hoogte van € 1.576.187. De bestemmingsreserve wordt hiermee vrijwel volledig uitgeput.
- Momenteel vindt er een onderzoek plaats naar een mogelijke besturenfusie met CVO-AV. In het najaar van 2022 is er een voorgenomen besluit genomen om in 2023 fase 2 van dit onderzoek uit te voeren. Ten behoeve van dit onderzoek zijn er kosten begroot bij de centrale organisatie ter hoogte van € 178.000. Deze kosten worden verondersteld vanuit de reserves gedekt te worden.
- Ten behoeve van overige strategische verkenningen is er in 2023 een bedrag van € 20.000 begroot bij de centrale organisatie. Deze kosten worden verondersteld vanuit de reserves gedekt te worden.
- Inspelend op de uitdagingen op het gebied van het vinden van voldoende gekwalificeerd personeel, is er bij de centrale organisatie een jaarlijks bedrag van per saldo € 31.000 in 2023 en 2024 begroot om twee zij-instromers te faciliteren. Deze kosten worden verondersteld vanuit de reserves gedekt te worden.

Allocatie

Binnen de scholengroep wordt vanuit de scholen bijgedragen aan de centrale staforganisatie. De centrale organisatie bestaat uit een centraal stafbureau waarin de ondersteunende diensten, te weten HR, Personeelszaken, Communicatie, Facilitair, Financiën, Kwaliteit, Control en Beleid, ICT en Huisvesting zijn georganiseerd, evenals het bestuur en het toezicht van de scholengroep. Om de kosten die door de centrale staforganisatie ten dienste van de scholen worden gemaakt te dekken, dragen de scholen een percentage van de totale baten per school af. Zoals in de uitgangspunten beschreven, is in de begroting een herzien allocatiemodel toegepast, waarbij op termijn zowel VO als PO procentueel gezien evenveel bijdragen aan de financiering van de centrale kosten. Deze situatie wordt bereikt in 2025, wanneer zowel VO als PO 7.0% van de totale baten (exclusief NPO) afdragen. De afdracht van 7.0% van de totale baten (exclusief NPO) van sectoren VO en PO is in de meerjarenbegroting gefixeerd en wordt naar de toekomst toe gezien als een realistisch en duurzaam bedrag voor de totale kosten van de bovenschoolse organisatie. Het budget van de staforganisatie fluctueert op deze manier mee met de (indexatie van de) bekostiging in de sectoren. Dit wordt logisch geacht omdat afspraken die voor de sector VO gelden tevens gelden voor de staforganisatie.

De tabel hieronder toont het begrote resultaat van 2023 t/m 2027 voor Willem van Oranje Scholengroep totaal en per sector.

	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stafbureau	-229.513	-31.197	0	0	0
Sector PO	-6.591	-107.100	-58.752	-73.215	-62.885
Sector VO	-318.225	-744.042	-268.653	-131.705	-81.772
Totaal	-554.329	-882.339	-327.406	-204.920	-144.657

De tabel hieronder toont het totale resultaat van 2023 tot en met 2027 voor Willem van Oranje Scholengroep uitgesplitst naar bovengenoemde componenten en het resterende resultaat uit reguliere bedrijfsvoering.

Willem van Oranje Scholengroep	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Resultaat	-554.329	-882.339	-327.406	-204.920	-144.657
NPO	59.924	-844.826	-358.096	-299.447	-133.741
Onderzoek besturenfusie CVO-AV	-177.551				
Strategische verkenningen	-20.000				
Zij-instromers	-31.196	-31.196			
Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering	-385.506	-6.317	30.691	94.527	-10.915

De meerjarenbegroting van Willem van Oranje Scholengroep zoals in cijfers is gepresenteerd, is een begroting voor het kalenderjaar 2023, met een meerjarig perspectief tot en met 2027. Deze meerjarenbegroting is een verdere uitwerking van de kadernota die in juli 2022 is opgemaakt, waarin de richting is aangegeven om te komen tot een sluitende begroting per 2024 (schooljaar 2024/2025).

Ondanks het uitgangspunt om in 2024 (schooljaar 2024/2025) een sluitende begroting te bereiken, toont Willem van Oranje Scholengroep in deze begroting een negatief resultaat voor 2024 en daarop volgende jaren.

In algemene zin komen de verschillende onderdelen van de begroting als volgt tot stand:

- Baten: de baten fluctueren de komende jaren met name op basis van de leerlingenaantallen. Daarnaast wordt rekening gehouden met de gefaseerde vereenvoudiging van de bekostiging (per 2022 in VO en per 2023 in PO).
- Personeelslasten: de personeelslasten zijn berekend op basis van de daadwerkelijke bezetting voor het schooljaar 2022-2023 en de ambities voor de jaren daarna. Hierbij is rekening gehouden met de basis OP-formatie om goed onderwijs te borgen.
- Afschrijvingen: de afschrijvingslasten zijn begroot op basis van een investeringsbegroting. Voornamelijk de afschrijvingen voor IT-gerelateerde investeringen stijgen. Daar tegenover staat dat de verwachte investeringen in lesmethodes juist afnemen, doordat lesmethodes meer en meer als verbruiksmaterialen en IT-licenties worden aangeschaft (buiten de afschrijvingen om). Daarnaast wordt er rekening gehouden met verwachte toekomstige stijgingen van de afschrijvingskosten door nieuwbouw (De Leilinde, Koningsschool).
- Huisvestingslasten: de huisvestingslasten zijn in beginsel op basis van de bestaande situatie begroot. Bijzonderheden worden nader toegelicht bij de toelichting per sector.
- Diverse overige lasten, zoals leermiddelen, zijn gebaseerd op de ontwikkeling in de leerlingenaantallen.

Meerjaren balans

De meerjaren balans is hieronder weergegeven. Dit betreft de enkelvoudige meerjaren balans, waarin Willem van Oranje Facilitairbedrijf niet is meegenomen. De bouwstenen voor deze meerjaren balans betreft de realisatie 2022 en de meerjaren begroting 2023-2027. De balans van MET Praktijkonderwijs is onderdeel van deze begroting.

Balans	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
Willem van Oranje Scholengroep (enkelvoudig)	Realisatie 2022	2023	2024	2025	2026	Begroting 2027
1. Activa						
1.1.2. Materiele vaste activa	5.907.429	6.947.402	6.568.650	7.001.597	6.986.291	7.134.531
1.1.3. Financiële vaste activa	200.001	200.001	200.001	200.001	200.001	1
Vaste activa	6.107.430	7.147.403	6.768.651	7.201.598	7.186.292	7.134.532
1.2.1. Voorraden	40.634	31.882	22.882	13.882	4.882	13.882
1.2.2. Vorderingen	454.332	562.180	562.180	562.180	562.180	562.180
1.2.3. Effecten	0	0	0	0	0	0
1.2.4. Liquide middelen	8.868.400	6.478.941	5.917.512	5.270.743	4.813.584	4.058.590
Viottende activa	9.363.366	7.073.003	6.502.575	5.846.805	5.380.647	4.634.652
Totale activa	15.470.796	14.220.406	13.271.226	13.048.404	12.566.939	11.769.185
2. Passiva						
Algemene reserve	6.499.507	4.784.193	4.746.681	4.777.371	4.871.898	4.860.982
Bestemmingsreserves (publiek)	1.649.433	1.879.849	1.035.023	676.927	377.480	243.739
Bestemmingsfondsen (privaat)	40.269	452.643	452.643	452.643	452.643	452.643
2.1. Eigen vermogen	8.189.209	7.116.685	6.234.347	5.906.941	5.702.021	5.557.364
2.2. Voorzieningen	3.517.633	3.522.405	3.527.972	3.661.320	3.413.539	2.789.206
2.3. Langlopende schulden	316.283	331.164	258.755	229.991	201.227	172.463
2.4. Kortlopende schulden	3.447.671	3.250.152	3.250.152	3.250.152	3.250.152	3.250.152
Totale passiva	15.470.796	14.220.406	13.271.226	13.048.404	12.566.939	11.769.185

In de meerjaren balans is de doorwerking van de geraamde resultaten, investeringen, afschrijvingen, dotaties en onttrekkingen aan voorzieningen doorgerekend. De omvang van de vaste activa is bepaald door toevoeging van geplande investeringen en de afname van de geraamde afschrijvingen. De investeringen zijn onderdeel geweest van de afstemminggesprekken.

De liquide middelen worden beïnvloed door de geprognosticeerde resultaten, gecorrigeerd voor afschrijvingen en dotaties, de geplande investeringsuitgaven en de uitgaven vanuit het meerjaren onderhoudsplan. Het eigen vermogen fluctueert met de geprognosticeerde resultaten. De voorzieningen zijn bepaald aan de hand van de begrote dotaties en de meerjaren onderhoudsplannen.

Meerjaren kasstroomprognose

Op basis van de enkelvoudige meerjaren balans en de enkelvoudige meerjaren exploitatie kan een specificatie worden gemaakt van de doorwerking van de primaire stromen (resultaat, investeringen in activa en onttrekkingen uit voorzieningen) op de beschikbare liquide middelen. Onderstaand is de meerjaren kasstroom weergegeven op de indirecte methode. Dit is dezelfde methode als in de meerjaren begroting is gehanteerd.

Kasstroomprognose	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
Willem van Oranje Scholengroep (enkelvoudig)	Realisatie 2022	2023	2024	2025	2026	Begroting 2027
Saldo baten en lasten (excl. rente)	1.027.860	-563.329	-891.339	-336.406	-213.920	-147.657
Aanpassingen voor:						
- Afschrijvingen	591.098	647.384	672.002	692.553	690.956	682.310
- Mutaties voorzieningen	715.079	19.982	5.568	133.347	-247.780	-624.334
- Inbreng materieel vaste activa MET-PRO	-122.182					
- Inbreng eingen vermogen MET-PRO	1.262.120					
Veranderingen in viottende middelen:						
- Vorderingen, voorraden en effecten	374.039	9.000	9.000	9.000	9.000	-9.000
- Kortlopende schulden	480.520	218.845	0	0	0	0
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	4.328.534	331.882	-204.770	498.494	238.255	-98.681
Ontvangen interest	0	9.000	9.000	9.000	9.000	3.000
Betaalde interest	-3.511	0	0	0	0	0
Mutaties overige fin. vaste activa		0	0	0	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	4.325.023	9.000	9.000	9.000	3.000	3.000
(des)invest. in materiele vaste activa	-617.960	-1.710.600	-293.250	-1.125.500	-675.650	-830.550
(des)invest. in financiële vaste activa	0	0	0	0	0	200.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-617.960	-1.710.600	-293.250	-1.125.500	-675.650	-630.550
Mutaties leningen		0				
Extra aflossingen		0				
Vooruitontvangen huurgelden	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764
Langlopend spaarverlof		-31.922	-43.645	0	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-28.764	-60.686	-72.409	-28.764	-28.764	-28.764
Mutatie liquide middelen	3.678.299	-1.430.404	-561.428	-646.770	-457.159	-754.995
Beginstand liquide middelen	5.190.101	7.909.344	6.478.941	5.917.512	5.270.743	4.813.584
Mutatie liquide middelen	3.678.299	-1.430.404	-561.428	-646.770	-457.159	-754.995
Eindstand liquide middelen	8.868.400	6.478.941	5.917.512	5.270.743	4.813.584	4.058.590

Meerjaren kengetallen

De tabel hieronder toont de meerjaren kengetallen, op basis van de realisatie 2022 en de begroting 2023-2027.

De gehele periode blijft Willem van Oranje Scholengroep boven de signaleringswaarden van de inspectie van het Onderwijs. Het kengetal rentabiliteit weerspiegelt de niet sluitende begroting.

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Norm inspectie
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	75,7%	74,8%	73,6%	73,3%	72,5%	70,9%	>30%
Liquiditeit	2,72	2,18	2,00	1,80	1,66	1,43	>0,75
Absolute omvang liquide middelen	8.868.400	6.478.941	5.917.512	5.270.743	4.813.584	4.058.590	>100.000 euro
Rentabiliteit	3,34%	-1,86%	-3,23%	-1,21%	-0,76%	-0,54%	nb

Signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek vermogen

De berekening van de signaleringswaarde bovenmatig publiek vermogen is gebaseerd op de realisatie 2022 en de begroting 2023-2027. Evenals in de realisatie ontstaat er ook voor de begrotingsjaren 2023-2027 naar verwachting geen bovenmatig publiek vermogen, aangezien het publiek eigen vermogen lager is dan het normatief eigen vermogen.

Bovenmatig publiek eigen vermogen	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Aanschafwaarde gebouw	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776
Boekwaarde resterende materiele vaste activa	3.190.229	4.207.977	3.829.225	4.262.172	4.246.866	4.395.106
Totale baten (inclusief financiële baten)	30.636.532	29.778.205	27.291.923	26.949.170	26.929.650	26.805.465
Normatief eigen vermogen	7.423.838	8.398.670	7.895.604	8.311.413	8.295.131	8.437.162
Publiek eigen vermogen (incl NPO)	8.148.943	7.116.685	6.234.346	5.906.940	5.702.020	5.557.363
Bovenmatig eigen vermogen (incl NPO)	725.105	-1.281.985	-1.661.258	-2.404.473	-2.593.111	-2.879.799
Publiek eigen vermogen (excl NPO)	7.268.609	7.518.336	6.234.346	5.906.940	5.702.020	5.557.363
Bovenmatig eigen vermogen (excl NPO)	-155.229	-880.334	-1.661.258	-2.404.473	-2.593.111	-2.879.799

8. Onderwijs(prestaties) op de scholen

8.1 De Bron

Het leerlingenaantal op PCBS De Bron blijft redelijk stabiel. Het betreft een kleine leerlingpopulatie met veel specifieke onderwijsbehoeften. De Bron scoort wat betreft de gemiddelde uitstroom op niveau 1F in 2022. Het driejaarsgemiddelde ligt ruim boven de signaleringswaarde en net iets onder het landelijke gemiddelde. Het driejaarsgemiddelde is in vergelijking met de meting van vorig jaar iets gestegen, vergelijkbaar met het landelijke gemiddelde. Wel is het percentage leerlingen dat uitstroomt op het hogere 1S/2F niveau de laatste jaren gedaald.

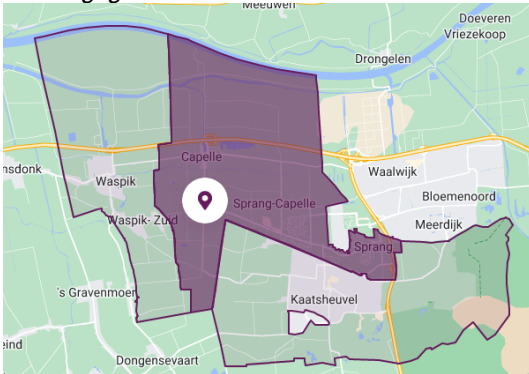
In 2021 heeft een inspectiebezoek plaatsgevonden. Het advies van de inspectie om de schoolnorm aan te passen aan de populatie, is in 2022 opgevolgd. De schoolnorm is haalbaar voor de leerlingpopulatie. De focus ligt hierbij op alle leerlingen op 1F niveau te laten scoren. Dit is in 2022 gelukt, gezien de leerlingen en de ontwikkeling die is ingezet is dit een prestatie om trots op te zijn.

In 2022 is de vrijwillige ouderbijdrage herzien naar aanleiding van nieuw beleid. De vrijwillige ouderbijdrage is gewijzigd in € 50,- waarmee de MR heeft ingestemd. Ook is in 2022 een nieuwe leerlingenraad gekozen en zijn de voorbereidingen voor een nieuw schoolplan gestart.

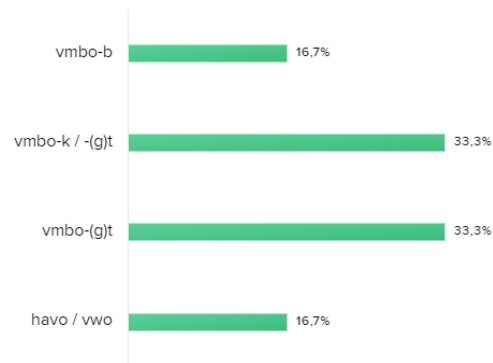
In het najaar is afscheid genomen van directeur mevrouw A. Bujs. Tot aan de benoeming van een nieuwe directeur wordt deze functie voor zowel De Bron als de Koningsschool ingevuld door interim directeur de heer A.J. van Zanten. In 2022 zijn er wel vervangingsproblematieken. Niet alleen vanwege de werving van een nieuwe directeur, maar ook voor leerkrachten. Begin 2023 zullen de vacatures opengesteld worden. Bij ziekte van leerkrachten is getracht dit zoveel mogelijk op te lossen door het opsplitsen van groepen. In een uiterste geval moesten groepen thuisblijven.

8.1.1 Onderwijsprestaties

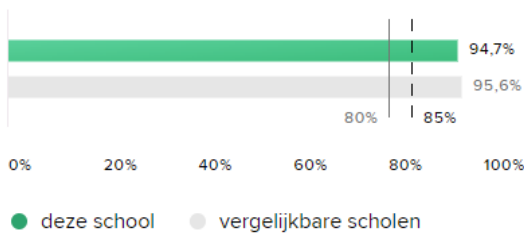
Voedingsgebied

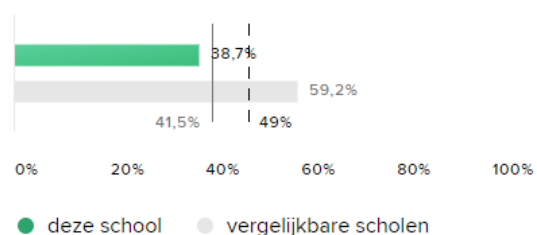
Schooladvies vervolgonderwijs

Resultaten eindtoets 1F

Resultaten eindtoets 1S/2F

8.1.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Het team van De Bron heeft VierKeerWijzer in 2022 verder geïmplementeerd en daarbij wordt het digitaal ondersteunende programma Gynzy gebruikt.

Vanwege Corona zijn er met name voor de zomervakantie minder fysieke instructiemomenten geweest. Dit heeft een duidelijke invloed gehad op de resultaten, de lesstof beklijft bij leerlingen minder. Na de zomervakantie is concreet ingezet op het wegwerken van leerachterstanden. Bij de aanwending van de NPO-gelden is o.a. gekozen voor het inzetten van onderwijsassistenten. Dit maakt het mogelijk om meer aandacht aan de (individuele) leerlingen te geven en met de leerlingen in kleine groepjes de verwerking van de lesstof op te pakken.

In 2022 is het onderzoek naar een nieuwe rekenmethode afgerond. Voor de groepen 1, 2 en 3 is gekozen voor de methode Semsom. Een methode die de kinderen spelend en bewegend leert rekenen. Vanaf groep 4 is gekozen voor de methode Pluspunt, een methode waarin drie didactische modellen zijn verwerkt. Pluspunt combineert de sterke elementen uit de traditionele en realistische rekendidactieken in één vorm: evenwichtig rekenen. In schooljaar 2022/2023 zal focus op de kwaliteit van de rekeninstructies liggen, daar is nog veel groei te behalen.

8.1.3 Internationalisering en burgerschap

In 2022 is besloten om op De Bron voor alle groepen Engels te geven met de methode Groove.me (Blink Engels). In deze methode komen de vaardigheden luisteren, lezen, spreken en schrijven aan bod.

De visie op burgerschap van De Bron is dat we onze leerlingen actief en bewust deel willen laten nemen aan de samenleving op een respectvolle manier. Burgerschap zit verweven in ons onderwijs. Daarbij willen we leerlingen hierin stimuleren door ze te laten participeren in 'goede doelen'. In 2022 hebben leerlingen van De Bron bijvoorbeeld bloemstukjes in het bejaardenhuis rondgebracht.

8.2 Juliana van Stolbergschool

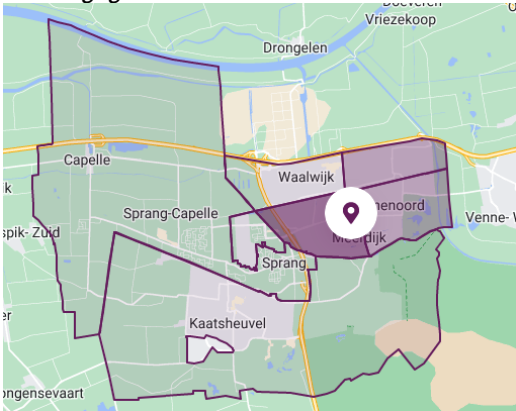
Op de Juliana van Stolbergschool is in ieder geval tot 2026 een plusklas gevormd. Twee collega's zijn hier specifiek voor opgeleid. De toegevoegde waarde van de plusklas is dat dit de mogelijkheid biedt om aan meer- en hoogbegaafde leerlingen zo thuisnabij onderwijs te bieden waarin aan de specifieke onderwijsbehoefte tegemoet gekomen kan worden.

De financiële ruimte die ook dit jaar ontstaan is door het formeren van 15 groepen, maakt het mogelijk de inzet op onderwijsassistenten en leerkrachten te continueren. Tevens is de inzet van IB'ers geïntensiveerd, zij staan nu nog dichter bij de leerling.

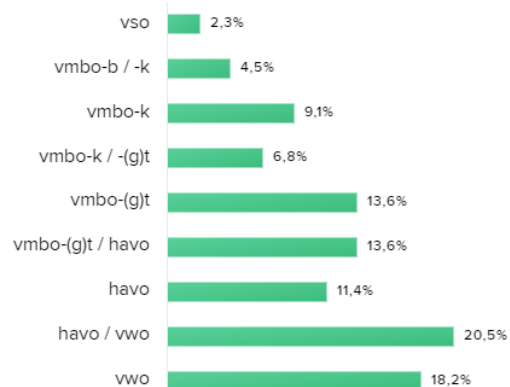
Helaas is de vervangingspool leerkracht basisonderwijs niet langer vervolgd. Dit maakt het moeilijker om vervanging te organiseren bij uitval van leerkrachten.

8.2.1 Onderwijsprestaties

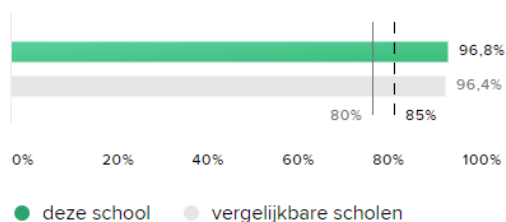
Voedingsgebied

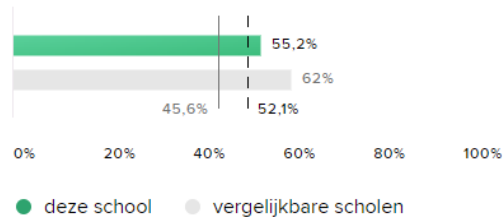
Schooladvies vervolgonderwijs

Resultaten eindtoets 1F

Resultaten eindtoets 1S/2F

Juliana van Stolbergschool scoort wat betreft de gemiddelde uitstroom op niveau 1F ruim boven de signaleringswaarde van 85%. Ook ligt het driejaarsgemiddelde boven het landelijke gemiddelde van de vergelijkingsgroep. Het percentage leerlingen dat uitstroomt op het hogere 1S/2F niveau is met 1,4% gestegen hoewel het resultaat nog wel onder het landelijke gemiddelde ligt.

8.2.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Het handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken heeft in 2022 een vervolg gekregen. Ook het project Wetenschap en Technologie is in 2022 gecontinueerd. Leerlingen gaan daarbij aan de slag met technisch Lego, Fortnite Scratch en Cuboro. Een gespecialiseerde vrijwilliger ondersteunt deze lessen. Op termijn zal dit aan meerdere groepen worden aangeboden.

Juliana van Stolbergschool beschikt over een natuurleertuin. Hier kunnen de leerlingen spelenderwijs de natuur ontdekken. De leerlingentuinraad is enthousiast en de samenwerking met leerlingen en de tuinman verloopt goed. Omdat er in 2021 veel vernielingen in de tuin waren, zijn er in 2022 met instemming van de MR camera's geplaatst. Dit heeft duidelijk effect gesorteerd. De oogst uit de natuurleertuin is in 2022 echter mislukt. Er kon dus geen oogstfeest worden gehouden, in plaats daarvan is in 2022 een 'Komkommer en kweldag' georganiseerd. Natuureducatie in de praktijk is verder vormgegeven door excursies naar de Loonse en Drunense duinen en de Biesbosch.

In 2021 is gestart met het aanbieden van 'leren debatteren'. Leerlingen van Juliana van Stolbergschool hebben hieraan meegedaan. Met de kinderraad is besloten dat leerlingen uit groep 7 en 8 de raadzaal van de gemeente Waalwijk konden bezoeken om te ervaren hoe het is om 'in het echt' te debatteren. In de raadzaal werd een educatief simulatiespel gespeeld waarin de burgerschapsdoelen uitgebreid aan de orde kwamen. De leerlingen leerden zo hun eigen mening te vormen en te geven. Ook leerden ze dat overleg, argumentatie, meerderheid en overeenstemming nodig zijn in een democratie. En welke taken de gemeente heeft en hoe besluiten worden genomen.

Cultuuronderwijs heeft evenals muziek en gymnastiek inmiddels een vaste plek in het onderwijs gekregen. In 2022 is de voorbereiding voor de bibliotheek op school gestart. De verwachting is dat dit in 2023 zal worden gerealiseerd. De intentie hierbij is de woordenschat van leerlingen te vergroten. De gemeente Waalwijk draagt hieraan financieel bij en de bibliotheek stelt een medewerker beschikbaar.

8.2.3 Internationalisering en burgerschap

Op Juliana van Stolbergschool wordt Engels en Spaans gegeven. Hiervoor wordt o.a. gebruik gemaakt van een European Volunteer. Inmiddels is Juliana van Stolbergschool geaccrediteerd voor de plaatsing van een International Volunteer.

De Juliana van Stolbergschool is een Early Bird-school. In alle groepen wordt Engels onderwezen door de groepsleerkracht en een native speaker. Engels is goed voor de totale taalontwikkeling van een kind en de school vindt het belangrijk de leerlingen goed voor te bereiden op hun Europees burgerschap. De Juliana van Stolbergschool is aangesloten bij het European Solidarity Corps en is daarvoor geaccrediteerd.

In 2022 is een schoolbeleidsplan burgerschap opgesteld. Dit is gelieerd aan het Vision Eye van de scholengroep. In het beleidsplan burgerschap wordt effectief gestalte gegeven aan burgerschapsonderwijs. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de leefwereld van de leerlingen en hun interesses. Onderdeel van het programma is het bezoek aan de raadzaal zoals hiervoor beschreven.

Om de doelen van burgerschapsonderwijs uit te werken in de praktijk, is een kwaliteitskaart opgesteld en zijn acties op groeps- en schoolniveau voorgesteld.

8.3 Koningsschool

Evenals bij De Bron zijn er in 2022, met name voor de zomervakantie, minder fysieke instructiemomenten geweest. Dit heeft invloed gehad op de resultaten. Na de zomervakantie was 'gewoon' onderwijs gelukkig weer mogelijk. Door de inzet van onderwijsassistenten vanuit NPO-gelden, is het mogelijk met leerlingen in kleine groepjes verwerkingsopdrachten op te pakken en hiermee de leerachterstanden weg te nemen.

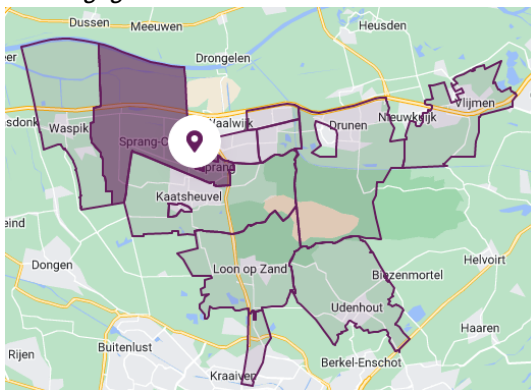
De Koningsschool scoort wat betreft de gemiddelde uitstroom op niveau 1F al drie jaren achter elkaar ruim boven de signaleringswaarde van 85%. Ook ligt het driejaarsgemiddelde boven het landelijke gemiddelde van de vergelijkingsgroep. Het percentage leerlingen dat uitstroomt op het hogere 1S/2F niveau ligt in 2022 ruim boven de signaleringswaarde en iets onder het landelijke gemiddelde. In vergelijking met de meting van vorig jaar zijn de resultaten van de Koningsschool meer gestegen dan het landelijke gemiddelde.

Naar aanleiding van nieuw beleid is de vrijwillige ouderbijdrage met instemming van de MR gewijzigd in € 50,-. Ook is in 2022 gestart met de voorbereidingen voor een nieuw schoolplan.

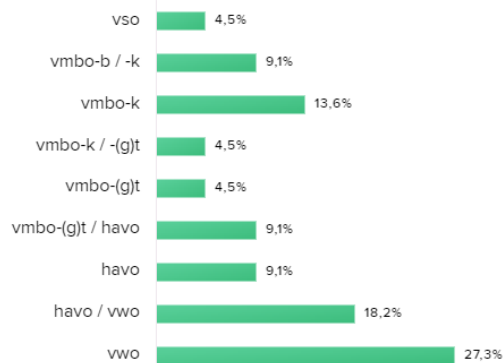
In het najaar van 2022 is afscheid genomen van directeur mevrouw A. Bujs. Tot aan de benoeming van een nieuwe directeur, wordt deze functie interim ingevuld door de heer A.J. van Zanten. Net als op De Bron, is er ook op de Koningsschool vervangingsproblematiek. Niet alleen vanwege de vacature voor een directeur, maar ook vanwege groei van de school, zwangerschapsverloven en vertrekkend personeel, is er vacatureruimte op de Koningsschool. Het kost veel moeite deze vacatureruimte ingevuld te krijgen.

8.3.1 Onderwijsprestaties

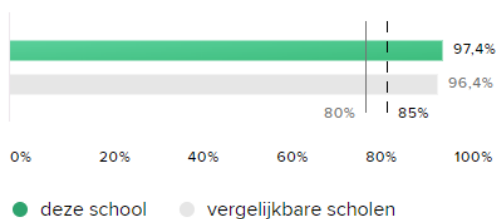
Voedingsgebied

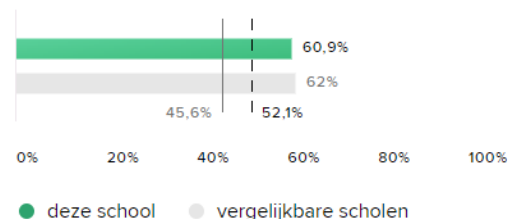
Schooladvies vervolgonderwijs

Resultaten eindtoets 1F

Resultaten eindtoets 1S/2F

8.3.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

De Bron en de Koningsschool kennen een nauwe samenwerking, mede omdat zij dezelfde directeur hebben. Het team van de Koningsschool heeft voor de wereldoriënterende vakken VierKeerWijzer in 2022 verder geïmplementeerd en daarbij wordt het digitaal ondersteunende programma Gynzy gebruikt. In deze methode wordt thematisch werken en talentontwikkeling gecombineerd. Met Zien! wordt het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart gebracht en door handelingsuggesties wordt de ontwikkeling bevorderd.

In 2022 is het onderzoek naar een nieuwe rekenmethode afgerond. Voor de groepen 1, 2 en 3 is gekozen voor de methode Semsom. Een methode die de kinderen spelend en bewegend leert rekenen. Vanaf groep 4 is gekozen voor de methode Pluspunt, een methode waarin drie didactische modellen zijn verwerkt. Pluspunt combineert de sterke elementen uit de traditionele en realistische rekendidactieken in één vorm: evenwichtig rekenen.

Om de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs te versoepelen, is er samenwerking gestart tussen de brugklas van het Willem van Oranje College en de bovenbouw van de Koningsschool en De Bron.

Tevens is in 2021 op de Koningsschool 1-2-DRIEssen opgericht. Dit is onderwijs dat zich richt op leerlingen van 4 tot 7 jaar met een ontwikkelingsvoorsprong. De kinderen krijgen in een aparte, eigen klas les. Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen van de kinderen, kan dan bij doorstroom naar groep 4 gekozen worden voor regulier onderwijs van de Koningsschool of aanmelding bij het hoogbegaafdheidsonderwijs Linus Driessen. In beide gevallen blijft de leerling dus binnen dezelfde school. In 2022 waren er twee Linus-groepen, één meer dan het vorige jaar. De groepsgrootte is verhoogd naar 23 leerlingen.

8.3.3 Internationalisering en burgerschap

Burgerschap heeft ook in 2022 veel aandacht gekregen, hiervoor is een werkgroep ingesteld die een visie op burgerschap voor zowel de Koningsschool als De Bron heeft opgesteld. Burgerschap is geïntegreerd in de methode Kwink!

Vanwege corona is de samenwerking van de Koningsschool met de sectie Engels van het Willem van Oranje College beperkt gebleven.

Vanuit de missie en visie van de scholengroep, het Vision Eye, zijn er veel raakvlakken met het aanbod voor burgerschap wat we nastreven. De leerkracht heeft een voorbeeldfunctie bij het aanbod. We streven naar optimale groei voor leerlingen.

De Koningsschool wil een gemeenschap zijn waarin respect, verantwoordelijkheid en veiligheid centraal staan. De leerlingen maken kennis met andere meningen, denkbeelden, religies en culturen. Dit gebeurt tijdens de lessen sociaal-emotionele vaardigheden en burgerschap en vanuit actuele onderwerpen die aangeboden worden in de lessen begrijpend lezen. Ook bij het vak Godsdienst wordt hier veel aandacht aan besteed.

De 'goede doelen' acties van de school zijn normaliter ondersteunend aan internationalisering. Echter vanwege de coronapandemie zijn die acties in 2022 niet georganiseerd. Wel zijn in het kader van Dankdag acties gehouden gericht op het verzamelen van levensmiddelen voor de voedselbank en is er in december een actie geweest voor Kika.

8.4 SBO Daltonschool De Leilinde

De Leilinde is een brede speciale onderwijsvoorziening in het samenwerkingsverband en heeft een regiofunctie.

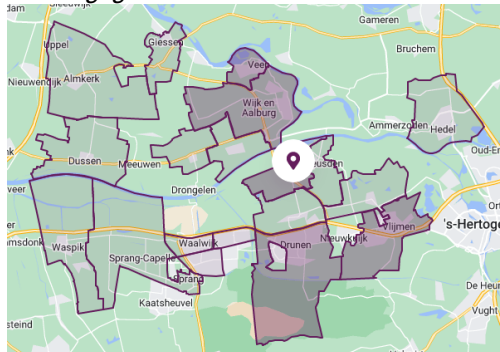
Ook in 2022 is veel hinder ondervonden van corona. Er was sprake van verzuim van zowel leerlingen als leerkrachten en vervanging van leerkrachten was niet of nauwelijks te verkrijgen. Groepen werden regelmatig thuisgelaten.

Om de achterstanden van leerlingen op het gebied van cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling te minimaliseren, heeft De Leilinde de NPO-gelden ingezet op onderwijsassistenten en ondersteuning. Er is in een nieuwe rekenmethode gekozen en een Time Out-ruimte is gerealiseerd. Ook is er een Time Out-protocol opgesteld. Tevens is de inzet van een gedragsdeskundige is versterkt. Alle inzet van NPO-gelden en activiteiten zijn ingekaderd in het ontwikkelplan van De Leilinde.

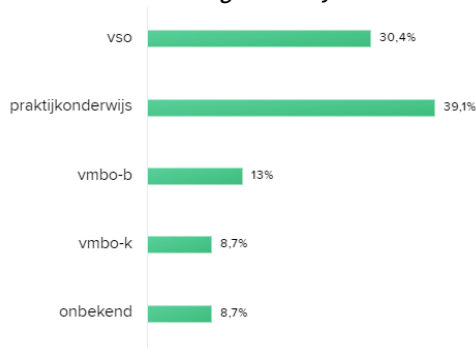
Opnieuw was er in 2022 sprake van personeelwisselingen. Na een periode waarin de functie van directeur interim is ingevuld, is er in 2022 een nieuwe directeur, de heer A. van Ooijen, aangesteld. De overige vacatures zijn ingevuld met o.a. onderwijsassistenten en een bevoegde medewerker Social Works. Het vinden van geschikte leerkrachten is echter een moeilijke opgave.

8.4.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

Schooladvies vervolgonderwijs

Sinds 2021 wordt er bij de leerlingen waar geen ontheffing voor mogelijk is, de eindtoets BO afgenomen. De resultaten in het SBO worden niet door middel van de eindtoets verantwoord, maar door een zgn. 'vragenlijst schoolverlaters' die jaarlijks door de inspectie wordt uitgezet. 14 van de 25 leerlingen hebben deelgenomen. Hieronder de tabel met de opbrengsten.

referentieniveau	lezen	rekenen	taal	
	aantal	aantal	aantal	
Onder 1F	2	10	8	20 (48%)
1F	11	4	6	21+1=22 (52%)
1S/2F	1	-	-	1 (2%)

Het vakgebied waar de meeste leerlingen uitstromen onder 1F is rekenen. Het beste vakgebied is lezen, slechts 2 leerlingen behalen niet 1F, 1 leerling heeft zelfs het niveau 2F behaald.

8.4.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Elke leerling wordt via de Commissie van Begeleiding in een voor hem of haar geschikte groep geplaatst. In deze stamgroep werken de kinderen zoveel mogelijk op hun eigen niveau, op basis van de handelingsdelen uit het ontwikkelingsperspectief. Leerlingen met verschillende leeftijden en niveaus zitten in één groep. Er wordt echter ook groepsdoorbrekend gewerkt.

Er is overgegaan op een nieuwe rekenmethode en er is een dyscalculieprotocol opgesteld. Ook zijn de toetsen van het Cito-volgsysteem ingezet.

Er zijn contacten met (V)SO Hub Rosmalen, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. Verdere contacten met Hub Rosmalen gaan via verbrede toelating en er is in 2022 een eenmalig werkbezoek gebracht.

Bij het onderwijs worden ook studenten/stagiaires van Avans, Hoornbeek ROC Tilburg en Koning Willem I College ingezet. Zij volgen de opleiding voor bijvoorbeeld pedagogiek, maatschappelijke zorg of social works.

Met ouders zijn er contacten via Parro en worden oudergesprekken gehouden. Het eerste gesprek met ouders is het 'omgekeerde oudergesprek'. Ouders kunnen dan aangeven hoe zij hun kind zien en hoe De Leilinde het beste met hun kind kan omgaan. De oudergesprekken zijn in 2022 weer fysiek gehouden, alle ouders zijn weer op school geweest. Dit zorgt voor verbinding tussen ouders en school in het belang van het kind.

8.4.3 Internationalisering en burgerschap

In de bovenbouw wordt Engels gegeven middels de methode "Take it Easy". Bij het vak godsdienst komen andere geloofsovertuigingen en culturen uitvoerig aan de orde. Ook bij geschiedenis komen thema's als internationalisering en burgerschap aan bod.

Er is een leerlingenraad en leerlingen worden ingezet als mediators, een voorbereiding op hun toekomstige participatie in de samenleving. De komende jaren zal dit uiteraard worden gecontinueerd.

In het ontwikkelingsplan van De Leilinde is één van de aandachtspunten 'burgerschapsvorming', gekaderd binnen de pc-identiteit van de school. Dit zal in 2023 verder worden uitgewerkt.

8.5 Willem van Oranje College Waalwijk

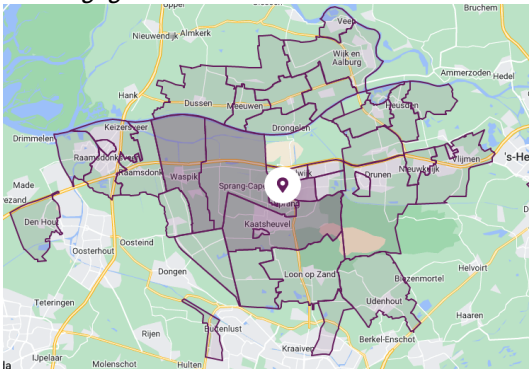
In 2022 is door de onderwijscommissie een review gehouden over de onderwijsontwikkelingen en kwaliteitsbewustzijn. De onderwijscommissie vervult een rol in het verbinden en sturen op enerzijds het eigenaarschap en verantwoordelijkheid van docenten, afdelingsleiders en sectievoorzitters en anderzijds het vormgeven van het onderwijs.

Ook de collectieve aanpak voor aansluiting van leerlingen uit groep 8 van de basisschool heeft in 2022 meer vorm gekregen. Deze aanpak is grotendeels gericht op basisvaardigheden taal, rekenen, leerhouding, ict en burgerschap. Er is overleg over hoe de programma's van basisscholen en voortgezet onderwijs beter op elkaar aan te laten sluiten. Dit overleg wordt gevoerd door docenten van de brugklassen, maar ook met zoveel mogelijk leerkrachten groep 8. Wederkerigheid in dit proces is van groot belang.

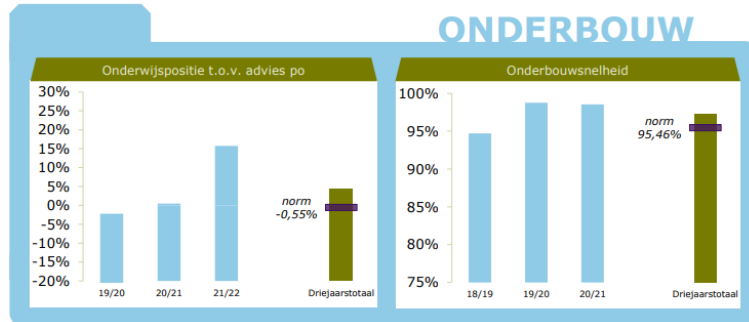
Zowel de snelheid als de onderbouwpositie zijn op orde, al blijven de onderbouwresultaten een punt van aandacht. Voor de basisvaardigheden Nederlands en rekenen is een herstelprogramma gestart, hetgeen effect lijkt te sorteren. De resultaten voor rekenen zijn boven de norm en de tendens is dat leerlingen uit de brugklassen dit in gaan lopen. Deze ontwikkeling wordt ook landelijk gestimuleerd.

8.5.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

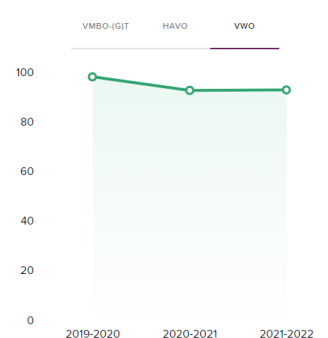
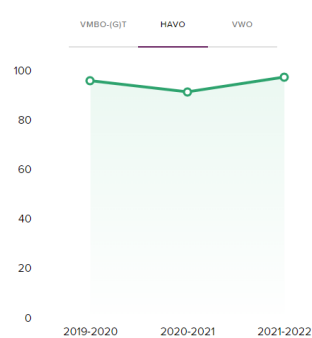
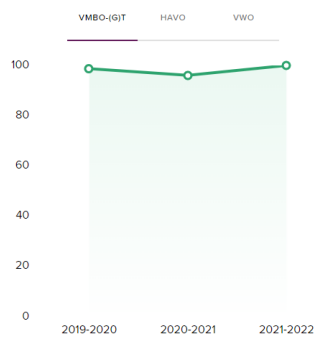
Opbangsten van onderwijs

Hoeveel leerlingen zijn de afgelopen jaren geslaagd?

Hoeveel leerlingen zijn de afgelopen jaren geslaagd?

Hoeveel leerlingen zijn de afgelopen jaren geslaagd?

Wat is het gemiddelde examencijfer in 2021-2022?

vmbo-g/t
6,5

Vergelijkbare scholen: 6,2

havo
6,5

Vergelijkbare scholen: 6,3

vwo
6,7

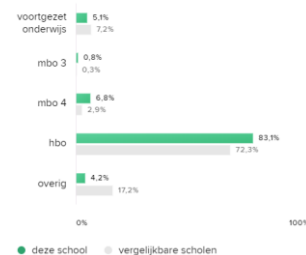
Vergelijkbare scholen: 6,4

Doorstroom en vervolgonderwijs

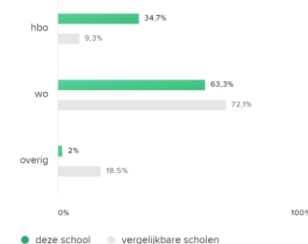
Mavo-leerlingen

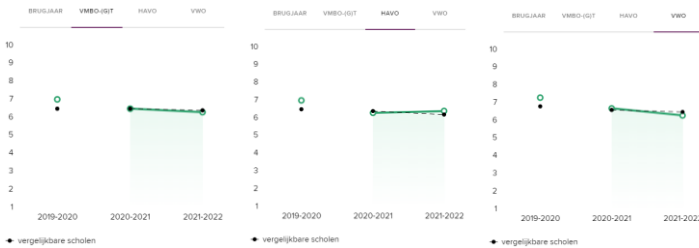
havo-leerlingen

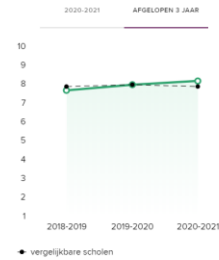
vwo-leerlingen

Tevredenheid leerlingen

Tevredenheid ouders

8.5.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

De onderwijsontwikkelingen zijn schoolbreed ingezet als 'onderwijs met ruimte voor keuzes'. Onderwijs wordt georganiseerd vanuit vaklessen en keuzelessen. De keuzes voor keuzelessen worden begeleid vanuit de coaching van leerlingen. In 2022 lag de focus op het verbeteren van de organisatie hiervan. In 2023 zal worden ingezet op verbetering van de didactiek. In de onderbouw heeft programmagestuurd leren duidelijk postgevat. Echter vraagt het tijd voor docenten om de didactische en pedagogische aanpassingen te realiseren. De intentie is dat onderwijs met ruimte voor keuzes, verantwoorde keuzes op inhoud oplevert.

Om deze onderwijsontwikkelingen te stimuleren, zijn er in 2022 twee studiedagen voor docenten gehouden. Deze dagen hadden als thema 'leraren leren leraren'. Er zijn projectgroepen ingesteld waarin wordt ingezet op gezamenlijkheid. Een gezamenlijke aanpak van vakdocenten waarbij veel tijd wordt gestoken in de praktische vertaling van het vak in een les. Dit wordt afgestemd en onderbouwd. Ook wordt gekeken naar ervaringsgeleerd gedrag: wat is effectief voor docent en dus uiteindelijk voor leerling. Docenten leren best practices van en met elkaar en kunnen zo, onderbouwd, diverse effectieve werkvormen toepassen.

De door corona opgelopen achterstanden zijn geïnventariseerd in de schoolscan. Vanuit deze inventarisatie zijn vanuit de menukaart NPO diverse interventies ingezet, mede op sociaal-emotioneel en cognitieve ontwikkeling van leerlingen. De NPO-gelden maakten in 2022 klassenverkleining mogelijk, hetgeen helpend was voor het sociale leerklimaat. Ook de behoefte bij leerlingen hieraan was groot, dit sluit aan bij de landelijke trends. In schooljaar 2022/2023 zal de nadruk erop liggen dat leerlingen weer echt moeten gaan leren. Er moet aandacht zijn voor de persoonlijke ontwikkeling van de leerling en aan de ontwikkeling van de metacognitieve en executieve (leer)vaardigheden. Hoewel er bij sommige leerlingen zorgen zijn, lijkt dit over het algemeen goed te gaan.

8.5.3 Internationalisering en burgerschap

Voor burgerschap is in 2022 een doelendocument opgesteld. Hiervoor is vanuit de verschillende secties veel input ontvangen. In dit doelendocument worden de vele activiteiten die er al zijn, van doelen voorzien en wordt er een koppeling gelegd met excursies. Verbinding met en participatie in de samenleving is van groot maatschappelijk belang. Scholen zijn dan ook een belangrijke plek om daar over te leren en te leren burgerschap te praktiseren. Hierbij worden ook politiek en bijvoorbeeld verkiezingen onderdeel van de burgerschapseducatie.

Net voor de zomervakantie is er een wereldburgerdag gehouden waarbij leerlingen andere culturen leerden kennen. Een belangrijke basis wordt gelegd vanuit de dagopeningen. Ook is er bijvoorbeeld door Paarse Vrijdag aandacht voor diversiteit waarbij een open dialoog mogelijk is, gezien vanuit de leerlingen en vanuit de identiteit van het Willem. Een ander onderdeel van burgerschap wordt zichtbaar in de school omdat ISK Wereldschool een aantal lokalen van het Willem gebruikt. Op deze wijze worden ISK-leerlingen onderdeel van de Willem-maatschappij en ontstaat integratie.

Voor Oekraïne is een inzamelingsactie gehouden, daarbij werden zowel kleding, eten als geld opgehaald. Ook hebben leerlingen deelgenomen aan Cycle4Children, een vijfdaagse fietstocht door de Ardennen en de Eiffel. De opbrengst van deze actie was € 22.000,- en werd middels een cheque overhandigd aan Villa Pardoes en 'Willem goes Brasil'.

Willem van Oranje College is actief op het gebied van internationalisering. 'Willem goes Brasil' is daarbij een begrip. Afgelopen jaar zijn er 16 leerlingen naar Brazilië gegaan. Voorafgaand hieraan zorgden zij zelf voor fondswerving, daarbij werd de hele school in beweging gebracht door hun activiteiten. De presentaties die zij na terugkomst gaven aan medeleerlingen en personeelsleden, zorgden bij allen voor bewustzijn van en dankbaarheid voor de kansen die wij hier hebben en krijgen. Willem goes Brasil biedt niet alleen kansen voor leerlingen in Brazilië, maar helpt ook onze leerlingen in hun ontwikkeling.

In 2022 heeft ook het cultuuronderwijs op school een impuls gekregen. Docenten hebben studiereizen gemaakt naar o.a. Duitsland en Montenegro. In de school is tevens een internationaal vrijwilliger. Deze persoon is zowel Frans-, Spaans- als Engelstalig. De inzet van deze vrijwilliger richt zich op cultureel niveau, cultuur in lesniveau en op cultureel activiteitsniveau. Ook het internationaliseringstraject met Libanon is online gecontinueerd. Voorts wordt deelgenomen aan internationale wedstrijden, bijvoorbeeld Wiskunde, Olympiades, Delta Team en Lego Challenge.

8.6 Willem van Oranje College Wijk en Aalburg

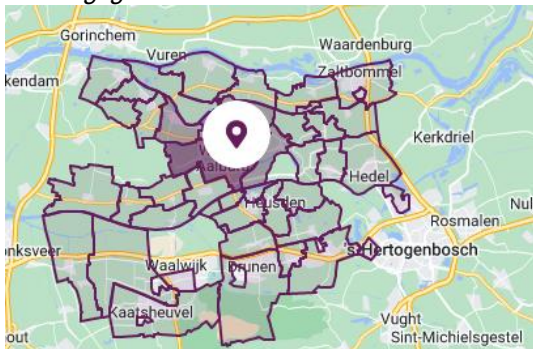
Van basisscholen uit de omgeving, komen zo'n 15 b/k-leerlingen die affiniteit hebben met techniek, een aantal middagen per jaar naar het Willem voor techniekonderwijs. Deze bovenschoolse techniekklas is uitgebreid met theorielessen en is een structureel project geworden en maakt deel uit van STO. Het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg bezoekt ook basisscholen om techniek te promoten.

Het aantal leerlingen van het Vakcollege Techniek kende ook in 2022 twee klassen en is daarmee stabiel gebleven. Qua leerlingenaantallen is er sprake van een krimpregio, dus dalende leerlingenaantallen, maar het aantal leerling dat kiest voor techniek blijft vrijwel gelijk. Dit is een landelijke trend die dus ook zichtbaar is in deze regio. Praktisch onderwijs sluit goed aan bij de wensen van leerlingen en ouders in het voedingsgebied.

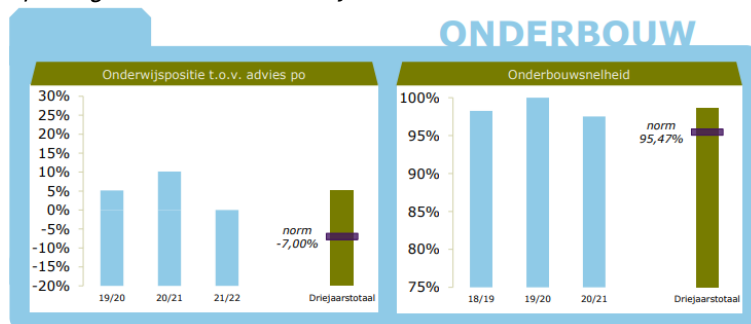
Er is goede samenwerking met andere scholen uit het Land van Heusden en Altena, zoals met Schans, het Altena College en Prinsentuin. Vanwege leerlingenkrimp is subsidie ontvangen en is intensievere samenwerking met scholen uit de omgeving op vmbo- en havo/vwo-gebied. Het doel is om in 2024 een brede brugklas te realiseren op mavo/havo/vwo-niveau met een praktijkcomponent waarbij aansluiting is bij andere vo-scholen. Ook krijgt het onderwijsaanbod in brede zin de aandacht. De intentie is om leerlingen thuisnabij onderwijs te kunnen blijven bieden en de leerlingen in de regio te houden. De op handen zijnde fusie met CVO-AV raakt het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg sterk, zo is in 2022 al samenwerking gestart met het Gilde en Schans.

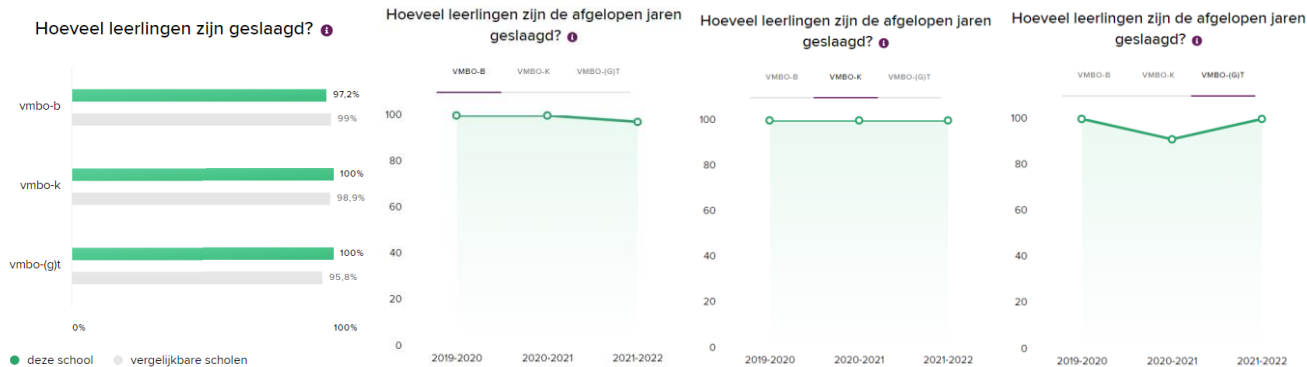
8.6.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

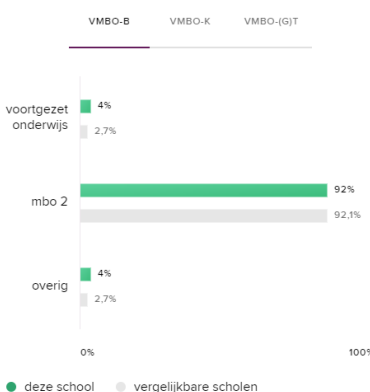
Opbrengsten van het onderwijs

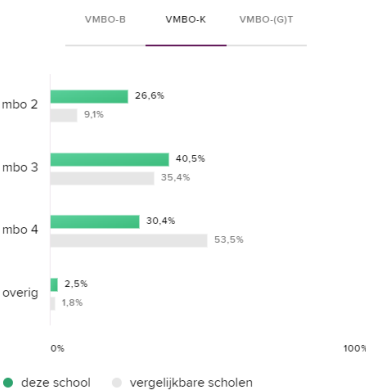

Doorstroom en vervolgonderwijs

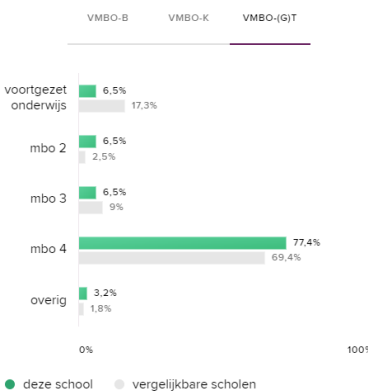
Wat doen de leerlingen die in 2020-2021 examens deden direct na het examen?

Wat doen de leerlingen die in 2020-2021 examens deden direct na het examen?

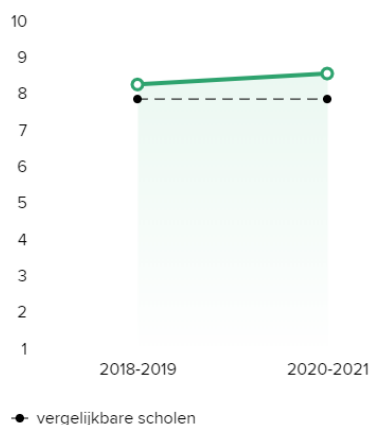
Wat doen de leerlingen die in 2020-2021 examens deden direct na het examen?

Tevredenheid leerlingen

Tevredenheid ouders

8.6.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Vanwege de afname van de coronapandemie is er beduidend minder digitaal thuisonderwijs en meer les op locatie gegeven. Helaas bleek wel dat door krapte op de arbeidsmarkt vacatures niet of moeilijk in te vullen zijn. Om zoveel mogelijk lessen toch doorgang te laten vinden, wordt gebruik gemaakt van inzet van collega's en externen.

In 2020 was een pilot gestart waarbij GL en TL werden samengevoegd tot één leerweg: 'de nieuwe leerweg'. Voor deze nieuwe leerweg zou echter een stelselwijziging nodig zijn, hetgeen het ministerie niet wenselijk acht. De pilot is derhalve on hold gezet. Als toevoeging op de theoretische leerweg is er een praktijkgericht programma (PGP) ingevoerd, voornamelijk alleen voor de afdeling Zorg en Welzijn. Waarschijnlijk wordt dit PGP in 2023 uitgebreid naar andere afdelingen.

Vanaf 2021 worden in de brugklassen extra lessen aangeboden op het gebied van Art, Tech, Sport, Music en Food. Deze talentlessen worden iedere donderdag gegeven. De lessen zijn niet verplicht, toch kiest ± 70% van de leerlingen hier vrijwillig voor.

De interventies die in 2021 vanuit NPO-gelden zijn ingezet, hebben in 2022 een vervolg gekregen. Ook worden vanwege personeelsgebrek, aan leerlingen van de uitstroomgroep van de Leilinde, tijdelijk gehuisvest in het gebouw in Wijk en Aalburg, lessen aangeboden op het gebied van praktische vakken, beeldende vorming en muziek.

In 2022 is gestart met een cultuuromslag 'van mat naar glans', mede naar aanleiding van de uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Er is een inventarisatie gemaakt van aandachtspunten, gevolgd door een plan van aanpak om op een positievere wijze naar de organisatie, werkdruk en collega's te kijken. Dit zal in 2023 een vervolg krijgen.

8.6.3 Internationalisering en burgerschap

In het lesprogramma is aandacht voor internationalisering. In 2022 is opnieuw contact gelegd met de Sekundarschule Altena in Duitsland. Leerlingen hebben contact met elkaar via mail. In 2023 is een uitwisselingsproject gepland van Nederlandse en Duitse leerlingen en in 2024 zullen Duitse leerlingen op het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg te gast zijn. De boot die door leerlingen is gemaakt voor het eerste contact met de school in Duitsland, is overgedragen aan de watersportvereniging.

Burgerschap komt in vakken als godsdienst, maatschappijleer en geschiedenis duidelijk aan de orde. Iedere sectie geeft invulling aan burgerschap op eigen wijze, passend bij onderwerpen en lessen. Ook tijdens het inspectiebezoek kwam dit aan de orde. Er worden dagopeningen gehouden op bijzondere dagen. Gekoppeld aan LOB en vanuit de talentlessen wordt gewerkt aan brede vorming. In 2023 zal hier een programma voor worden ontwikkeld.

In 2022 is weer deelgenomen aan Edukans als actie. Tevens is de Marianne Vos prijs is weer uitgezet. Deze prijs wordt uitgereikt aan een leerling die zich heeft onderscheiden, bijvoorbeeld door onder moeilijke omstandigheden toch een diploma te behalen. Voordracht van deze leerlingen, gebeurt door mentoren.

8.7 ISK Wereldschool Willem van Oranje

ISK is een school voor leerlingen tussen 11 jaar en drie maanden en 18 jaar die korter dan twee jaar in Nederland wonen en die niet of nauwelijks de Nederlandse taal beheersen. In overleg met de ondersteuningscoördinator kunnen ook gemotiveerde leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar worden toegelaten. Het onderwijsprogramma staat daarom voor een groot deel in het teken van taal. Met een goede beheersing van de Nederlandse taal maken de leerlingen een betere kans op doorstroom naar vervolgonderwijs of een beroep.

Daarnaast worden de leerlingen voorbereid op de Nederlandse samenleving, zodat ze als volwaardig burger hieraan kunnen deelnemen. Vanuit onze kernbelofte worden de leerlingen vol voorbereid op hun toekomst. Ze worden gezien, hun zelfstandigheid wordt vergroot en ze worden voorzien van een goed ontwikkeld besef van waarden.

Lessen ROUTE 1 en de INSTRROOMGROEPEN		Lessen ROUTE 2 en 3	
	Aantal uren per week		Aantal uren per week
Nederlands	20	Nederlands	14
Wiskunde/rekenen	4	Engels	2
Verzorging	2	Wiskunde/rekenen	4
Beeldende vorming	2	Biologie	2
Digitale vaardigheden	2	Mens & Maatschappij	2
Sport	2	Geschiedenis	2
Mentoraat	1	Crea-vakken	2
		Digitale vaardigheden	2
		Sport/zwemmen	2
		Mentoraat	1

Met het SWV wordt uitvoering gegeven aan de zorgplicht door het opbouwen van een goed netwerk, met name van belang voor de doorstroom van leerlingen naar het vervolgonderwijs. Door een warme overdracht van leerlingen verloopt de doorstroom goed. Van de scholen naar de leerlingen naar toe doorstromen, komt een terugkoppeling over hoe het met de leerlingen gaat. Tevens heeft de ondersteuningscoördinator maandelijks overleg met het SWV. Overigens is ISK Waalwijk de enige ISK in regio zuid die geen wachtlijsten heeft.

Instroom van leerlingen is echter onvoorspelbaar en de populatie leerlingen wijzigt, mede vanwege het politieke klimaat in landen. Ook huisvesting over vier locaties is niet ideaal. Met zowel de gemeente Waalwijk als de scholengroep wordt overlegd over een bestendige oplossing.

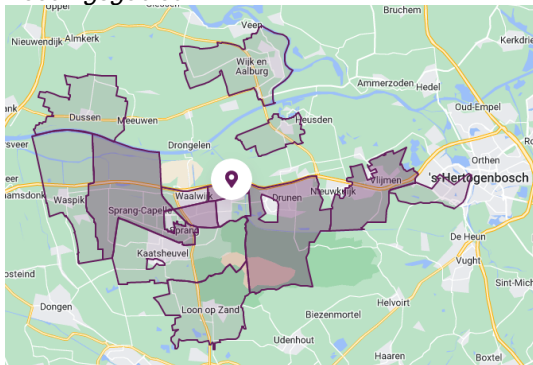
Ondanks wijzigende roosters, locaties en populatie is het team van ISK Wereldschool bijzonder flexibel. Zij tonen affiniteit met de doelgroep en blijven professioneel. Structuur, regelmaat en consequent gedrag zijn daarbij de pijlers en zorgen voor een veilige sfeer. Het team is in 2022 uitgebreid met 14 nieuwe medewerkers. Tevens zijn er 10 vrijwilligers met allemaal een onderwijsachtergrond die ondersteunen in de klassen.

In 2022 is een open dag door en met leerlingen georganiseerd voor ouders en buurtbewoners. Ook wordt eenmaal per maand een taalcontactavond voor ouders gehouden. Een collega geeft dan een korte 'taalles' en bespreekt wat er speelt. Bij nieuwe ouders wordt ook een rondleiding door de school gegeven. De opkomst op deze avonden is voor de doelgroep hoog.

In 2023 zal worden getracht continuïteit in huisvesting te realiseren. Ook de werkgroepen LOB, leskwaliteit, collegiale visitatie en burgerschapsvorming zullen aandacht krijgen. De werkgroepen zullen op de verschillende aandachtsgebieden realistische doelen formuleren die praktisch uitvoerbaar zijn.

8.7.1 Onderwijsprestaties

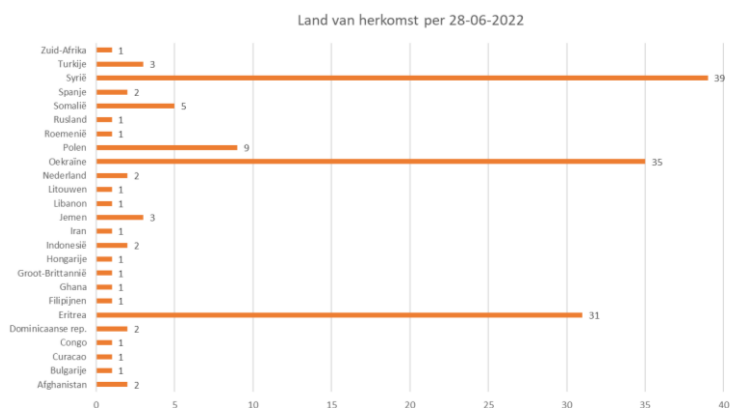
Voedingsgebied

Herkomst leerlingen per 1 oktober 2021

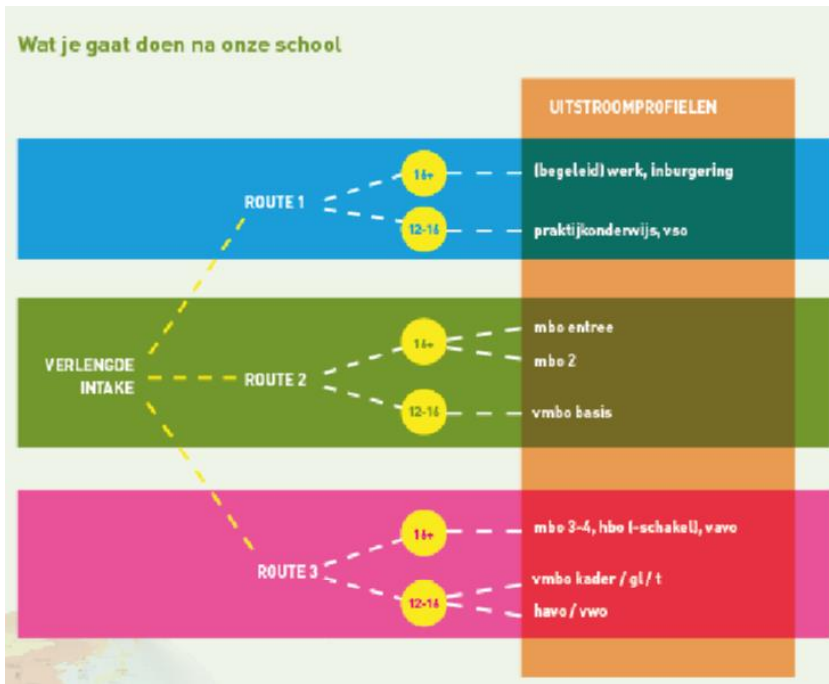
Nationaliteit	Leerjaar	Leerlingen	Percentage
Eritrese	1	39	57%
Syrische	1	11	16%
Poolse	1	6	9%
Jemenitische	1	2	3%
Chinees	1	2	3%
Filipijnse	1	1	1%
Bulgaarse	1	1	1%
Italiaanse	1	1	1%
Braziliaanse	1	1	1%
Nederlandse	1	1	1%
Iraakse	1	1	1%
Venezolaanse	1	1	1%
Hongaarse	1	1	1%
Thaise	1	1	1%
Totaal		69	100%

Per 28 juni 2022

Vanwege de politieke situatie is met name de groep Oekraïense leerlingen sterk toegenomen. Ook zijn er veel leerlingen uit Syrië en Eritrea.

Uitstroom/doorstroom leerlingen

Voor ISK Wereldschool in Waalwijk is de uitstroom van leerlingen op hoog niveau, tekenend voor de kwaliteit van het geboden onderwijs.

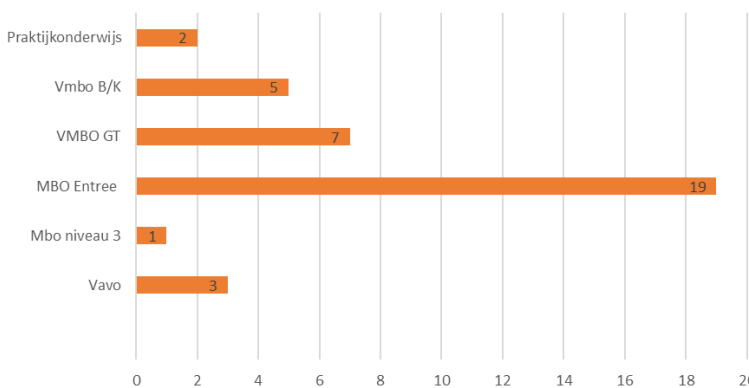
Door LOWAN (ondersteuning onderwijs nieuwkomers) zijn er profielen en leerroutes aangereikt waarop de ISK ingericht is. De instroom- en uitstroomgroepen zijn op niveau.

De streefdoelen van de uitstroomprofielen voor Nederlands en rekenen zijn door LOWAN eveneens omschreven en afgestemd op het landelijk referentiekader.

Met deze profielen en leerroutes komen leerlingen beter in beeld en ook maatwerk, met name gericht op uitstroom, wordt zo beter mogelijk.

De dossiervorming van ISK-leerlingen is echter summier. Dit betekent dat op het ISK middels genormeerde toetsen de referentieniveaus van taal en rekenen worden onderzocht en vastgelegd.

Uitstroom ISK Waalwijk 28-06-2022

De uitstroom vindt in principe plaats op het einde van het schooljaar.

In 2021 hebben 37 leerlingen de ISK verlaten en zijn ze doorgestroomd naar praktijkonderwijs, regulier voortgezet onderwijs, MBO of Vavo.

Uitstroom ten opzichte van vorige jaren is niet te vergelijken. De eerste groep Syriërs bijvoorbeeld was al geschoold, de huidige groep niet. Oekraïners hebben al wel onderwijs gehad en gaan snel in ontwikkeling, Eritreërs zijn vaak niet of minder geschoold. Tijdens het inspectiebezoek is dit toegelicht en is gevraagd om tips. Helaas heeft de onderwijsinspectie hier nog te weinig ervaring mee. Wel zijn er contacten met ISK Zwolle over hoe

hiermee om te gaan.

Tevredenheid leerlingen

Er wordt onderzoek naar de tevredenheid van leerlingen gedaan. Het is en blijft moeilijk om een werkelijk betrouwbaar beeld te krijgen van de tevredenheid en de sociale veiligheid van ISK-leerlingen want er is altijd in meer of mindere mate sprake van een taalbarrière. En het welbevinden/ervaren veiligheid van deze leerlingen kan soms meer beïnvloed worden door persoonlijke factoren dan door echt schoolse factoren (denk bijv. aan vluchtelingenproblematiek). Belangrijk voor kwaliteit is sfeer en de manier waarop de ISK organiseert. ISK tracht het aanbod aan te passen aan wat nodig is, of zoekt een oplossing in het aanpassen van groepen.

8.7.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

De ISK Wereldschool is een leerplek, maar ook een ervaringsplek. Dat wil zeggen dat naast werken aan een goede aansluiting met vervolgonderwijs er ook een goede aansluiting moet zijn met de nieuwe samenleving waarin ervaring wordt opgedaan. Dat betekent dat er aandacht is voor normen en waarden, gewoonten en gebruiken, persoonlijke verzorging en voeding, omgangsvormen, maatschappelijke structuren en culturele ontmoeting.

In 2022 maakt zwemmen geen onderdeel meer uit van het onderwijs. Het verkeersproject wordt wel ieder jaar aangeboden aan de nieuwe instroomgroepen. Ook is in 2022 een Afvalproject en een Fietsproject gestart. Tevens wordt schoolfruit in de kantine aangeboden om gezonde voeding te stimuleren.

Afgelopen jaar waren er twee Alpha-groepen voor leerlingen die niet of nauwelijks gealfabetiseerd zijn. Hiervoor zijn de materialen aangepast op de leeftijd van de leerlingen.

Ook zijn er dramalessen voor alle groepen. Deze dramalessen zijn van groot belang en zijn helpend voor introverte leerlingen die uit culturen komen waarin een andere kijk is op docenten. Soms maken leerlingen bijvoorbeeld moeilijk contact en in deze lessen leren zij dat de Nederlandse cultuur anders is. Eén les per week wordt hen geleerd te spreken in een groep. In de veilige setting van de eigen groep is dit ondersteunend aan de ontwikkeling van de leerlingen, ook leren zij om te gaan met emoties.

Op maandag zijn er contactmomenten in de school met twee jongerenwerkers van Tavenu. Zij trachten jongeren uit hun isolement te halen door spelletjes met hen te doen, samen te koken, muziek te maken of te voetballen. Leerlingen kunnen hier uit zichzelf naar toe of op verzoek van docenten. Dat dit in de school zelf wordt gerealiseerd, is bijzonder praktisch en voor leerlingen veel laagdrempeliger. Andere vormen van ondersteuning zijn de orthopedagoog van de Scholengroep en de ambulante begeleider die de zorgcoördinator ondersteunt bij complexe casussen.

Dat 'leerlingen worden gezien' blijkt ook uit de inzet van het Mazzel-traject op ISK, bijvoorbeeld bij teveel uitval. Er is een geïntensiveerde samenwerking tussen jeugdwerkers en jeugdarts. De jeugdarts en -verpleegkundige zijn regelmatig op school aanwezig. Ook hier zorgen deze korte lijnen voor laagdrempeligheid in het belang van de leerlingen.

Lezen neemt een belangrijke plaats in het onderwijsprogramma in en wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. Hiervoor zijn goede contacten met de bibliotheek.

In 2023 zal mede naar aanleiding van een studiedag hierover, een visie op gedragskaders worden opgesteld. Dit omdat er soms verschillen in gedragsregels zijn. Ook de mogelijke sancties op ongewenst gedrag zullen worden opgemaakt. Docenten cultuur maken, in samenwerking met leerlingen, pictogrammen over wat wenselijk of juist onwenselijk is.

Bij ISK Wereldschool zijn de NPO-gelden voornamelijk ingezet voor groepsverkleining. Door de explosieve groei van leerlingenaantallen is dit voornamelijk gerealiseerd door de inhuur van externen en eigen inzet.

8.7.3 Internationalisering en burgerschap

Op ISK zitten leerlingen die afkomstig zijn uit allerlei verschillende landen, er zijn meer dan 20 nationaliteiten. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan culturele achtergronden. Daarnaast wil ISK de leerlingen kennis laten maken met cultuur in brede zin. Bovendien wordt er in de lessen ingegaan op de verschillen en de overeenkomsten tussen de verschillende landen waaruit de leerlingen afkomstig zijn.

De leerlingen van ISK zitten in een positie dat ze moeten schakelen om de eigen ontwikkeling vaart te blijven geven en om in Nederland of elders als volwaardig lid van de samenleving mee te draaien. Om die reden zijn taal, taalvaardigheid maar ook (internationaal) burgerschap, belangrijke onderdelen van het programma.

In 2022 is gestart met het instellen van een leerlingenraad, mede om invulling te geven aan burgerschapsvorming. In eerste instantie is dit kleinschalig begonnen. Leerlingen moesten er aan wennen en vonden het bijzonder om zelf mee te denken en dat zij zelf hun mening mochten geven. Dit is in veel culturen niet gebruikelijk. De leerlingenraad heeft iedere maand overleg met de locatiedirecteur.

De leerlingen van de raad hebben zich voorgesteld in de school en hebben diverse initiatieven genomen zoals het kopen van koffie of thee bij de conciërge, het plaatsen van picknicktafels en de aanschaf van voetballen. Ook denkt de leerlingenraad mee over de besteding van het budget voor leerlingactiviteiten en inrichting van bijvoorbeeld de kerstviering.

Een mooi voorbeeld van burgerschap is dat de leerlingenraad heeft bemiddeld tussen Eritreërs en Oekraïense leerlingen over plaatsing in de lesgroepen. Oekraïners werden vanwege scholing in het land van herkomst in een hogere groep geplaatst en Eritreërs begrepen dit niet. De leerlingenraad heeft uitgelegd wat de achtergrond hiervan was.

8.8 MET Praktijkonderwijs

De afgelopen jaren was er veel verloop van medewerkers en waren er wisselingen in directie. Dit leidde tot onrust en vroeg veel flexibiliteit van medewerkers. Tevens was de overgang naar Willem van Oranje Scholengroep een grote verandering.

Inmiddels is een nieuwe directeur benoemd. De komende jaren is 'de basis op orde' een speerpunt, waarbij de zaken en het onderwijs gewoon goed geregeld worden. Dit vergt ook inzet op het team en teamontwikkeling alsmede cultuurverandering. Dit begon in 2022 al merkbaar te worden.

Het komende jaar ligt er voor MET Praktijkonderwijs een financiële taakstelling. Er zal meer en meer worden gewerkt met budgetten, dat vergt anders denken van medewerkers. Ook het taakbeleid en personeelsbeleid zal worden herzien en er zal een meerjarenonderhoudsplan worden opgesteld.

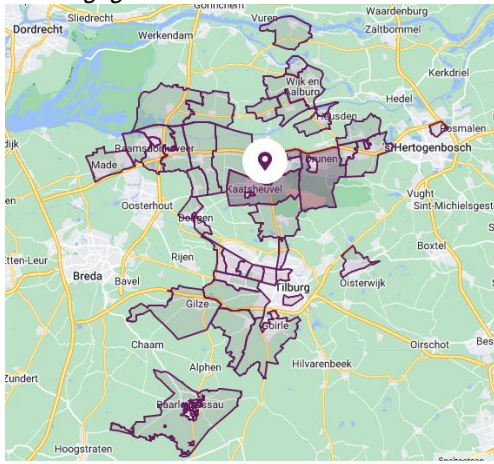
Vanuit het netwerk praktijkonderwijs Noord-Brabant zijn er contacten met Fontys en Avans voor de pabo-opleiding. De intentie is om praktijkonderwijs een stageplek voor deze studenten te laten zijn. Bij de technische vakken worden ook vrijwilligers ingezet. Zij ondersteunen ook bij de praktijkexamens.

Er zijn veel contacten met de toeleverende scholen. In 2022 is duidelijk gewerkt aan het imago van praktijkonderwijs door te laten zien wat er met en voor leerlingen wordt gedaan.

Hoewel het aantal VSO-leerlingen vanuit het SWV beperkt moet worden, kunnen geen leerlingen met externaliserende problematiek worden opgenomen. Dit wordt door het IOT goed gemonitord.

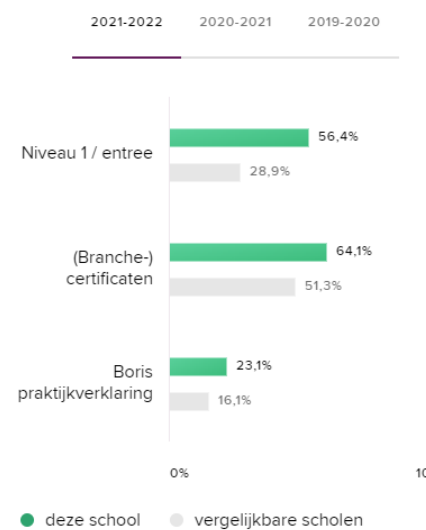
8.8.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

Opbrengsten van het onderwijs

Zijn er leerlingen die de school verlaten met een diploma en/of certificaat?

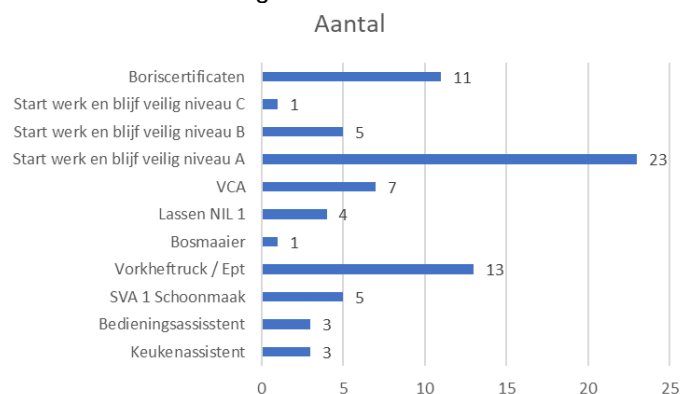

In welke sector heeft de leerling in 2021-2022 het (branche)certificaat behaald?

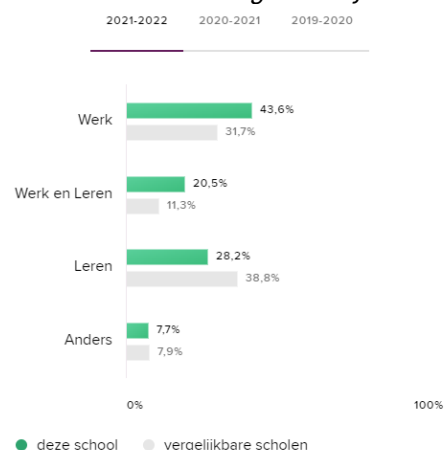
	AANTAL SCHOOL	PERCENTAGE SCHOOL	PERCENTAGE VERGELIJKBARE SCHOLEN
Logistiek	13	43,3	13,6
Dienstverlening en zorg	<5	13,3	18,5
Procestechniek	0	0	0,6
Bouwen / wonen / onderhoud	<5	10	9,4
Verkoop / retail	0	0	8,7
Mobiliteitsbranche	0	0	3
Horeca / voeding (-s industrie)	<5	10	14,6
Plant of (groene) leefomgeving	<5	3,3	6,3
Installatie- en constructietechniek	6	20	5,2
Anders	0	0	20

Alle leerlingen ontvangen het diploma Praktijkonderwijs. Daarbij behalen veel leerlingen één of meerdere branchecertificaten.

In 2022 werden de volgende branchecertificaten behaald:

Doorstroom en vervolgonderwijs

De meeste leerlingen stromen uit naar werk. Enkele leerlingen stromen door naar MBO. Na het verlaten van de school worden de leerlingen nog enkele jaren gevolgd. Wanneer oud-leerlingen bijvoorbeeld vastlopen, biedt de school mogelijk ondersteuning of legt contact met ondersteuners. Deze nazorgfunctie is van groot belang en hiervoor is hoge betrokkenheid bij de medewerkers.

Waardering leerlingen Veiligheid

	2022-2023	
	Landelijk	MetW
31. Andere leerlingen pesten mij op school.	3,80	3,91
32. Medeleerlingen pesten mij via internet / telefoon.	3,89	3,93
33. Andere leerlingen discrimineren mij op school.	3,84	3,96
34. Andere leerlingen slaan of schoppen mij op school.	3,84	3,96
Gemiddelde score	3,83	3,94

Waardering ouders

	2020-2021	
	Landelijk	MetW
25. De school biedt het onderwijs dat zij belooft.	3,26	3,39
26. De school geeft goed onderwijs.	3,28	3,39
27. De leraren op deze school zijn goed in hun vak.	3,35	3,45
28. Ik zou andere ouders deze school aanraden.	3,35	3,49
Gemiddelde score	3,29	3,43

8.8.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Het praktijkonderwijs is ingericht in fasen. De eerste fase is een algemeen oriënterend jaar. De leerling oriënteert zich op interesses en mogelijkheden. In de tweede fase werkt de leerling aan basisvaardigheden. Daarbij worden omgaan met materiaal en gereedschappen én sociale vaardigheden geoefend in simulaties en lessituaties. Ook worden er bedrijfsbezoeken afgelegd. In de derde fase toont de leerling aan dat de keuzes passend zijn en wordt één dag stage gelopen. Ook wordt een uitstroomperspectief naar scholing of arbeid vastgesteld. In de vierde en vijfde fase worden de praktijklessen, stages en theorie in samenhang gebracht. Ook kan een leerling in deze fasen branchecertificaten behalen.

Binnen deze fasen zijn er drie routes binnen het onderwijs die de leerlingen kunnen volgen. De Veilige Route voor leerlingen die extra begeleiding nodig hebben, de Reguliere Route die de meeste leerlingen volgen en de Schakelroute voor leerlingen die zich theoretisch ontwikkelen. Daarnaast is er een Entree-opleiding in het vijfde leerjaar voor leerlingen die kunnen doorstromen naar MBO.

Bij MET Praktijkonderwijs wordt gewerkt met het onderwijsconcept Big Picture Learning. In kleine groepen en met persoonlijke coaching wordt ingezet op 'leren in de echte wereld'. Praktijkervaring maakt een groot deel van de opleiding uit. De leerlingen worden begeleid naar een zelfstandige plek in de maatschappij. Big Picture Learning zal de komende jaren worden doorontwikkeld. Ook de organisatie van het onderwijs en het effect daarvan op de lessentabel en onderwijstijd zal worden onderzocht.

Voor leerlingen die theoretischer zijn aangelegd en door kunnen stromen naar vmbo, zijn er contacten met De Overlaat en het Van Haestrechtcollege. Tevens zijn er verkennende afspraken met ISK geweest om te bezien wat mogelijke samenwerking beide scholen kan bieden. MET Praktijkonderwijs kan door inzet van maatwerk een oplossing bieden in arbeidstoeleiding. De verwachting is dit de komende jaren te intensiveren.

8.8.3 Internationalisering en burgerschap

MET Praktijkonderwijs biedt Engels aan, echter dit is niet voor alle leerlingen geschikt. Ook is er in 2022 een sponsoractie geweest ter bestrijding van armoede zowel in Nederland als in Nepal. De leerlingen leren bijvoorbeeld zo waar Nepal ligt en ze leren over kansenontwikkeling in verschillende delen van de wereld.

Ook bij 'cultureel koken' komen diverse landen aan de orde. Leerlingen maken zo kennis met voeding, gewoontes en achtergronden van verschillende culturen en landen.

In 2022 heeft MET Praktijkonderwijs subsidie ontvangen van IFO (Internationalisering Funderend Onderwijs). Het doel van deze subsidie is om scholen te motiveren internationalisering duurzaam te integreren in het schoolbeleid.

Er zijn vier pijlers: wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Deze pijlers maken deel uit van het PTA. Voor burgerschap wordt de methode StruX gebruikt. StruX legt een praktische basis en begeleidt leerlingen op weg naar zelfstandigheid. Tevens worden Proeftuin en Kies (van Deviant) en LOB als onderlegger voor de lessen burgerschap gebruikt. Leerlingen werken zo actief aan het vergroten van hun kansen op de arbeidsmarkt.